

DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TREŚĆ: Część urzędowa. Okólniki i pisma władz i urzędów centralnych dotyczące służby D. P. M. T. Zarządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Zarządzenie M. Pr. i O. S. w sprawie wysokości odszkodowania za zwolnienie pracowników przed upływem czasu, na który zawarto umowę. Okólnik Ministerstwa Komunikacji. Okólnik M. Kom. o ulgach przejazdowych dla pracowników państwowych. Rozporządzenia i okólniki Ministerstwa Skarbu. Okólnik przeciw kilkakrotnemu używaniu weksli blanco. Okólnik o dietach za czas choroby podczas delegacji. Rozporządzenie w sprawie rabatów handlowych od wyrobów tytoniowych gdańskich. Rozporządzenie o nieprzekraczaniu kredytów budżetowych. Okólnik o zwolnieniu Zw. Inwalidów Woj. Rz. P. od opłat stemplowych. Okólnik w sprawie pokwitowań na depozyty w papierach wartościowych. Zarządzenie o składzie komisji kwalifikacyjnej D. P. M. T. Okólnik w spr. dodatków miesięcznych i dodatku na mieszkanie. Okólnik o wymiarze kar podług opłaty monopolowej od krajowego tytoniu. Obwieszczenie o wykupie krajowego surowca tytoniowego ze zbiorów r. 1929. Okólnik o wymiarze kary podług opłaty monopolowej od krajowych fabrykatów tytoniowych. Okólnik o podatku dochodowym od dodatku mieszkaniowego funkcjonariuszy pań. i samorz. Okólnik w sprawie zarachowania odpraw. — *Zarządzenia i okólniki D. P. M. T.* Okólniki o podawaniu w pismach urzędowych przedmiotu sprawy. Okólnik w sprawie systemu robotniczych list płac. Zarządzenie w spr. podziału wydziału IX (uprawy tytoniu) D. P. M. T. na oddziały. Okólnik w spr. wyboru delegatów do wydziałów robotniczych. Zarządzenie w spr. kompetencji wydz. II, III i IV/2 w zakresie przywozu gotowych wyrobów tytoniowych. Zarządzenie w spr. utworzenia w wydz. I oddziału osobowego i oddziału administracyjnego. Zarządzenie w spr. utworzenia oddziału transportowego przy wydz. VI D. P. M. T. W spr. kredytów na pobór wyrobów tyt. zabezpieczonych hipotecznie. Zaliczki na koszty podróży i ich wyrównanie. Okólnik wyjaśniający § 201 Instr. Mat. Okólnik w spr. wypłacania wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w dni świąteczne. Okólnik w spr. notatek i uwag organów kontroli skarbowej w przedsiębiorstwach sprzedaży wyrobów tyt. Okólnik w spr. zmiany terminu sporządzania przez fabryki i magazyny wykazów zapasów fabrykacyjnych i handlowych. Uzupełnienie zarządzenia o wpisywaniu bezprocentowego kredytu do rejestrów. Okólnik w spr. ogłoszeń robotniczych i kolportażu pism wśród robotników. Okólnik o pakowaniu wyrobów. Okólnik w spr. odbioru, ekspertyzy i konserwacji wyrobów podczas mrozów. Okólnik w spr. kontroli bielizny w złobkach i t. p. Okólnik w spr. głównej księgi robotników i bezpłatnych deputatów robotniczych. Okólnik w spr. potrącania wkładek do Kasy Chorych od jednorazowych zasiłków. Okólnik o brakach wyrobów tytoniowych w skrzynkach i t. p. Okólnik w spr. utworzenia w wydz. II dwóch oddziałów. Zarządzenia w spr. utworzenia w wydz. VIII dwóch oddziałów. Zarządzenie w spr. utworzenia w wydz. III dwóch oddziałów. Okólnik w spr. upominków przełożonym. Okólnik w spr. oszczędzania opakowań i sznurów. Okólnik w spr. koloru na opakowaniach cygar. Okólnik w spr. zbijania i znaczenia skrzyń. Okólnik w sprawie urlopów w P. M. T. Okólnik w spr. danych dotyczących przewozów w zakładach i urzędach. Okólnik w spr. normalizacji i zaopatrywania w przybory pisarskie i t. p. Okólnik o zmianie adresu dla przesyłek kolejowych do P. M. W. T. Lwów. Okólnik o składzie osobowym komisji kolaudacyjnej. Okólnik o oznaczaniu gatunków dopuszczonych w r. 1929 do uprawy. Zarządzenie przekazujące sprawy emerytalne D. P. M. T. oddziałowi osobowemu. Okólnik o zezwoleniach na sprzedaż wyrobów tyt. specjalnych i importowanych. Okólnik w spr. zarachowywania w rej. VII r. wyrobów obcych. Okólnik zawiadamiający o wprowadzeniu do handlu dalszych wyrobów tyt. gdańskich. Okólnik w spr. poboru wyrobów tyt. przez zastępców detalistów w hurtowniach skarbowych. Okólnik o referacie uzgadniania zarządzeń administracyjnych. Okólnik w spr. opłat za mieszkania służbowe w budynkach P. M. T. Okólnik i zarządzenie w spr. urlopów robotniczych. Okólnik w spr. ustalenia urzędzeń biurowych P. M. T. Zarządzenie przeciw stałemu zajmowaniu pokoiw gościnnych. Okólnik o ochronie wyrobów przed uszkodzeniem gwoździami. Zarządzenie dotyczące organizacji oddziału osobowego. Okólnik o wyjaśnieniach fabryk i zakładów P. M. T., udzielanych okręgowym izbom kontroli. Okólnik o 15%-wych dodatkach robotniczych

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

OKÓLNIKI I PISMA WŁADZ I URZĘDÓW CENTRALNYCH,
DOTYCZĄCE SŁUŻBY D. P. M. T.ZARZĄDZENIE MINISTERSTWA
PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ.O K Ó L N I K
MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

N. III/Os. 11532/28.

MINISTERSTWO
PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

Nr. 3054/P. I.

Przedmiot: W sprawie wysokości odszko-
dowania za zwolnienie pracowników
przed upływem czasu, na który umowa
została zawarta.

Warszawa, dnia 21 grudnia 1928 r.

Do

Ministerstwa Skarbu

w miejscu.

Wobec zwrócenia się Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego pismem z dnia 5.XI roku bieżącego L. 10258/Pr/1/28 o wyjaśnienie, czy w razie zwolnienia pracownika, z którym zawarto umowę na czas określony, przed upływem tego czasu, na który została zawarta należy mu wypłacić pobory za czas od daty zwolnienia aż do czasu wygaśnięcia terminu umowy tylko w wysokości zasadniczej, czy też z 15% dodatkiem uchwalonym przez Radę Ministrów dn. 30.VI.1928 r., Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje, że, zdaniem Ministerstwa, zwolnionemu w powyższych warunkach pracownikowi należy się wynagrodzenie za czas do upływu terminu umowy łącznie z 15% dodatkiem. Stanowisko takie opiera się na brzmieniu art. 39 ustęp drugi rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323) oraz na przepisach okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 4 lipca r. b. L. D. III. 2140/1, w myśl którego dodatki do uposażenia należą się także osobom, które pozostają na urlopie płatnym, w stanie nieczynnym z prawem do uposażenia lub są zawieszane w służbie, nie należą się zaś osobom, które w danym miesiącu nie mają prawa do uposażenia. W omawianym wypadku pracownikowi niewątpliwie należy się wynagrodzenie za cały czas do upływu terminu umowy.

Dyrektor Departamentu

(—) J. Drecki.

z dnia 10 grudnia 1928 r.
W sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych.

Wobec wynikłych wątpliwości w stosowaniu przepisu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 30 czerwca 1920 r. w sprawie ulg w opłatach na przejazd kolejami żelaznymi pracowników państwowych (Mon. Pol. Nr. 147) Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia:

Do nabywania okresowych biletów ulgowych (miesięcznych, sezonowych i rocznych), przewidzianych art. 2 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych, mają prawo ci „nieetatowi” pracownicy urzędów i instytucji państwowych, których uposażenie według przepisów obecnych jest unormowane ustawą z dnia 9 października 1923 r. „o uposażeniu funkcjonariuszów i wojska” (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), z wyjątkiem wojska, oraz ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r., „o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prokuratorów” (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Pod pojęcie zaś „nieetatowych” pracowników podpadają te osoby, które zostały zamianowane nie na stałe, lecz do odwołania oraz te (pracownicy kontraktowi), z którymi została zawarta umowa według wzoru, ustalonego okólnikiem Prezydium Rady Ministrów z dnia 3 września 1924 r. Nr. 10769.

W razie więc wątpliwości co do uprawnień danej osoby do korzystania z ulgowego biletu okresowego należy wymagać, by zaświadczenie odnośnej władzy o zamieszkiwaniu poza miejscem urzędowania zawierało również potwierdzenie, że uposażenie danej osoby unormowane jest ustawą z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Równocześnie znosi się wszelkie sprzeczne z niniejszym okólniki i zarządzenia.

N. III/Os. 11532/28.

Dyrektor Departamentu:

(—) S. Kołakowski.

ROZPORZĄDZENIA I OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu

z dnia 20 grudnia 1928 r.

Nr. 35. Okólnik L. D. V. 9975/6/28.

W sprawie zapobieżenia obniżaniu dochodu z opłat stemplowych przez kilkakrotne używanie weksli blanco.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, do Kancelarii Sejmu i Senatu, do Najwyższej Izby Kontroli, do Prezydium Rady Ministrów oraz do wszystkich ministerstw:

Urzędy państwowe i przedsiębiorstwa państwowe przy zawieraniu umów o dostawy i roboty i t. p., jakoteż przy kredytowaniu należności Skarbu Państwa lub przedsiębiorstw państwowych żądają niejednokrotnie złożenia wekslu blanco, to jest bądź blankietu wekslowego zaopatrzonego jedynie w podpisy, bądź nawet wypełnionego, ale nie całkowicie, a mianowicie nie wymieniającego sumy wekslowej.

Po zlikwidowaniu stosunku prawnego, z powodu którego nastąpiło złożenie wekslu blanco, weksel ten zostaje zwrócony stronie i zazwyczaj jest przez nią ponownie używany i to nawet wielokrotnie. Przez takie wielokrotne użycie tego samego wekslu blanco Skarb Państwa ponosi stratę, gdyż opłata stemplowa w maksymalnej wysokości 30 zł., przewidziana w ustępie drugim art. 122 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) zostaje uiszczona tylko raz jeden, mimo, że weksel ten pełnił właściwą sobie funkcję przy większej ilości stosunków prawnych.

Ministerstwo Skarbu, opierając się na opinii Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej z dnia 7 listopada 1928 r. L. dz. 37279/13390/28. II. F. 21/1030—uprasza Władze Centralne o wydanie zarządzeń, by właściwe organa podwładne we wszystkich przypadkach, w których składanie wekslu blanco jest praktykowane, uzależniały zawarcie umowy, względnie kredytowanie należności od wyrażenia przez stronę drugą zgody na skasowanie (unieważnienie) wekslu blanco, przed wydaniem go stronie, po zlikwidowaniu odnośnego stosunku prawnego.

Najodpowiedniejszym miejscem do tego wyrażenia zgody jest deklaracja przy której strona składa weksel blanco. Klauzuli, o której mowa, można nadać brzmienie następujące: „Zgadzam się na skasowanie wekslu wyżej wymienionego przed zwróceniem mi go.”

Wybór sposobu skasowania należałoby pozostawić organowi, który zwraca weksel. Nadałoby się

do tego np. przekreślenie przedniej strony wekslu na krzyż, umieszczenie na przedniej stronie wekslu ręcznie lub mechanicznie słowa: „skasowany”, wycięcie części wekslu zawierającej podpisy.

Do zasad podanych w powyższej odezwie, mają się stosować również wszystkie Ministerstwu Skarbu podległe urzędy oraz zarządy przedsiębiorstw państwowych.

Warszawa, dnia 21 listopada 1928 r.

Dyrektor Departamentu:

(—) W. Koszko.

MINISTERSTWO SKARBU

L. 748/IV/I/29-D.P.M.T.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1929 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu

z dnia 31 stycznia 1929 r.

w sprawie ustalenia rabatów handlowych od dopuszczonych do sprzedaży w Polsce niektórych wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu Tytoniowego,

Na podstawie art. 13 i 17 ustęp 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o Monopolu Tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządzam co następuje:

§ 1.

Wszystkie koncesjonowane przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych, upoważnione do sprzedaży wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu tytoniowego dopuszczonych do sprzedaży w Polsce, otrzymują w swem miejscu poboru rabat handlowy od tych wyrobów w tej samej wysokości, w jakiej przysługuje im rabat od wyrobów tytoniowych taryfy ogólnej.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go marca 1929 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia w sprawie unormowanej niniejszym rozporządzeniem, a z niem sprzeczne.

Minister Skarbu:

(—) G. Czechowicz.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. III. 670/I/29.

Warszawa, dnia 9 marca 1929 r.

Do

Wszystkich Panów Ministrów

w miejscu

Osiągnięta dzięki wysiłkom Rządu równowaga budżetowa, która jest dzisiaj główną podstawą dobrobytu Państwa nie uwalnia żadnego organu państwowego od obowiązku bezwarunkowego stosowania się do przepisów ustawy skarbowej i wytyczonych w budżecie granic wydatków i od bezwzględniego przestrzegania oszczędności i celowości przy wydawaniu i wykonywaniu jakichkolwiek zarządzeń administracyjnych i zaciąganiu wszelkich zobowiązań.

Niestosowanie się do tych kardynalnych zasad uporządkowanej gospodarki skarbowej naraziłoby Rząd na zupełnie słuszne zarzuty niepraworządności w gospodarce finansowej i marnowania grosza publicznego, a wtenczas wszelkie rezultaty nawet zachwanej równowagi budżetowej byłyby przez taką ujemną opinię z największą szkodą dla Państwa, sparaliżowane.

Nie mogąc do tego w poczuciu pełnej odpowiedzialności za interesy Skarbu Państwa dopuścić, prosimy Panów Ministrów o przestrzeganie tak obecnie jak i w przyszłym okresie budżetowym następujących zasad:

1) Kredyty ustalone budżetem nie mogą być bezwarunkowo przekraczane. Wobec tego nie będzie Ministerstwo Skarbu wogóle rozpatrywać żadnych wniosków o kredyty nowe lub dodatkowe oraz o przeniesienia kredytów niezgodne z wyraźnymi przepisami ustawy skarbowej.

Wyjątek stanowić mogą tylko najniezbędniejsze wydatki konieczne dla natychmiastowej pomocy w razie szkód zrzadzonych przez klęski elementarne, o ile taką konieczność stwierdzi każdorazowo Rada Ministrów odpowiednią uchwałą.

2) Ponieważ zwykle z końcem okresu budżetowego istnieje dążność do niepotrzebnego wyczerpywania pozostałości kredytów, przeto w marcu 1929 Ministerstwo Skarbu nie będzie przyzwalać na przeniesienia kredytów nawet dozwolonych ustawą skarbową, o ile to przeniesienie nie będzie wywołane stwierdzoną koniecznością państwową.

3) Zaciąganie zobowiązań lub wydawanie zarządzeń, które bezpośrednio lub pośrednio, bezwzględnie lub w przyszłości mogą spowodować wydatek, obciążający budżet odnośnego Ministerstwa, lub budżet państwowy wogóle, a dla którego to wydatku nie przewidziano w właściwym budżecie i w właściwym czasie odpowiedniego kredytu, jest bezwarunkowo niedopuszczalne.

Ministerstwo Skarbu nie będzie uwzględniać żadnych faktów dokonanych dotąd lub w przyszłości, a sprzecznych z zasadą wyrażoną w ustępie 1-szym. Za zobowiązania zaciągnięte wbrew niniejszej zasadzie będą osobiście odpowiedzialni urzędnicy, którzy zobowiązania takie zaciągają.

4) Wszelkie projekty rozporządzeń i zarządzeń, powodujące wydatki ze Skarbu Państwa, oraz pro-

jekty umów i zamówień, mające większe znaczenie gospodarcze lub o charakterze długoterminowym, muszą być uzgodniane uprzednio z Ministerstwem Skarbu.

5) Wykazane w objaśnieniach do preliminarzy budżetowych etaty funkcjonarjuszów państwowych nie mogą być przekraczane zarówno co do ilości jak i wysokości stopni służbowych, również niedopuszczalne jest przydzielanie funkcjonarjuszów państwowych z jednej władzy państwowej do drugiej ponad ustalony dla niej etat, poza wypadkami delegacji służbowych, przewidzianych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 826).

6) Ponieważ budżety miesięczne są najważniejszym środkiem zapewnienia równowagi budżetowej, gdyż tylko przy ich pomocy może Minister Skarbu dostosowywać w każdym miesiącu sumę wydatków do sumy rozporządzalnych dochodów i zapewniać Skarbowi Państwa wzrost rezerw skarbowych, przeto przestrzeganie granic miesięcznych budżetów jest bezwzględnym obowiązkiem wszystkich władz i urzędów.

PP. Ministrowie raczą podać powyższe zasady do wiadomości wszystkim podległym władzom, urzędom i organom, z poleceniem bezwzględniego przestrzegania i z zastrzeżeniem, że niezastosowanie się do powyższych zasad spowoduje osobistą dyscyplinarną i ewentualnie majątkową odpowiedzialność winnych funkcjonarjuszów państwowych.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Bartel.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodyński.*

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. III. 670/I/29.

Warszawa, dnia 12 marca 1929 r.

Wszystkim Departamentom i Urzędowi Ministerstwa Skarbu, Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i Spirytusowego, Generalnej Dyrekcji Loterji Państwowej oraz wszystkim Izdom Skarbowym, Dyrekcjom Ceł i Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Katowicach

do wiadomości i najściślejszego zastosowania, przy czem zaznaczam, że czynię Panów Prezesów i Dyrektorów osobiście odpowiedzialnymi za bezwzględne wykonywanie wszystkich postanowień zawartych w tym okólniku.

Zarazem polecam Panom Prezesom i Dyrektorom podanie tego okólnika do wiadomości wszystkich Urzędów i władz podległych z pouczeniem, że winien on być jaknajściślej przestrzegany i że w razie jakiegokolwiek uchybienia przeciw postanowieniom zawartym w tym okólniku winni pociągnięci będą do jaknajsurowszej odpowiedzialności.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Grodyński.*

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. V. 7646/6/28.

Związek Inwalidów Wojennych R. P.
zwolnienie od opłat stemplowych.

Warszawa, dnia 18 marca 1929 r.

Do

Wszystkich Departamentów oraz samodzielnych
Urzędów Ministerstwa Skarbu.

Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, zorganizowany na podstawie statutu, zarejestrowanego na zasadzie postanowienia Komisarza Rządu na m. st. Warszawę z dnia 14 października 1926 r. Nr. B. P. 22184/26, jest jako zreszczenie, którego zadanie stanowi wyłącznie działalność dobroczynna i oświatowa — zwolnione od opłat stemplowych w granicach, określonych w art. 16, 86 (ustępie drugim), 112 (p. 3), 120 (p. 1 i 2), 137 (p. 8), 139 (p. 1), 144 (p. 1) i 160 (p. 3 i ustęp ostatni) u. o. s.

Podania, wnoszone przez Związek powyższy są bezwzględnie zwolnione od opłat stemplowych, o ile mają za przedmiot sprawy Związku jako całości. Jeżeli zaś podanie, wniesione przez Związek, tyczy się indywidualnej sprawy inwalidy wojennego lub członka rodziny inwalidy albo rodziny poległego, to tylko w takim razie jest zwolnione od opłaty stemplowej, gdy osoba, o której sprawę się rozchodzi, już sama wniosła podanie w danej sprawie, a Związek Inwalidów wojennych w swoim podaniu jedynie sprawę, już w toku będącą, popiera. Jeżeli natomiast podanie Związku Inwalidów, tyczące się sprawy indywidualnej, nie zostało poprzedzone podaniem tej samej treści, wniesionem przez osobę, o której sprawę się rozchodzi, jeżeli więc Związek Inwalidów działa w zastępstwie osoby interesowanej, to takie podanie Związku ma być w zakresie opłat stemplowych traktowane tak, jak gdyby było wniesione przez osobę interesowaną: podanie to jest zatem tylko w takim razie wolne od opłaty stemplowej, jeżeliby było wolne w razie wniesienia przez osobę interesowaną.

Dyrektor Departamentu:

(—) W. Koszko.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. VII.150/2.

W sprawie pokwitowań na depozyty
w papierach wartościowych.

Warszawa, dnia 20 marca 1929 r.

OKÓLNIK Nr. 36.

Do

wszystkich izb skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy).

Ministerstwo Skarbu zarządza, aby w pokwitowaniach na przyjmowane do depozytu papiery war-

tościowe kasy skarbowe wymieniały, oprócz nazwy, serji, numerów i wartości ogólnej złożonych wartości, również ilość i wartość nominalną poszczególnych odcinków (obligacji), gdyż brak tych danych utrudnia władzom dysponującym obliczanie wartości kaucyjnej depozytu.

Powyższe szczegóły, jak to wynika z postanowień § 58 Przepisów rachunkowo - kasowych i § 41 Instr. dla kas skarb. powinny być podawane w deklaracjach, przy których składane są w kasach papiery wartościowe.

Dyrektor Departamentu:

(—) Czauderna.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. VII. 150/2.

Wszystkim Departamentom i samodzielnym urzędem Ministerstwa Skarbu do wiadomości z nadmienieniem, że analogiczne zarządzenie otrzymuje równocześnie Centralna Kasa Państwowa.

Dyrektor Departamentu:

(—) Czauderna.

MINISTERSTWO SKARBU

Nr. D. I. 1449/1/29.

Wyznaczenie składu Komisji Kwalifikacyjnej na okres lat 1929 i 1930.

Warszawa, dnia 22 marca 1929 r.

Na podstawie § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 50) Ministerstwo Skarbu zgodnie z wnioskiem z dnia 15.II. 1928 r. L. 2331/Pr/1/29 ustanawia Komisję Kwalifikacyjną przy Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego na okres lat 1929 i 1930 w następującym składzie:

- 1) Androchowicz Kazimierz, Naczelnik Wydziału,
- 2) Lewicki Aleksander, Naczelnik Wydziału,
- 3) Napieralski Jan, Naczelnik Wydziału,
- 4) Dr. Szwedzicki Władysław, Naczelnik Wydziału,
- 5) Zaremba Ernest, Radca Ministerjalny jako członkowie oraz
  - 1) Józef Kimlowski, Naczelnik Wydziału,
  - 2) Józef Dzierżyński, Radca Ministerjalny,
  - 3) Władysław Christ, Naczelnik Rachuby, jako zastępcy członków.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Grodyński.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 671/1

W sprawie dodatków miesięcznych
i dodatku na mieszkanie.

Warszawa, dnia 22 marca 1929 r.

Do
Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej
Polskiej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kon-
troli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Mi-
nisterstw

Wobec uchwalenia art. 4 ustawy skarbowej na okres budżetowy 1929/30 Ministerstwo Skarbu oznajmia, że do określonych w art. 4 powyższej ustawy dodatków miesięcznych winny być stosowane odpowiednio postanowienia okólników Ministerstwa Skarbu z dnia 4 lipca 1928 r. L. D. III. 2140/1/28 oraz z dnia 1 września 1928 r. L. D. III. 2744/1/28 z następującymi wyjątkami:

1) W okresie budżetowym 1929/30 wymienione dodatki będą przysługiwać tylko tym pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, pobierającym wynagrodzenie ryczałtowe, nieprzekraczające kwoty 1.000 zł., którym przysługiwały one na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 7 listopada 1928 okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 16 listopada 1928 L. D. III. 3538/1);

2) umieszczone na stronie ostatniej okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 4 lipca 1928 L. D. III. 2140/1/28 zastrzeżenie, że „w razie zajmowania przez jedną osobę kilku stanowisk... należy wypłacać dodatek z tytułu jednego stanowiska”, nie obowiązuje w okresie budżetowym 1929/30.

Co się tyczy podatku dochodowego od wymienionych 15%-owych dodatków miesięcznych, to dodatki te należy, poczynając od 1 maja r. b. traktować jako wypłatę perjodyczną i celem obliczenia podatku dochodowego z działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym, włączać je do ogólnej sumy uposażenia.

O ile chodzi o dodatek na mieszkanie oraz zasiłki miesięczne, określone w art. 1 i 2 projektu ustawy o dodatku na mieszkanie, Ministerstwo Skarbu oznajmia na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 16 marca 1929, że dodatek ten za miesiące kwiecień i maj należy wypłacać w wysokości i na zasadach określonych w okólniku z dnia 22 grudnia 1928 r. L. D. III. 3954/1. Jednakże co się tyczy podatku dochodowego od tegoż dodatku na mieszkanie, to Ministerstwo Skarbu uchyla postanowienie okólnika z dnia 5 sierpnia 1924 r. L. 2662/DB/1, w myśl którego dodatek na mieszkanie nie podlegał włączeniu do podstawy wymiaru podatku dochodowego, potrącanego w myśl dz. II ustawy o państwowym podatku dochodowym. Poczynając zatem od 1 maja r. b., należy od wymienionego dodatku na mieszkanie potrącać podatek dochodowy.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Grodyński.

MINISTERSTWO SKARBU

Dep. akcyz i monop L. 848/WK.

Wymiar kary według opłaty mo-
nopolowej od krajowego surowca
tytoniowego.

Warszawa, dnia 4 kwietnia 1927 r.

Do
wszystkich Izb Skarbowych oraz Śląskiego Urzędu
Wojewódzkiego — Wydział skarbowy.

Jedna z Izb skarbowych podniosła wątpliwości co do tego, co uważane być ma za „opłatę monopolową” przy wymiarze kary pieniężnej na podstawie art. 59 u. k. s. za niedozwolone wyhodowanie liści tytoniowych, skoro w wypadku tym chodzi o liście tytoniowe wyhodowane w kraju, a opłata monopolowa ustanowiona jest tylko od liści sprowadzanych z zagranicy.

Otóż wyjaśnia się, że opłata ustanowiona dla liści oraz fabrykatów tytoniowych, sprowadzanych z zagranicy, nie jest niczem innym, jak tylko odszkodowaniem monopolowem, czyli wynagrodzeniem Skarbu Państwa za straty, jakie on ponosi przez to, że ktoś sprowadza te artykuły z zagranicy, zamiast nabyć je w kraju od Zarządu Monopoli Tytoniowego, a że taką samą stratę ponosi Skarb Państwa również wtedy, gdy ktoś, zamiast nabyć fabrykaty tytoniowe od Zarządu monopolowego, używa tytoniu, jaki sobie sam w kraju wyhodował, więc jest rzeczą zupełnie racjonalną, że za podstawę wymiaru kary w wypadkach niedozwolonej uprawy tytoniu (art. 59 u. k. s.) bierze się tę samą opłatę monopolową, jaka jest ustanowiona od tytoniu sprowadzanego z zagranicy.

Opłata ta, o ile chodzi o liście tytoniowe, wynosi obecnie według par. 1 L. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 maja 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 325) 12 złotych od kilograma netto.

Odpis niniejszego należy udzielić podwładnym Urzędom akcyz i monop. do wiadomości i zastosowania się.

Kierownik Departamentu:

MINISTERSTWO SKARBU
L. 13222/734/IX/1/29.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 1929 r.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 kwietnia 1929 r.

**w sprawie wykupu krajowego surowca tytoniowego
ze zbioru r. 1929.**

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) ustanawiam następującą taryfę wykupu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru w r. 1929.

I KATEGORJA

Tytonie papierosowe t. j. kwitnące czerwono i różowo, uprawiane w małopolskich okręgach uprawy.

KLASA	W Y M O G I		Cena za 1 kg. zł. gr.	
doborowa	Liście macierzyste Liście wierzchołkowe	złocisto-żółte lub cytrynowo-żółte jednolicie zabarwione, nieuszkodzone	wyglądzone i wiązane za ogonki w wiązki (papusze)	3,20
I	Liście macierzyste Liście wierzchołkowe	a) czerwono-żółte, nieuszkodzone b) złocisto-żółte i cytrynowo-żółte, uszkodzone		2,60
II	Liście macierzyste Liście wierzchołkowe	a) jasno-brunatne b) czerwono-żółte i zielonawo-żółte uszkodzone		2,20
III	Liście macierzyste Liście wierzchołkowe	brunatne czerwone i zielonawo-brunatne		1,70
IV	Liście macierzyste Liście wierzchołkowe Liście spodaki	ciemno-brunatne brunatno-zielone		1,50
V	Liście wiązane w wiązki (papusze), których nie można zaliczyć do klas wyższych, które jednak do fabrykacji są przydatne. Liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek.		40	

II KATEGORJA

Tytonie cygarowe t. j. kwitnące czerwono i różowo, uprawiane w śląskim okręgu uprawy.

KLASA	W Y M O G I		Cena za 1 kg. zł. gr.	
doborowa	Liście macierzyste, wielkie nieuszkodzone, jednolicie zabarwione, przedniej jakości		wyglądzone i wiązane za ogonki w wiązki (papusze)	2,60
I	Liście macierzyste, nieuszkodzone, dość jednolicie zabarwione			2,25
II	Liście macierzyste nie uszkodzone Liście wierzchołkowe i dolne nie uszkodzone			1,90
III	Liście macierzyste znacznie uszkodzone Liście wierzchołkowe i dolne nieco uszkodzone			1,45
IV	Liście macierzyste wiązane, lecz niewyglądzone; wszystkie liście wyglądzone i wiązane za ogonki w wiązki, które nie mogą być zaliczone do klasy wyższej, lecz do fabrykacji są przydatne			1,00
V	Liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek		40	

III KATEGORJA

Tytonie żółto kwitnące (machorkowe).

Klasa	W Y M O G I	Cena za 1 kg.		Nadzwyczajny dodatek		Razem	
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
I	Liście dobrej jakości	1	60	—	15	1	75
II	Liście dobrej jakości						
	wiązane za ogonki w wiązki (papusze)						
III	Liście niewiązane i części liści bez obcych domieszek	—	35	—	—	—	35

Cena za jeden kilogram zdrowego, czystego nasienia, zamówionego i wybranego przez organa Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego — 10 złotych.

Liście tytoniowe winny być **dojrzałe, zdrowe, wysuszone, sortowane i niefermentowane.**

Liście i części liści, zanieczyszczone obcymi domieszkami, liście i części liści, niezdatne do fabrykacji (niedojrzałe, chore, zmarznięte, spleśniałe, zgniłe, zepsute), liście na łodygach roślin i pędy boczne roślin tytoniowych, odbierane będą jako materiał **niezdatny do użytku** bez wynagrodzenia.

Liście odrostowe, wyprodukowane za zezwoleniem urzędu monopolowego, o ile będą dojrzałe, zdrowe, wysuszone i sortowane, przyjmowane będą we wszystkich trzech kategoriach w cenie 70 groszy za jeden kilogram, liście zaś odrostowe, nieodpowiadające powyższym wymogom, będą odbierane bez wynagrodzenia.

Mieszane wiązki liści t. j. takie, które zawierają liście tytoniu I i II lub III kategorii, będą odbierane po cenach, ustanowionych dla tytoni kategorii III-ej.

Liście niezupełnie wysuszone I i II kategorii będą zaliczone do bezpośrednio niższej klasy od tej klasy, do której kwalifikowałyby się w zupełnie suchym stanie. Ten przepis odnosi się także do liści zwilżonych, te jednak w obudwuch powyższych kategoriach (I i II) będą zaliczone najwyżej do klasy II-ej.

Liście III kategorii niezupełnie wysuszone lub zwilżone, które w zupełnie suchym stanie kwalifikowałyby się do pierwszych dwóch klas, odbierane będą po cenie 80 groszy za jeden kilogram.

Ponadto przy liściach niezupełnie wysuszonych lub zwilżonych wszystkich kategorii (I, II, III) obniżona będzie waga tytoniu stosownie do zawartości wilgoci.

Łodygi roślin tytoniowych nie będą wykupywane.

Liście tytoniowe, dostarczane do wykupu, winne być powiązane w wiązki (papusze) za ogonki. Liście, powiązane w wiązki w inny sposób, odbierane

będą po cenie o 20 groszy niższej od ceny taryfowej za jeden kilogram.

Koncesjonowany plantator, który uprawiał tytoń na przestrzeni powyżej 1,000 mtr. kw. i wypełnił wszystkie obowiązki plantatora, otrzyma premję, jeżeli uzyskana przez niego przy wykupie przeciętna taryfowa cena wykupu (bez wynagrodzenia za dowóz) za dostawione liście tytoniowe będzie wyższą o 10% od przeciętnej ceny taryfowej wykupu (bez wynagrodzenia za dowóz) 1 kg. tytoniu w danym okręgu uprawy i jeżeli dostawiona przez niego do wykupu ilość tytoniu, przeliczona na 1 ha, nie będzie niższą od przeciętnej ilości wwkupionego surowca z 1 ha przestrzeni gruntowej w danym okręgu uprawy. Premja ta wynosi:

- 10% kwoty, przypadającej plantatorowi tytułem taryfowej ceny wykupu tytoniu, jeżeli tenże uprawiał tytoń na przestrzeni do 5.000 mtr. kw. włącznie,
- 15% tejże kwoty, jeżeli plantator uprawiał tytoń na przestrzeni powyżej 5.000 mtr. kw.

Premja wypłacona będzie w przeciągu miesiąca po skończonym wykupie w danym okręgu uprawy tytoniu.

Za dowóz tytoniu w ilości ponad 100 kg. wypłaci Polski Monopol Tytoniowy wynagrodzenie od każdego pełnych 10 kg. tytoniu za każdy pełny kilometr odległości od miejscowości, w której plantacja tytoniowa znajdowała się, do miejscowości będącej siedzibą właściwej komisji wykupowej.

Wynagrodzenie to wynosi:

- 1 gr. przy odległości do 10 kilometrów włącznie,
- 1,5 gr. przy odległości ponad 10 kilometrów do 20 kl. włącznie,
- 2 gr. przy odległości ponad 20 kilometrów.

O miejscu i czasie wykupu krajowego surowca tytoniowego zawiadomią plantatorów właściwe urzędy wykupu tytoniu.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Grodyński.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. I. 1421/6

Wymiar kary według opłaty monopolowej od krajowych fabryk tytoniowych.

Warszawa, dnia 18 kwietnia 1929 r.

Do

wszystkich Izb skarbowych oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydział skarbowy.

Na zapytanie jednej z Izb skarbowych, co ma być rozumiane pod należytością (opłata) monopolową przy sankcji karnej z art. 65 u. k. s. za „niedozwolone wytwarzanie lub przerabianie wyrobów tytoniowych“ i sankcji karnej z art. 71 u. k. s. za „wyprowadzenie z fabryki surowca tytoniowego lub wyrobów tytoniowych“ wyjaśnia się, że zasady wyłączone w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 4 kwietnia 1927 r. L. 848/WK, co do sankcji karnej z art. 59 u. k. s. odnoszą się również do wszelkich innych sankcyj karnych za „naruszenie przepisów w przedmiocie monopolu tytoniowego“ (art. 57 — 74), a więc także do sankcyj karnych z art. 65 i 71 u. k. s.

Dodatkowo nadmienia się, że z tego, iż przy wyrobach krajowych nie mogło zajść uszczuplenie opłaty, pobieranej wyłącznie od wyrobów zagranicznych, nie wynika bynajmniej, że opłata ta nie może być podstawą wymiaru kary przy wyrobach krajowych, gdyż podstawą wymiaru kary nie musi być koniecznie uszczuplona opłata, ale może nią być również wartość przedmiotu (zob. art. 47 u. k. s.), cena losu loteryjnego (art. 112 u. k. s.), lub, jak w niniejszym wypadku, odszkodowanie monopolowe (mimo, że ono równe jest opłacie pobieranej od zagranicznych wyrobów tytoniowych).

Za Dyrektora Departamentu:

(—) *J. Około-Kułak.*

Naczelnik Wydziału.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. V. 2344/2.

Podatek dochodowy od dodatku mieszkaniowego funkcjonariuszy państwowych i samorządowych.

Warszawa, dnia, 25 kwietnia 1929 r.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w/m.

Ministerstwo Skarbu, na zasadzie art. 120, ustęp drugi ustawy o państwowym podatku docho-

dowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 z r. 1925, poz. 411), odracza po koniec roku 1929 pobieranie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego, wypłacanego funkcjonariuszom państwowym i komunalnym, a temsamem uchyla okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 22 marca 1929 r. L. D. III. 671/1 w tej części, w której polecono, poczynając od dnia 1 maja 1929 r., włączać do podstawy wymiaru podatku dochodowego, potrącanego w myśl działu II powołanej ustawy kwoty wypłaconego dodatku mieszkaniowego.

W związku z powyższym należy w dalszym ciągu wyłączać z podstawy opodatkowania kwoty przypadające do wypłaty funkcjonariuszom państwowym i komunalnym dodatku mieszkaniowego, obliczony zaś i pobrany w dn. 1 maja 1929 r. z powyższego tytułu podatek dochodowy — należy zwrócić przy wypłacie uposażenia służbowego w dniu 1 czerwca 1929 r.

W końcu nadmienia się, że niedobrane naskutek niniejszego zrządzenia kwoty podatku dochodowego, przypadające od dodatku mieszkaniowego, zostaną umorzone w drodze art. 126 powołanej na wstępie ustawy po upływie bieżącego roku kalendarzowego.

(—) *Matuszewski.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. III. 780/1/29.

W sprawie zarachowania odpraw.

Warszawa, dnia 30 kwietnia 1929 r.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli oraz wszystkich Ministerstw

w/m.

W związku z zapytaniem jednego z Ministerstw, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że odprawy, wypłacane na podstawie art. 44, 74 i 76 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46 z r. 1924) w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178) należy zarachowywać na budżet części 18 „emerytury“ paragraf „odprawy“, natomiast wszystkie inne odprawy na ten paragraf i dział resortu, z którego odnośny funkcjonariusz państwowy otrzymał swe uposażenie względnie wynagrodzenie.

(—) *Grodyński.*

Podsekretarz Stanu.

ZARZĄDZENIA I OKÓLNIKI D. P. M. T.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12438/Pr/I/28.

Podawanie w pismach urzędowych
przedmiotu sprawy.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1928 r.

Do Panów
Generalnego Inspektora Polskiego Monopolu
Tytoniowego,
Naczelników i Kierowników Wydziałów
i Pana Kierownika Kancelarii Dyrekcji
Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zarządzeniem z dnia 31 lipca 1928 r. L. 6745/
Pr/I/28 podano Panom do wiadomości i stosowania
okólnik M-stwa Skarbu z dnia 19 lipca 1928 r.
L. D. I. 3130/I.28 w sprawie podawania w pismach
przedmiotu sprawy.

Wobec stwierdzenia, iż zarządzenie powyższe
w bardzo licznych wypadkach nie jest stosowane,
przypominam je Panom ponownie i polecam ściśle
jego stosowanie.

Na Pana Kierownika Kancelarii Dyrekcji nakła-
dam obowiązek pilnowania i przestrzegania, by nie
ekspedjowano pism, nieposiadających w nagłówkach
przedmiotu sprawy i analogicznie do wyżej powoła-
nego okólnika Ministerstwa Skarbu czynię go za
wykonanie niniejszego zarządzenia osobiście odpo-
wiedzialnym. W wypadku otrzymania do ekspedycji
pisma niezawierającego omawianego nagłówka, wi-
nien Kierownik Kancelarii zwrócić je właściwemu
Naczelnikowi (Kierownikowi) Wydziału do stosow-
nego uzupełnienia. Również Kierownik Kancelarii
pouczy urzędniczki - maszynistki, by w razie otrzy-
mania do przepisania pisma bez nagłówka zwracały
się do odpowiednich referentów sprawy o jego uzu-
pełnienie.

W końcu wyjaśnia się, że zameiszczenie na-
główek obowiązuje jedynie w pismach, wysyła-
nych do władz i urzędów państwowych, a w tem i do
wszystkich fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu
Tytoniowego, którym wydaje się analogiczne zarzą-
dzenie.

Zastępca Dyrektora P. M. T.
(—) *Inż. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12438/Pr/I/28.

Podawanie w pismach urzędowych
przedmiotu sprawy.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1928 r.

Do Panów
Dyrektorów i Kierowników
Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu
Tytoniowego.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego
poleca Panom ściśle przestrzeganie, by w pismach,

wysyłanych do Dyrekcji oraz do władz i urzędów
państwowych, zamieszczano w nagłówkach t. zw.
przedmiot sprawy, streszczający w kilku słowach
treść pisma.

Zarządzenie niniejsze nie ma zastosowania do
pism adresowanych do funkcjonariuszów podwład-
nym Panom (jak np. odwołania z urlopów, polece-
nia wyjazdów służbowych i t. p.) oraz w korespon-
dencji z firmami i osobami prywatnymi.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

(—) *Inż. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 38709/VIII/28.

Wydział VII/5 w sprawie systemu
sporządzania robotniczych list płac.

Warszawa, dnia 4 stycznia 1929 r.

Do
Panoów Dyrektorów — Kierowników Fabryk — Za-
kładów — Urzędów Polskiego Monopolu Tytonio-
wego.

OKÓLNIK.

W celu ułatwienia sporządzania robotniczych
list płac oraz ze względu na przepisy rachunkowości,
zarządza się, co następuje:

1) W robotniczych listach płac dotychczasowa
rubryka „PŁACA” jest podzielona na 2 podrubryki
„DZIENNA” i „RAZEM”. Podrubrykę 2-gą „RA-
ZEM” należy skreślić.

W rubryce, zatytułowanej „DODATKI” należy
pod tem słowem dopisać „DZIENNE”.

W ten sposób zarówno płacę, jak i wszelkie do-
datki sprowadza się do wymiaru w stosunku dzien-
nym.

Suma płacy dziennej i dodatków, starszeństwa,
na dzieci, osobistego i wyrównawczego daje pełne
wynagrodzenie dzienne, które pomnożone przez
ilość płatnych dni w dekadzie plus ewent. wynagro-
dzenie za godziny nadliczbowe daje pełny zarobek
dekadowy brutto.

Powyższe pozwala uniknąć następujących
czynności:

1) mnożenie oddzielnie płacy dziennej przez
ilość płatnych dni w dekadzie — dla wypełnienia ru-
bryki „PŁACA” — „RAZEM”.

2) mnożenie oddzielnie każdego z dodatków,
a więc starszeństwa, na dzieci, osobistego i wyrów-
nawczego przez ilość płatnych dni w dekadzie.

II) w podrubryce 2-jej rubryki „DODATKI DZIENNE” należy przekreślić „rodzinny” i wpisać „na dzieci”.

III) W rubryce „DODATKI DZIENNE” należy wpisać jako tytuł ostatniej wolnej podrubryki „NORMALNE WYNAGRODZENIE DZIENNE RAZEM”, które będzie sumą płacy dziennej i dodatków dziennych.

IV) Rubrykę „ŁĄCZNIE” należy podzielić na 2 podrubryki; 1-sza z nich będzie zatytułowana „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY”; 2-ga zaś „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY PO ZAOKRĄGLENIU”.

W rubryce „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY” należy podawać sumę, powstałą przez dodanie do iloczynu „WYNAGRODZENIE DZIENNE RAZEM” przez ilość płatnych dni w dekadzie — kwoty, wykazanej w rubryce „ZA GODZINY NADLICZBOWE”.

Rubrykę „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY PO ZAOKRĄGLENIU” wprowadza się na skutek zarządzenia z dnia 3-go października 1928 r. L. 35970/VIII/28, w myśl którego zarobki robotnicze, przypadające do wypłaty i kończące się na 1, 2, 3 i 4 gr. są zaokrąglane wzwyż do pięciu groszy, a kończące się na 6, 7, 8 i 9 gr. do dziesiątków groszy. Rubrykę tę należy wypełniać dopiero:

a) po ustaleniu poszczególnych kwot potrąceń z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, na podatek dochodowy, z tytułu ubezpieczenia od wypadków, na zaliczki i t. p.;

b) po ustaleniu sumy łącznej wszystkich potrąceń;

c) po odjęciu od sumy, wykazanej w rubryce „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY” sumy wykazanej w rubryce „POTRĄCENIA — RAZEM”;

d) po zaokrągleniu kwoty, przypadającej do wypłaty;

W rubryce „PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY PO ZAOKRĄGLENIU” należy podać sumę wymienioną w rubryce „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY” plus taka ilość groszy, jaka została dodana do różnicy między rubrykami „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY” i „POTRĄCENIA — RAZEM”, ażeby otrzymać kwotę zaokrągloną, przeznaczoną do wypłaty.

Do dziennika kasowego należy zapisywać na rozchód sumę ogólną rubryki „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY PO ZAOKRĄGLENIU” zaś na przychód wszystkie potrącenia.

Dla szybszego sporządzenia list płatniczych Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego jednocześnie zaleca, żeby w przeddzień wypłaty były wpisane na listy płac nazwiska wszystkich robotników, kategorie płac, ilość lat służby, ilość dzieci, ilość dni płatnych w dekadzie, z wyjątkiem ostatniego, płaca dzienna, wszystkie dzienne dodatki oraz, żeby zostało wyprowadzone „WYNAGRODZENIE DZIENNE RAZEM”. W ostatnim dniu dekady powinna być w ciągu pół godziny po rozpoczęciu pracy uzupełniona ilość wszystkich płatnych dni w dekadzie, poczem należy przystąpić do wyprowadzenia sumy potrąceń i różnicy, przypadającej do wypłaty.

Powyższe ma zastosowanie z dniem 1-go stycznia 1929 r. i nosi charakter zarządzenia przejściowego, do czasu gruntownego zreorganizowania systemu sporządzenia robotniczych list płac.

W celu objaśnienia etapów sporządzania robotniczych list płac na nowych zasadach przytacza się 3 przykłady na załączonym wzorze listy płatniczej. Dla łatwiejszego omówienia przykładów, poszczególne rubryki u góry ponumerowano.

Przykład.

Czynność 1. Rubryki: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 oraz 18, 19, 20, 21, 22 i 23 wypełnia się w terminie do końca 29-go grudnia 1928 r. (Do rubryki 23-jej wpisuje się sumę kwot, podanych w rubrykach 18, 19, 20, 21 i 22-jej).

Czynność 2. Rubryki 16, 17 i 24 wypełnia się dnia 31-go grudnia 1928 r. w pół godziny po rozpoczęciu pracy.

(Do rubryki 17-jej wpisuje się sumę rubryk od 6 — 16-jej włącznie).

Czynność 3. Do rubryki 25-jej wpisuje się sumę, powstałą przez dodanie do iloczynu rubryki 17-jej i 23-jej rubryki 24-jej.

Czynność 4. Oblicza się rubryki 27, 28 i ewent. 29, 30, 31 i 32; sumę ich wpisuje się do rubryki 33-jej.

Czynność 5. Po zaokrągleniu końcówki groszowej różnicy, powstałej przez odjęcie od rubryki 25-jej rubryki 33-jej wpisuje się ją do rubryki 34-jej.

(N. p. dla ślusarza X przypadałoby do wypłaty zł. 96,30 minus zł. 5,17 czyli zł. 91,13. Końcówkę groszową 13 zaokrąglą się o 2 gr., t. j. do gr. 15, a kwotę łączną po zaokrągleniu t. j. zł. 91,15 wpisuje się do rubryki „do wypłaty”).

Czynność 6. Ponieważ zaokrąglając końcówkę groszową w celu otrzymania kwoty, przypadającej do wypłaty, zwiększono zarobek o 2 gr. należy te 2 gr. dodać do sumy, podanej w rubryce 25-jej „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY”. Łączną sumę pełnego zarobku dekadowego i wyrównania końcówki groszowej wpisuje się do rubryki 26-jej „RAZEM PEŁNY ZAROBEK DEKADOWY PO ZAOKRĄGLENIU”.

Czynność 7. Sumę rubryki 26-jej zapisuje się do dziennika kasowego na rozchód, a sumę rubryki 39-jej na przychód.

Jeżeli w ostatnim dniu dekady robotnik został zatrudniony w godzinach nadliczbowych, to należność za tę pracę wypłaca mu się w dekadzie następnej. Godziny nadliczbowe, przepracowane w poszczególnych dniach dekady należy wykazywać w rubrykach dni w formie ułamka, N. p. $\frac{2}{1}$ — oznacza:

1 — znak obecności w dniu pracy;

2 — dwie godziny nadliczbowe w danym dniu.

Jednocześnie należy podać ilość druków robotniczych list płac, posiadanych w zapasie przez Fabryki, Zakłady i Urzędy Polskiego Monopoli Tytoniowego.

1 załącznik.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) Dr. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 351/Pr./29.

Warszawa, dnia 9 stycznia 1929 r.

ZARZĄDZENIE

w sprawie podziału Wydziału IX („Uprawy Tytoniu“) Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego na Oddziały.

Wzwiązku z dokonaniem już faktycznie podziałem Wydziału IX na trzy Oddziały ustaląm zakres działania tych oddziałów w sposób następujący:

Oddział I (Administracyjny).

Do Oddziału Administracyjnego należą: sprawy administracyjne związane z produkcją krajowego surowca tytoniowego i opracowywanie odnośnych zarządzeń, kontrola objazdowa agend uprawy tytoniu podległych zakładów, ewidencja stanu uprawy tytoniu oraz obrotów funduszu uprawy tytoniu, szkolenie personelu, administracja Państwowych Zakładów Doświadczalnych.

Oddział II dla spraw technicznych uprawy tytoniu.

Do Oddziału dla spraw technicznych uprawy tytoniu należą: sprawy techniczne uprawy tytoniu, wykonywanie technicznej kontroli nad agendami uprawy tytoniu w okręgach uprawy, przedstawianie wniosków w sprawie zmiany istniejących względnie wydania nowych zarządzeń dla nadania uprawie tytoniu racjonalnego pod względem technicznym kierunku, wydawanie na miejscu niezbędnie koniecznych doraźnych zarządzeń; opracowywanie podręczników, traktujących o technice uprawy tytoniu, a to tak podręczników dla funkcjonariuszów Polskiego Monopoli Tytoniowego jak i podręczników popularno-praktycznych dla plantatorów tytoniu.

Oddział III dla spraw fermentacji krajowego surowca tytoniowego.

Do Oddziału dla spraw fermentacji krajowego surowca tytoniowego należą: sprawy techniczne fermentacji krajowego surowca tytoniowego i jego magazynowanie, wykonywanie w tym zakresie czynności analogicznych do czynności spełnianych przez Oddział 2 w zakresie spraw technicznych uprawy tytoniu.

Skład osobowy Oddziału Administracyjnego został już ustalony, natomiast organizację Oddziału 2 przeprowadza obecnie doradca techniczny Professor Kaznowski zaś Oddziału 3 urzędnik kontr. Dr. Trojan.

Jako oznaczenia na aktach dla poszczególnych Oddziałów ustala się oznaczenia: IX/1, wzgl. IX/2 i IX/3.

Dyrektor Pol. Mon. Tyt.:

(—) Dr. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1593/VIII/29.

W sprawie wyboru delegatów do
Wydziałów Robotniczych.

Warszawa, dnia 11 stycznia 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników Fabryk — Zakładów — Urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

OKÓLNİK.

Wydziały Robotnicze istniejące w Fabrykach — Zakładach — Urzędach Polskiego Monopoli Tytoniowego stosownie do § 33-go „Przepisów, normujących prawa i obowiązki robotników Polskiego Monopoli Tytoniowego“ są wybierane na zasadzie postanowień okólnika i instrukcji z dnia 26-go lipca 1927 r. L. 25699/VIII/27, wzgl. okólnika z dnia 16-go stycznia 1928 r. L. 1830/VIII/28 i przepisów lokalnych, odnośnie b. zaboru pruskiego.

Wybrani delegaci powinni reprezentować interesy ogółu robotników, jak również poszczególnych grup robotniczych, które bądź ze względu na różny charakter pracy, bądź ze względu na wyszkolenie zawodowe mogą mieć niejednokrotnie odmienne żądania i dążenia. Dokonywane na dotychczasowych zasadach wybory zapewniały wprawdzie ogółowi robotników uprawnienia, wynikające z posiadania Wydziałów Robotniczych, jednak może w niedostatecznej mierze gwarantowały możność reprezentowania poszczególnych grup, a w szczególności takich ugrupowań robotniczych, które stanowiły znaczną mniejszość ogółu robotników. Na specjalną uwagę zasługiwały tu interesy rzemieślników, które często różnią się poważnie od interesów robotników. W Fabrykach — Zakładach — Urzędach Polskiego Monopoli Tytoniowego stanowią rzemieślnicy liczebnie stosunkowo małą grupę, i dlatego nie do wszystkich Wydziałów Robotniczych byli oni w stanie wprowadzić swego rzecznika.

Dążąc do tego, żeby Wydziały Robotnicze dawały pełny wyraz interesów wszystkich pracowników fizycznych, oraz żeby personel rzemieślniczy miał gwarancję posiadania również i swego przedstawiciela, Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego postanawia co następuje:

W tych Fabrykach — Zakładach — Urzędach Polskiego Monopoli Tytoniowego, które zatrudniają rzemieślników, przy wyborach do Wydziałów Robotniczych jedno miejsce delegata i jedno miejsce zastępcy delegata rezerwuje się dla kandydatów rzemieślników.

Przedstawicielem rzemieślników niekoniecznie powinien być rzemieślnik. Może to być również ktoś z robotników, lecz przez rzemieślników wybrany.

Na delegata i zastępcę delegata rzemieślników powinny być zgłoszone oddzielne listy.

Prawo do głosowania na przedstawiciela rzemieślników posiadają tylko profesjonści, pełniący samodzielnie czynności rzemieślnicze, a więc: mechanicy, ślusarze, tokarze, blacharze, kowale, hydraulicy, frezarze, stolarze, murarze, introligatorzy, drukarze, litografii i t. p.

Nie posiadają prawa do głosowania na przedstawiciela rzemieślników młodszy mechanicy, mł. ślusarze, mł. tokarze, mł. blacharze, mł. kowale, mł. hydraulicy, mł. frezarze, mł. stolarze, mł. praktykanci ślusarscy i stolarscy, skrzyniarze, tracze i t. p., a więc nie posiadają prawa i warunków do samodzielnego wykonywania prac:

Głosowanie na delegatów rzemieślników odbywa się wobec tej samej komisji wyborczej i w tym samym dniu, bezpośrednio przed głosowaniem na delegatów robotniczych. W tym celu powinny być sporządzone 2 odrębne listy i 2 odrębne urny: dla rzemieślników i ogółu robotników.

Ilość wybranych delegatów i zastępców delegatów do Wydziałów Robotniczych z grona robotników i rzemieślników łącznie powinna być obliczona ściśle według zasad, podanych w § 33-im „Przepisów”. Ilość delegatów rzemieślniczych należy ustalić w stosunku proporcjonalnym ilości rzemieślników do ilości wszystkich robotników, w każdym razie nie mniejszej, niż jednego delegata i jednego zastępcę.

Przy wyborach na kandydatów rzemieślników obowiązują w całej rozciągłości wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiocie wyborów do Wydziałów Robotniczych.

Panom Dyrektorom — Kierownikom Fabryk — Zakładów — Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego, położonych na terenie województw Poznańskiego, Pomorskiego i górnośląskiej części woj. Śląskiego podaje się do wiadomości, że zmiany w dotychczasowym postępowaniu przy wyborach delegatów do Wydziałów Robotniczych, wprowadzone niniejszym, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego opiera na postanowieniach § 3-go przepisów wykonawczych do rozporządzenia z dnia 23-go grudnia 1918 r. (Reichsgesetzblatt S. 1456-M, Bl. 1918 str. 6).

Zarządzenie niniejsze należy podać robotnikom do wiadomości przez wywieszenie go w miejscu dla wszystkich dostępnym i widocznym.

W terminie do dnia 15-go marca 1929 r. należy nadesłać Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego sprawozdanie o przebiegu wyborów i ich wyniku.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

(—) Inż. *Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 8094/Pr/I/28.

Warszawa, dnia 14 stycznia 1929 r.

ZARZĄDZENIE

w sprawie kompetencji Wydziałów II, III i IV/2 w zakresie importu gotowych wyrobów tytoniowych.

W związku z zarządzeniem z dn. 10 marca 1927 r. L. 2284/Pr/I/27, którym między innymi włą-

czono do zakresu działania Wydziału IV/2 w porozumieniu z Wydziałem II i III-im sprawy importu gotowych wyrobów tytoniowych z zagranicy dla Polskiego Monopolu Tytoniowego, ustalając następujący sposób postępowania w tej sprawie:

I. Import zagranicznych wyrobów tytoniowych, objętych cennikiem Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wydział IV/2 zgłasza do Wydziału III-go zapotrzebowanie pisemne zagranicznych wyrobów tytoniowych, objętych cennikiem Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wydział III na podstawie zapotrzebowania zamawia u firm zagranicznych wyroby tytoniowe, przeprowadzając stosowną korespondencję odnośnie wykonania zamówień, przeprowadza formalności, związane z wwozem i zarządza wypłatę należności, po uprzednim przeprowadzeniu przez Wydział II/F na podstawie prób przedłożonych przez Magazyn odbiorczy, ekspertyzy i porównania z poprzednimi dostawami względnie z wzorami. Próby te pozostają w ewidencji i zarachowaniu Wydziału II/F.

Wydział IV/2 na podstawie orzeczenia Wydziału II/F zarządza obanderolowanie i skutecznia repartycję sprowadzonych wyrobów oraz czuwa nad ich rozprzedażą.

II. Import zagranicznych wyrobów tytoniowych, nieobjętych cennikiem Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wydział IV/2.

1) odbiera i przechowuje próbki zagranicznych wyrobów tytoniowych, prowadząc w tym celu odpowiednią ewidencję rachunkową;

2) zasięga opinii w Wydziale II co do jakości nowoofertowanych wyrobów;

3) przedstawia komisji zakupów wnioski co do ewentualnego zakupu nowych gatunków wyrobów tytoniowych;

4) zgłasza w Wydziale III zapotrzebowanie wyrobów zagranicznych.

Wydział II przeprowadza ekspertyzę prób, otrzymany od Wydziału IV/2 i wydaje opinie co do jakości oferowanych wyrobów.

Wydział III wydaje pozwolenia celne na wszystkie przesyłki t. j. zarówno na wwóz prób, jak i właściwych dostaw wyrobów tytoniowych.

Odbierane próby przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego mają być przekazywane w całości Wydziałowi IV/2.

Wydział IV/2 po przyjęciu wniosku na kupno danych wyrobów przez Komisję Zakupów opracowuje projekt rozporządzenia Ministra Skarbu o dopuszczeniu wyrobów do sprzedaży w kraju przy jednoczesnym ustaleniu ich ceny sprzedażnej na podstawie obliczeń dokonanych przez Oddział Kalkulacyjno-Statystyczny.

Po zamieszczeniu rozporządzenia w Dzienniku Ustaw R. P. Wydział IV/2 wydaje zarządzenia dotyczące ich rozprzedaży i zamieszczenia ich w cenniku Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Sprowadzone z zagranicy wyroby tytoniowe pozostają pod zarządem Wydziału IV/2, który zarządza ich repartycją.

Wydział IV/2 przesyła Wydziałowi II-mu komplety wszystkich próbek poddawanych ekspertyzie, przyczem w razie nadsyłania próbek w różnych opakowaniach (np. po 10, 20, 50, 100 szt.), należy przysłać najmniejsze jednostki opakowania.

Wzory bardziej interesujących opakowań wyrobów zagranicznych należy przysłać Wydziałowi VI, celem zapoznania się z temi opakowaniami i ewentualnego zastosowania analogicznych opakowań do wyrobów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem doręczenia.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 592/pr/I/29.

W sprawie utworzenia w Wydziale I
Oddziału Osobowego i Oddziału
Administracyjnego.

Warszawa, dnia 15 stycznia 1929 r.

ZARZĄDZENIE.

W wydziale I Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego tworzy się oddziały:

- 1) Osobowy i
- 2) Administracyjny.

Zakres działania tych Oddziałów, ich skład osobowy, oraz uprawnienia Kierowników Oddziałów określa się, jak następuje:

ad 1) Oddział Osobowy.

A. Zakres czynności.

Do zakresu czynności Oddziału Osobowego należy załatwianie wszelkich spraw osobowych personelu Polskiego Monopolu Tytoniowego, z wyjątkiem spraw, związanych z wykonywaniem odnośnie do tego personelu ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem (D. U. R. P. Nr. 21, poz. 165).

W szczególności do Oddziału Osobowego należą sprawy:

- a) przyjmowanie do służby, zmian w stosunku służbowym oraz zwalniania ze służby personelu Polskiego Monopolu tytoniowego;
- b) sprawy związane z kwalifikowaniem personelu i doбором osób na poszczególne stanowiska, zwłaszcza na stanowiska kierownicze;
- c) sprawy egzaminów urzędniczych;
- d) sprawy przyznawania uposażeń służbowych, udzielania zaliczek na uposażenia, przyznawania remuneracji, nagród pieniężnych i zapomóg,
- e) sprawy podróży, delegacji i przeniesień

służbowych; udzielanie zaliczek na pokrycie odnośnych kosztów;

- f) zajęcia uposażeń służbowych, przypisywania do zwrotu bezspornych należności funkcjonariuszom Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- g) udzielania urlopów;
- h) przyznawania zwrotu opłat szkolnych;
- i) prowadzenia list starszeństwa i wykazów stanu służby oraz ewidencja ruchu służbowego (załatwianie sprawozdań o ruchu służbowym);
- j) sprawy nieobecności w służbie funkcjonariuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- k) przyznawania deputatów tytoniowych pracownikom Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz organom kontroli skarbowej, pełniącym nadzór w Państwowych Fabrykach Wyrobów Tytoniowych i Państwowych Magazynach Wyrobów Tytoniowych.

W zakres spraw, związanych z wykonywaniem odnośnie do personelu Polskiego Monopolu Tytoniowego ustawy z dnia 17.II. 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem, do Oddziału Osobowego należą:

- a) stawianie, względnie opinjowanie wniosków o wdrożenie dochodzeń administracyjnych, ewentualnie o skierowanie sprawy do właściwej komisji dyscyplinarnej;
- b) wykonywanie decyzji i orzeczeń o zawieszeniu pracowników Polskiego Monopolu tytoniowego w urzędowaniu, oraz o nałożeniu na nich kar.

Kierownikowi Oddziału Osobowego przysługuje prawo wglądu w akta dochodzeń administracyjnych prowadzonych przeciwko pracownikom Polskiego Monopolu Tytoniowego. O wdrożeniu takich dochodzeń, ich wyniku oraz ewentualnem przekazaniu sprawy na drogę dyscyplinarną lub sądową Kierownik Oddziału Osobowego będzie powiadomiony.

B. Kierownictwo i skład osobowy.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierownika należy: bezpośrednie kierownictwo pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel, instruowanie i nadzorowanie tego personelu, prawo III aprobaty w granicach określonych niżej.

Kierownik Oddziału podlega Naczelnikowi Wydziału I.

Skład Oddziału Osobowego ustala się następująco:

- 1 urzędnik w VI st. sł. I kat. (Kierownik Oddziału)
  - 4 urzędników w VII st. sł. I kat.
  - 1 urzędnik w VIII st. sł. II kat.
  - 3 urzędników w IX st. sł. II względnie III kat.
- Czynności kancelaryjne dla Oddziału Osobowego pełnić będą urzędnicy Kancelarii Prezydjalnej.

C. Aprobata.

Podział aprobaty odnośnie do spraw, należących do zakresu czynności Oddziału Osobowego, normują się przy uwzględnieniu zasad, określonych w punkcie A zarządzenia z dnia 16 listopada 1927 r. L. 10086/Pr/I/27, jak następuje:

do aprobaty pierwszej należą decyzje w sprawach:

- a) przyjmowania, mianowania, awansowania, zwolnienia (przenoszenia w stan spoczynku) funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego V, VI, VII i VIII stopnia służbowego oraz przyznawania pracownikom kontraktowym wynagrodzenia umownego, równego uposażeniu urzędników państwowych V, VI i VII stopnia służbowego;
- b) zaliczania funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego do I, II, III, IV i V grupy remuneracyjnej;
- c) obsadzania stanowisk kierowniczych;
- d) przeniesień służbowych osób na stanowiskach kierowniczych;
- e) podróży służbowych zagranicznych;
- f) przyznawania nagród pieniężnych i remuneracyj, udzielania zapomóg w wysokości przekraczającej dwumiesięczne uposażenie pracownika;
- g) zarządzenia dochodzeń i spraw dyscyplinarnych pracownikom Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- n) zarządzeń ogólnych natury zasadniczej.

Do aprobaty II należą:

- a) przedstanowcza aprobaty (rewizja) spraw należących do I aprobaty;
- b) przyjmowania, mianowania, awansowania, zwolnienia (przenoszenia w stan spoczynku) funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego IX, X i XI st. służbowego oraz przyznawania pracownikom kontraktowym wynagrodzenia umownego równego uposażeniu urzędników państwowych VIII, IX, X i XI stopnia służbowego;
- c) zaliczania funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego do V, VI, VII, VIII, IX, X i XI grupy remuneracyjnej;
- d) decyzje w sprawach przeniesień służbowych (z wyjątkiem osób na stanowiskach kierowniczych) oraz delegacji (czasowych przydziałów) służbowych personelu Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- e) Przypisywanie do zwrotu bezspornych należyci funkcjonarjuszom Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- f) udzielanie zapomóg bezzwrotnych do wysokości nieprzekraczającej dwumiesięcznych poborów pracownika w wypadkach nieprzewidzianych tutejszem rozporządzeniem z dnia 31 sierpnia 1928 r. L. 8061/Pr/I/28;
- g) udzielanie wytknięć podległym urzędnikom za niewłaściwości w urzędowaniu, lub zachowaniu się, oraz za niedbalstwo w służbie;

- h) wszelkie sprawy należące w zasadzie do III aprobaty, które sprawujący II aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swej aprobaty.

Do aprobaty III należą:

- a) przedstanowcza aprobaty (rewizja) wszelkich spraw należących do aprobaty II i I;
- b) ostateczna aprobaty wszelkich spraw niezastreżonych do aprobaty II i I.

Prawo III aprobaty należy do Naczelnika Wydziału I.

W szczególności do Naczelnika Wydziału I należą:

- 1) przyjmowania, mianowania, awansowania, zwolnienia (przenoszenia w stan spoczynku) funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego XII-go i niższych stopni służbowych oraz przyznawania pracownikom kontraktowym wynagrodzenia umownego, równego uposażeniu urzędników państwowych XII-go i niższych stopni służbowych;

2) zaliczanie niższych funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego do XII grupy remuneracyjnej;

3) sprawy podróży służbowych funkcjonarjuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego;

4) wykonywanie cytowanego wyżej zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dn. 31 sierpnia 1928 r. L. 8061/pr/I/28;

5) udzielanie urlopów pracownikom Polskiego Monopolu Tytoniowego;

6) przyznawania dodatków remuneracyjnych do diet w wypadkach delegacji oraz podróży służbowych w kraju;

7) udzielanie zaliczek zwrotnych na uposażenie;

8) decyzje we wszelkich sprawach, nasuwających poważniejsze wątpliwości;

9) wystawianie i prolongowanie legitymacji służbowych.

W zastępstwie Naczelnika Wydziału I Kierownik Oddziału Osobowego posiada prawo aprobaty w następujących sprawach;

a) przedstanowczych załatwień w sprawach osobowych (żądanie informacji, wyjaśnień i t. p.);

b) sprawy ewidencji personelu, oraz prowadzenia odpowiednich wykazów osobowych;

c) sprawy nieobecności w służbie pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego, kontrola czasu trwania urlopów, kontrola wyjazdów i przyjazdów służbowych;

d) asygnowanie poborów nowoprzyjętym funkcjonarjuszom Polskiego Monopolu Tytoniowego;

e) przyznawanie dodatków ekonomicznych i zwrotu opłat szkolnych;

f) udzielanie zaliczek na pokrycie kosztów podróży, delegacji i przeniesień służbowych;

g) wydawanie funkcjonarjuszom Polskiego Monopolu Tytoniowego zaświadczeń urzędowych (do Kas Chorych, władz kolejowych i t. p.);

- h) przyznawanie deputatów tytoniowych i kontrola nad ich poborem;
- i) wyznaczanie dyżurów służbowych urzędnikom Polskiego Monopoli Tytoniowego;
- j) sprawy reklamacji i przydziałów wojskowych funkcjonariuszów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Ponadto przydzielam Radcy Ministerjalnemu E. Zarembie ad personam:

nadzór nad Kancelarią Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego oraz jej poszczególnymi oddziałami, a to zarówno pod względem rzeczowym, jak i osobowym.

Kierownik Oddziału Osobowego podpisywać będzie akta z użyciem przy podpisie klauzuli: „Za Naczelnika Wydziału

Radca Ministerjalny”.

Ad 2. Oddział Administracyjny.

A. Zakres czynności.

Do zakresu czynności Oddziału Administracyjnego należy załatwianie spraw administracyjno-gospodarczych Polskiego Monopoli Tytoniowego t. j. dostarczania Polskiemu Monopolowi Tytoniowemu pomieszczeń biurowych, gospodarczych i technicznych drogą kupna, lub najmu; administrowania wszelkimi budynkami Polskiego Monopoli Tytoniowego własnymi i wynajętymi oraz przeprowadzania w nich remontów i adaptacji; eksploatacja zbędnych na cele Polskiego Mon. Tyt. nieruchomości; zaopatrywania Polskiego Mon. Tyt. w inwentarz biurowy, druki, książki, materiały i utensylja biurowe, oraz konserwacja tego inwentarza ruchomego; czuwania nad porządkami w pomieszczeniach Polskiego Mon. Tyt. oraz nad spełnianiem obowiązków służbowych służby niższej (woźnych, gońców) Polskiego Mon. Tyt.

W szczególności do Oddziału Administracyjnego należą sprawy:

- 1) opracowania rozlokowania i dyslokacji biur Dyrekcji;
- 2) czuwania nad porządkami, higieną i bezpieczeństwem w pomieszczeniach Polskiego Monopoli Tytoniowego oraz wydawania odnośnych przepisów;
- 3) sprawy dostarczania i normalizacji środków pomocniczych do utrzymania czystości i porządków; środków toaletowych oraz naczyń gospodarczych;
- 4) sprawy remontów, adaptacji i ulepszeń w pomieszczeniach Polskiego Monopoli Tytoniowego, opinjowania i nadzorowania tych robót z punktu widzenia gospodarczego i technicznego, wykonywania projektów i kosztorysów drobnych robót budowlanych na zlecenie Dyrekcji, względnie zamówienia podległych Zakładów Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, kierowania drobnymi robotami remontowymi w pomieszczeniach Polskiego Monopoli Tytoniowego;
- 5) sprawy kontroli i normalizacji wydatków rzeczowych Polskiego Monopoli Tytoniowego na świadczenia (gaz, opał, woda, elektryczność, kana-

ły, telefony) i utrzymanie porządków, oraz na konserwację inwentarza biurowego;

6) sprawy zasadnicze służby niższej Polskiego Monopoli Tytoniowego, a mianowicie zbieranie podań od kandydatów, zbieranie referencji, omawianie warunków pracy, nadzór nad wypełnianiem obowiązków służbowych, stawianie wniosków co do urlopowania, udzielanie pożyczek, nagród, urlopów, kar porządkowych i zwalniania ze służby, opracowywanie przepisów dotyczących obowiązków i uprawnień służby niższej;

7) sprawy przyjmowania pod zarząd Polskiego Monopoli Tytoniowego budynków i nieruchomości nowonabytych;

8) sprawy lokatorów w pomieszczeniach Polskiego Monopoli Tytoniowego oraz kontrola nad wpływami komornego i świadczeń od lokatorów;

9) sprawy oswobodzenia pomieszczeń na potrzeby Polskiego Monopoli Tytoniowego;

10) sprawy racjonalnej gospodarki i dochodowości nieruchomości Polskiego Monopoli Tytoniowego, dysponowania pnemieszczeniami niezajętymi i zbędnymi na cele Polskiego Monopoli Tytoniowego oraz przekazywania tych obiektów na inne cele państwowe;

11) sprawy instrukcji i przydziału czynności administratorów poszczególnych obiektów Polskiego Monopoli Tytoniowego;

12) sprawy ewidencji wszelkich nieruchomości własnych i wynajmowanych, zbieranie danych hipotecznych i katastralnych, przechowywanie planów i dokumentów dotyczących nieruchomości;

13) sprawy kredytowo - budżetowe konserwacji budynków i kontrola nad zużyciem kredytów, oraz nad prawidłowym wykonaniem robót pod względem formalnym i materialnym;

14) sprawy zbierania ofert i poszukiwań obiektów do kupna lub wynajmu na potrzeby Polskiego Monopoli Tytoniowego, opracowywanie, zawieranie i wydawanie instrukcji co do umów kupna, lub dzierżawy, kontrola i ewidencja zawartych umów, likwidowanie pretensji z tytułu takich umów;

15) sprawy zbierania materiałów dotyczących uzasadnienia potrzeb budowy własnych gmachów na hurtownie;

16) sprawy rozpatrywania z punktu widzenia potrzeby i celowości zapotrzebowań na ruchomości, utensylja i druki biurowe;

17) przedstawianie wniosków na nabycie inwentarza, utensylji i druków biurowych;

18) zamawianie inwentarza, utensylji i druków biurowych;

19) sprawy wydawania zleceń wysyłek wymienionych przedmiotów w miarę uzasadnionej potrzeby;

20) sprawy wysyłki inwentarza, utensylji i druków biurowych;

21) sprawy normalizacji zużycia utensylji i artykułów biurowych;

22) prowadzenie odnośnych ksiąg magazynowych i ewidencyjnych;

23) prowadzenie magazynu podręcznego druków i utensylii biurowych.

B. Kierownictwo i skład osobowy.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierownika należy: bezpośrednie kierowanie pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel Oddziału, instruowanie i nadzorowanie tego personelu, prawo III aprobaty w granicach określonych niżej:

Kierownik Oddziału podlega Naczelnikowi Wydziału I.

Skład osobowy Oddziału Administracyjnego ustala się następująco:

1 urzędnik w VI st. sł. I kat. (Kierownik Oddziału),

1 urzędnik w VII st. sł. I kat. (prawnik),

3 urzędników w VIII st. sł. II kat. (techników),

2 urzędników w IX st. sł. III kat.

Czynności kancelaryjne dla Oddziału Administracyjnego pełnić będą urzędnicy Kancelarii Prezydjalnej w sposób analogiczny, jak dla Oddziału Osobowego.

Oddział Administracyjny będzie jednak prowadził własny zapisek (dziennik) ewidencyjny załatwianych aktów.

C. Aprobata.

Podział aprobaty odnośnie do spraw załatwianych przez Oddział Administracyjny normuje się w sposób analogiczny, jak dla Oddziału Osobowego, a mianowicie:

Do aprobaty I należą decyzje w sprawach:

a) oswoobodzenia i dysponowania wolnymi pomieszczeniami, oraz przekazywania zbędnych pomieszczeń na inne cele państwowe;

b) kupna nieruchomości na cele Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz dzierżaw nieruchomości na cele Polskiego Monopolu Tytoniowego; tych ostatnich do wysokości czynszu ponad 50.000 zł. tudzież zatwierdzanie warunków odnośnych umów;

c) zarządzeń ogólnych zasadniczej natury;

Do aprobaty II należą:

a) przedstanowcza aprobata (rewizyjna) wszelkich spraw należących w myśl niniejszego zarządzenia do aprobaty I;

b) decyzje w sprawach dzierżaw nieruchomości na cele Polskiego Monopolu Tytoniowego do wysokości 50.000 zł. czynszu dzierżawnego i zatwierdzanie odnośnych umów;

c) decyzje w sprawach dyslokacji i rozlokowania biur Dyrekcji;

d) decyzje w sprawach wydawania przepisów dotyczących porządków, higieny i bezpieczeństwa w pomieszczeniach;

e) decyzje w sprawach przeprowadzania remontów, ulepszeń i adaptacji w pomieszczeniach Polskiego Monopolu Tytoniowego;

f) decyzje w sprawach potrzeby zakupna, rozdziału i normalizacji środków pomocniczych, urządzeń biurowych, druków oraz utensylii biurowych;

g) zatwierdzanie projektów i kosztorysów remontów, adaptacji i ulepszeń w pomieszczeniach Polskiego Monopolu Tytoniowego, przekraczających kwotę 10.000 zł.;

h) decyzje w sprawach wydatkowania i normalizacji wydatków rzeczowych na świadczenia związane z utrzymaniem nieruchomości, do kwoty powyżej 10.000 zł.;

i) decyzje w sprawach zasadniczych dotyczących służby niższej;

j) decyzje w sprawach racjonalnej gospodarki i dochodowości pomieszczeń Polskiego Monopolu Tytoniowego;

k) decyzje w sprawach wynajmu i przydziału lokali w pomieszczeniach Polskiego Monopolu Tytoniowego;

l) decyzje w sprawie przydziału czynności i instruowania administratorów poszczególnych obiektów Polskiego Monopolu Tytoniowego;

ł) wszystkie sprawy należące w zasadzie do aprobaty III-ej, które zostaną specjalnie zastrzeżone do aprobaty II-ej.

Do aprobaty III należą:

a) przedstanowcza aprobata (rewizyjna) w zakresie spraw należących do aprobaty II i I;

b) ostateczna aprobata w sprawach niezastrzeżonych do aprobaty II i I.

Prawo aprobaty III należy do Naczelnika Wydziału I z zastrzeżeniem dla Kierownika Oddziału Administracyjnego rewizji wstępnej w zakresie spraw załatwionych w Oddziale Administracyjnym.

W szczególności do Naczelnika Wydziału I należą:

a) zatwierdzanie projektów i kosztorysów remontów, adaptacji i ulepszeń w pomieszczeniach Polskiego Monopolu Tytoniowego do kwoty poniżej 10.000 zł.;

b) wydatkowanie i normalizacja wydatków rzeczowych na świadczenia, związane z utrzymaniem nieruchomości Polskiego Monopolu Tytoniowego, do wysokości poniżej 10.000 zł.;

c) instrukcje odnośnie zawierania wszelkich umów;

d) kontrola umów pod względem treści i formy;

e) sprawy wyznaczania osób i komisji, oraz rzeczoznawców w razie potrzeby komisyjnego zbadania obiektów mających się zakupić względnie wydzierżawić;

f) sprawy zbierania ofert na kupno lub dzierżawę nieruchomości;

g) decyzje we wszelkich sprawach oddanych do aprobaty Kierownika Oddziału, lecz nasuwających poważniejsze wątpliwości.

W zastępstwie Naczelnika Wydziału I p. o. Kierownika Oddziału Administracyjnego posiadać będzie prawo aprobaty w następujących sprawach:

- a) przedstanowcze załatwienia w sprawach administracyjnych, żądania informacji, wyjaśnień, wykazów, dowodów stwierdzających stan faktyczny i t. p.
- b) sprawy technicznego wykonania zatwierdzonych dyslokacji biur Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- c) asygnowania bezspornych wydatków rzeczowych Polskiego Monopolu Tytoniowego na świadczenia i utrzymanie urządzeń użyteczności publicznej (elektryczność, woda, telefony, gaz, kanały, opał);
- d) rozrachunku z lokatorami pomieszczeń Polskiego Monopolu Tytoniowego (komorne, świadczenia);
- e) sprawy zbierania, sporządzania i przechowywania planów i dokumentów odnoszących się do majątku nieruchomego i ruchomego Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- f) sprawy wykonywania zatwierdzonych dyspozycji i zapotrzebowań na urządzenia, utensylja i druki biurowe;
- g) sprawy przydziału funkcji niższej służby w Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- h) sprawy ewidencji i kontrola czasu trwania urlopów niższej służby w Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego;
- i) sprawy ewidencji nieobecności w służbie niższej z powodu choroby;
- j) sprawy wyznaczania dyżurów służbowych niższej służby;
- k) sprawy ogólnego nadzoru nad służbą niższą.

Pełniący obowiązki Kierownika Oddziału Administracyjnego podpisywać będzie akta z następującą klauzulą: „Za Naczelnika Wydziału I Referendarz“.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1211/Pr/I/29.

W sprawie utworzenia Oddziału transportowego przy Wydziale VI-tym Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Warszawa, dnia 16 stycznia 1929 r.

ZARZĄDZENIE.

Przy Wydziale VI-tym Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego tworzy się „Oddział transportowy“.

Zakres działania powyższego Oddziału ustala się, jak następuje:

A) załatwianie spraw dotyczących organizacji i racjonalizacji przewozów, w szczególności:

1) Ustalanie racjonalnego systemu przewozów ze względu na ich celowość i możliwość unikania niepotrzebnego przerzucania surowca lub wyrobów tytoniowych.

2) Uzgadnianie zasadniczych kalkulacji spraw wymienionych niżej pod b) c) i d) w kierunku zastosowywania w poszczególnych wypadkach, lub też na okresy dłuższe, przewozów morskich, rzecznych, kolejowych, samochodowych lub konnych.

3) Prowadzenie ogólnej kalkulacji ubezpieczeń transportów lądowych i wodnych.

c) Czuwanie nad należytem zastosowaniem polityki przewozowej ze względu na istniejące międzynarodowe taryfy konkurencyjne, wyjątkowe oraz protekcyjne.

5) Starania o zniżki taryfowe na kolejach zagranicznych i obcych.

6) Prowadzenie biblioteki pism fachowych, taryf zagranicznych i krajowych, informacje o wszelkich zmianach w zakresie taryf i przepisów przewozowych.

B) Załatwianie spraw, dotyczących przewozów kolejowych i wodnych, w szczególności:

1) Wydawanie instrukcji o prawidłowym wystawianiu listów przewozowych i deklarowaniu przesyłek przez nadawców zagranicznych i zakłady monopolowe.

2) Prowadzenie kontroli wykonania tych przepisów.

3) Kontrola listów przewozowych i konosamentów.

4) Reklamacje nadpłat powstałych z winy kolei.

5) Prowadzenie kontroli nadpłat z winy nadawców i dbanie o zmniejszenie nadpłat.

6) Reklamacje ubytków i braków powstałych podczas transportu, oraz przeprowadzanie dochodzenia w wypadkach niestwierdzenia winy kolei lub w wypadkach powstałych z winy funkcjonariuszy Monopolu Tytoniowego, jak również prowadzenie sprawy ubytków, zamoceń i uszkodzeń wyrobów tytoniowych stwierdzonych na składzie oraz przy odbiorze przesyłek przez hurtowników.

7) Prowadzenie kontroli osiowego i opłat z tego tytułu wynikłych oraz staranie się o zmniejszenie przestojów.

8) Przydział wagonów dla Polskiego Monopolu Tytoniowego.

9) Sporządzanie planów przewozów dla Ministerstwa Komunikacji.

10) Interwencje we wszystkich sprawach związanych z transportem kolejowym.

11) Czuwanie nad wykonaniem obowiązujących postanowień taryfowych na kolejach krajowych i zagranicznych.

12) Ustalanie najtańszych dróg przewozów.

13) Ubezpieczenia transportów kolejowych i wodnych.

14) Załatwianie wszelkich spraw eksploatacji bocznic, umów bocznicowych, rachunku kredytowanego i gotówkowe.

15) Załatwianie zleceń Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego w zakresie wykonania transportów importowanego surowca i przewozów krajowych.

C) Załatwianie spraw dotyczących samochodów i przewozów samochodowych, w szczególności:

1) Obliczanie rentowności i ewent. starania o wprowadzenie przewozów samochodowych, o ile koszt ich wypadłby na pewnych przestrzeniach taniej od przewozów koleją lub końmi.

2) Zakup nowych samochodów, części zamiennych i materiałów pędnych.

3) Reparacja, remonty w zakresie własnym, lub za pomocą firm prywatnych i konserwacja samochodów.

4) Staranie się o odpowiedni personel szoferki.

5) Prowadzenie księgi stanu samochodów.

6) Prowadzenie kalkulacji kosztów eksploatacji samochodów.

7) Załatwianie rachunków dostawców do wypłaty i kontroli przez powołane do tego organa Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

8) Zarządzenia co do eksploatacji, pomieszczenia i przydziału samochodów w porozumieniu z zainteresowanymi urzędami Polskiego Monopolu Tytoniowego.

D) Załatwianie spraw przewozów konnych, w szczególności:

1) Obliczanie rentowności i ewent. starania o wprowadzenie konnych przewozów, o ile koszt ich wypadłby na pewnych przestrzeniach taniej od przewozów samochodami lub koleją.

2) Ustalenie metod i warunków umów z poszczególnymi przewoźnikami.

3) Badanie materiałów przetargowych i decyzje o wyborze oferentów.

4) Staranie się o wprowadzenie własnych środków przewozów konnych, o ile utrzymanie i eksploatacja okaże się rentowniejszą od korzystania z usług przewoźników prywatnych.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierownika należy: bezpośrednie kierownictwo pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel, instruowanie i nadzorowanie tego personelu i prawo aprobaty w granicach niżej określonych.

Kierownik Oddziału podlega służbowo Naczelnikowi Wydziału VI.

Skład Oddziału transportowego ustala się następująco:

- 1 urzędnik w VI st. sł. I kat (Kierownik oddziału)
- 3 „ w VII „ I lub II kat.
- 3 „ w VIII „ II kat.
- 1 „ w IX „ III kat.
- 1 „ w X „ III kat.

Podział aprobaty odnośnie spraw, należących do zakresu czynności Oddziału transportowego normuje się przy uwzględnieniu zasad, określonych w

punkcie A; zarządzenia z dnia 16 listopada 1927 r. L. 10086/Pr/I/27, w sposób następujący:

I. Do aprobaty I-ej należą decyzje w następujących sprawach:

- a) zmiana dróg przewozu, sposobu i środków przewozów,
- b) zmiana zasadniczych systemów obliczania przewoźnego,
- c) ustalanie ilości zakupić się mających samochodów, osobowych i ciężarowych,
- d) wszelkie sprawy, należące w zasadzie do II względnie III aprobaty, które sprawujący I aprobatę zastrzeże wyjątkowo do I aprobaty.

II. Do aprobaty II-ej należą następujące sprawy:

- a) przedstanowcza aprobata (rewizja spraw), należących do I-ej aprobaty,
- b) zarządzenia o systemie przewozów, zarządzenia wynikłe z kalkulacji przewozów,
- c) instrukcje dla fabryk i magazynów o sposobie i trybie przesyłania listów przewozowych, konosamentów, dokumentów i opłat dodatkowych do kontroli Oddziału Transportowego,
- d) zakup samochodów,
- e) reparacje, remont i zakup części zamiennych oraz materiałów pędnych ponad 10.000 zł.,
- f) zarządzenia o metodzie księgowania kosztów eksploatacji samochodów, przewozów kolejowych i konnych,
- g) zarządzenia w sprawie budowy nowych garażów,
- h) zarządzenia w sprawie mieszkań szoferów,
- i) zarządzenia w sprawie przydziału samochodów,
- j) normy płac szoferów,
- k) wnioski względnie zarządzenia w sprawie kupna, konserwacji i przydziału środków lokomocji konnej,
- l) wnioski względnie zarządzenia w sprawach budowy, konserwacji i administracji stajen i wozowni,
- m) wszelkie sprawy, należące w zasadzie do III aprobaty, które sprawujący II-gą aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swojej aprobaty,

III. Do aprobaty III (Naczelnika Wydziału) należą następujące sprawy:

- a) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw należących do I i II aprobaty,
- b) ostateczna aprobata wszelkich spraw, nie zastrzeżonych do I i II aprobaty, a w szczególności:

1) zakup i prenumerata taryf zagranicznych i kolejowych, pism fachowych, dzieł specjalnych, dzienników urzędowych,

2) zatwierdzenie wynagrodzeń za godziny pracy nadliczbowej szoferów i personelu przydzielonego do administracji samochodowej,

3) umowy na sprawdzanie listów przewozowych oraz opłat dodatkowych krajowych i zagranicznych, i polecenia wypłaty należności z tytułu tych umów, o ile wydatki z tem połączone mają być pokrywane z kredytów przeznaczonych na zakup materiałów ekonomicznych,

4) instrukcje o prawidłowym wystawianiu listów przewozowych,

5) wnioski na budowę nowych bocznic, dzierżawę placów i bocznic lub współużywalność bocznic.

6) reperacje, remonty i zakup części zamiennych do samochodów oraz materiałów pędnych ponad 5.000 zł. do 10.000 zł.,

7) wyznaczanie komisji odbiorczych,

8) decyzje we wszelkich sprawach, należących do aprobaty Kierownika Oddziału, a nasuwających poważniejsze wątpliwości.

IV. W zastępstwie Naczelnika Wydziału VI, Kierownik Oddziału transportowego posiada prawo aprobaty w następujących sprawach:

a) kalkulacje parowozów, żądane przez Dyрекcję Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz fabryki i zakłady,

b) wnioski na zakup i prenumeratę taryf zagranicznych i kolejowych, pism fachowych, dzieł specjalnych, dzienników urzędowych i t. d.,

c) korespondencja w sprawach reklamacji i reklamacje nadpłat przewoźnego. Korespondencja w sprawach nadpłat z winy nadawców, nadpłat osiowego i reklamacje. Korespondencja w sprawach ubytku i reklamacji ubytków kolejowych. Korespondencja w sprawach zniżek taryfowych, zmiany przepisów przewozowych, w sprawach interpretacji przepisów kolejowych i t. p.,

d) dochodzenie w sprawach ubytków nie powstałych z winy kolei,

e) korespondencja w sprawach przydziału wagonów dla Polskiego Monopolu Tytoniowego,

f) interwencje we wszystkich sprawach związanych z przewozami,

g) zarządzenia o nadsyłaniu danych w sprawach przepisów kolejowych i bocznicowych,

h) zakup części zamiennych, niezbędnych narzędzi pomocniczych i materiałów pędnych do samochodów do wysokości 5.000 zł. Zarządzenia w sprawie remontów i reperacji samochodów do wysokości 5.000 zł., oraz zatwierdzenie odnośnych rachunków,

i) wnioski na przyjmowanie, przenoszenie, zwalnianie szoferów i personelu administracji samochodowej.

j) wnioski na zatwierdzanie wynagrodzenia za godziny pracy nadliczbowej szoferów i personelu przydzielonego do administracji samochodowej,

k) zarządzenia o przesyłaniu przez fabryki i zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego

danych tyczących wydatków i gospodarki samochodowej, oraz pomieszczeń samochodowych,

l) zarządzenia ogłaszania przetargów na przewozy koźmi,

m) zarządzenia w sprawie metod i warunków umów z poszczególnymi przewoźnikami,

n) wnioski w sprawie wyboru oferentów na przewozy koźmi,

o) zarządzenia o nadsyłaniu danych dotyczących przewozów koźmi,

p) wnioski na delegacje urzędników Oddziału Transportowego do Zakładów i Urzędów Monopolu Tytoniowego na prowincję w sprawach związanych z zakresem działalności Oddziału Transportowego,

r) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do III aprobaty.

Kierownik Oddziału Transportowego podpisywać będzie akta (czystopisy załatwień z użyciem przy podpisie klauzuli „Za Naczelnika Wydziału“.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) Dr. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 391/IV/I/29.

W sprawie kredytów na pobór Wyrobów Tytoniowych zabezpieczonych hipotecznie.

Warszawa, dnia 21 stycznia 1929 r.

Do

Izby Skarbowej, Wydział IV,

w Wilnie.

Odnosnie do sprawozdania z dnia 2 stycznia 1929 r. L. 11261/IV/1928 r. w sprawie wyżej wymienionej Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wyjaśnia, że jeśli posiadane przez izbę Skarbową dokumenty, służące do zabezpieczenia hipotecznego kredytów, udzielonych na warunkach okólnika z dn. 14 grudnia 1923 r. L. 5132/Pr./IV/23, odpowiadają swą treścią warunkom określonym w okólniku z dnia 31-go października 1928 r. L. 23318/IV/I/28, a fakt wystarczalności tych dokumentów potwierdziła nadto Prokuratorja Generalna. wówczas nie potrzeba żądać od koncesjonariuszów, którzy pragną uzyskać nowy kredyt na podstawie dawnego zabezpieczenia hipotecznego, dostarczenia nowych dokumentów kaucyjnych.

Zasadniczo wpisy sum kaucyjnych w księgach hipotecznych powołują jako podstawę ich dokonania dokumenty zastawu, względnie notarialnie sporządzone zapisy ewikcji.

W dokumentach zastawu sporządzonych według wzoru IV podanego w okólniku L. 5132/Pr./IV/23,

jednak względnie w notarialnych zapisach ewikcji, przewidzianych w tym okólniku (dla b. zaboru rosyjskiego), treść oświadczeń — w rzeczywistości brzmieniu Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego nieznana — odbiegać może w poszczególnych wypadkach od warunków określonych w okólniku L. 23318/IV/I/28, jak n. p. co do odsetek zwłoki określonych we wzorze IV okólnika L. 5132/Pr/I/IV/23 w wysokości 6%, albo co do klauzuli zastrzegającej prawo dowodu księgom i rachunkom Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego. — Zachodziły też wypadki, że osoba trzecia udzielająca hipoteki nie oświadczyła solidarnej poręki. Z tych powodów Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego uważa za konieczne dokładne zbadanie w każdym poszczególnym wypadku treści wyżej wymienionych dokumentów kaucyjnych.

W razie gdyby stwierdzono, że dawne dokumenty kaucyjne nie odpowiadają w całości nowym warunkom wyszczególnionym w okólniku z dnia 31 października 1928 r. L. 23318/IV/I/28, należy wezwać stronę zainteresowaną, by przedłożyła nowy dokument zastawu, względnie notarialny zapis ewikcji, oraz by się postarała o umieszczenie w odpowiednich księgach hipotecznych adnotacji, że zapisana już dawniej suma kaucyjna służy na zabezpieczenie zobowiązań wynikających z nowego dokumentu zastawu (zapisu ewikcji).

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:
(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 739/VII/4/29

Zaliczki na koszty podróży i ich wyrównanie.

Warszawa, dnia 22 stycznia 1929 r.

Do
Pana Generalnego Inspektora Polskiego Monopoli Tytoniowego, Panów Naczelników (Kierowników) wszystkich wydziałów Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Z doniesienia Wydziału VII/4 okazuje się, że Panowie urzędnicy pobierają asygnowane im przez Dyrekcję zaliczki na pokrycie kosztów, zleconych podróży służbowych, nie składają po powrocie ewentualnych pozostałości z tych zaliczek do Kasy Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Stan ten jest niezgodny z istniejącymi przepisami i powoduje różnorodne komplikacje w urzędowaniu Kasjera Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Proszę więc Pana Generalnego Inspektora, Pana Naczelnika (Kierownika) o podanie do wiadomości podległych im urzędników, że pozostałości z udzielonych im na cel powyższy zaliczek, jako **należności Skarbu Państwa**, muszą być **natychmiast (przed złożeniem odnośnego rachunku z kosztów podróży) składane w Kasie Dyrekcji**, tak by rachunkodawca mógł w sprawozdaniu swem powołać się na numer odnośnej asygnacji przychodowej.

Nadmieniam przytem, że **przed uregulowaniem zaliczek pobranych, dalszych zaliczek Dyrekcja bezwarunkowo udzielać nie będzie.**

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr. A. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4141/III/F/29.

Wyjaśnienia do § 201 Instr. Mat.

Warszawa, dnia 26 stycznia 1929 r.

OKÓLNİK.

Do P.P.

Dyrektorów (Kierowników) wszystkich PFWT, UWT i PMST.

Dyrekcja PMT stwierdziła, że przy wydawaniu do sortowania niesortowanych odpadków fabrykacyjnych niektóre fabryki nie postępują właściwie względnie nie stosują się do postanowień § 201 Instr. mat.

Niewłaściwość polega na tem, że ilość materiału niesortowanego z oddziału, oddana do sortowania aktem łącznym, bywa stwierdzona nie w momencie oddawania materiału do tej czynności, lecz dopiero po przesortowaniu przez dodawanie produktów wysortowanych do nieużytków. W ten sposób do odpadków niesortowanych, stosuje się mylnie postanowienia § 213 ust. 5 odnoszące się do niefermentowanych materiałów oddanych do fermentacji.

Dyrekcja PMT, zwraca uwagę na postanowienia § 15 ust. 8 Instr. mat., w myśl których tylko ilości stwierdzone mogą być wciągnięte do ksiąg rachunkowych, a zatem „Do sortowania” mogą być wydane i zarachowane tylko ilości **faktycznie** stwierdzone w chwili oddawania materiału do sortowania.

Zastępca Dyrektora PMT.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 987/VIII/29.

nia za godziny nadliczbowe w dni świąteczne.

Warszawa, dnia 26 stycznia 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników — Fabryk — Zakładów — Urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

OKÓLNİK.

Na zapytanie jednej z fabryk Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego wyjaśnia, że w wypadku

zatrudnienia robotnika, płatnego dekadowo w dniu świątecznym, niezależnie od normalnego wynagrodzenia, przysługującego mu stosownie do okólnika z dnia 23 marca 1928 r. L. 10629/VIII/28 należy płacę jego uzupełnić 100%-wym dodatkiem, zgodnie z art. 16-ym Ustawy z dnia 18-go grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 2/1920 roku, poz. 7) za tyle godzin nadliczbowych, ile faktycznie w święto przepracował.

Za zatrudnienie robotnika w niedzielę należy mu wypłacać wynagrodzenie wraz z 100%-wym dodatkiem, obliczone w stosunku do ilości przepracowanych godzin nadliczbowych.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4839/IV/I/29.

W sprawie notatek i uwag czynionych przez organa Kontroli Skarbowej w koncesjonowanych przedsiębiorstwach sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1929 r.

Do

wszystkich Izb Skarbowych i Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — w Katowicach.

Izby Skarbowe poleca podległym organom Kontroli Skarbowej, by uwagi o wynikach kontroli lub lustracji koncesjonowanych przedsiębiorstw sprzedaży wyrobów i wydanych ewentualnie zarządzeniach wpisywano **nie w ksiązkach rachunkowych** (składowych, kontowych, względnie poborowych), lecz w specjalnie do tego przeznaczonych zapiskach rewizyjnych, przewidzianych w okólniku z dnia 21 grudnia 1926 r. L. 43333/IV/26. W rubrykach zaś „Uwagi” umieszczonych w ksiązkach rachunkowych mogą być wpisywane omówienia poprawek lub omyłek albo też inne adnotacje prowadzącego te książki.

Organ zaś Kontroli Skarbowej może w rubrykach „Uwagi” stwierdzić datą i podpisem tylko przeprowadzenie kontroli lub lustracji.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) Dr. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4930/II/F/29.

Zmiana terminu sporządzenia przez PFWT, PMWT, PMS i WT. wykazów zapasów fabrykacyjnych i handlowych, ustalonych zarządzeniem L. 19.625/II/F/28 z dnia 9.XI 1928 r.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) **wszystkich** Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych Państwowych Magazynów surowców i wvr. tyt. w **Białymstoku, Grodnie, Wilnie, Warszawie - Nowogrodzka.**
Państwowego Magazynu wyrobów tytoniowych w **Łodzi.**

Termin przedkładania miesięcznych wykazów zapasów fabrykacyjnych i handlowych został ustalony rozporządzeniem Dyrekcji PMT z dnia 9 listopada 1928 r. L. 19.625/II/F/28 na dzień 15 każdego miesiąca.

Obecnie wobec zaznajomienia się PFWT wzgl. Magazynów ze sposobem sporządzania odnośnych wykazów, przesuwa się termin ten na dzień 10 każdego miesiąca, czego **z całą ścisłością** należy przestrzegać.

Zastępca Dyrektora PMT.:

(—) J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4946/VII/29.

Uzupełnienie zarz. D. P. M. T. L. 23318/IV/I/28 (Wpisywanie bezprocentowego kredytu do rejestrów).

Warszawa, dnia 6 lutego 1929 r.

Do wszystkich:

Panów Dyrektorów i Kierowników Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Wyrobów Tytoniowych i Państwowych Magazynów Surowców i Wyrobów Tytoniowych.

Wobec tego, że nie wszystkie Zakłady i Urzędy Polskiego Monopoli Tytoniowego stosują się ściśle do sposobu zarachowania bezprocentowych kredytów, podanego w rozdziale XII okólnika Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego L. 23318/IV/I/28 z dnia 31.X. 1928 r. i w dalszym ciągu wpisują w zamówieniach spłacone kredyty do rubryki „Wpłata do P. K. O.”, zamiast do rubryki „Spłacony kredyt”.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego poleca ściśle stosować się do wspomnianego okólnika.

Jednocześnie wyjaśnia się, że zamówienia wypełniane w sposób podany w rozdziale XII „Zarachowanie bezprocentowego kredytu” (strona 9) należy wpisywać do rejestrów w ten sposób, aby rubryki rejestru ściśle odpowiadały poszczególnym rubrykom zamówień, a mianowicie kwotę z rubryki „Kredyt do spłacenia” wpisywać do rubryki „Kredyt” na stronie 22 rejestru, kwoty z rubryki „Spłacony kredyt” do rubryki z taką samą nazwą na stronie 22 rejestru i kwotę z rubryki „Pozostaje kredyt” do identycznej rubryki na stronie 23 rejestru, przy czym do rubryki rejestru „Wpłata do P. K. O.” powinny być wpisywane wpłaty z zamówień tylko gotówkowych.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 6132/VIII/29.

W sprawie ogłoszeń robotniczych i kolportażu czasopism wśród robotników.

Warszawa, dnia 8 lutego 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów - Kierowników Fabryk - Zakładów - Urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

OKÓLNIK.

Doszło do wiadomości Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, że w niektórych państwowych fabrykach wyrobów tytoniowych Panowie Dyrektorzy - Kierownicy zezwalają na doręczanie robotnikom w czasie pracy różnych wydawnictw i czasopism. Odrywa to robotników od zajęć i przeszkadza im w pracy, co powoduje ujemne wyniki wydajności, a tem samem przynosi szkodę Skarbowi Państwa.

Z tego powodu Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego, uzupełniając zarządzenie z dnia 20 czerwca 1927 r. L. 21231/VIII/27 zawiadamia, że rozpowszechnianie wśród robotników w czasie trwania pracy wszelkich wydawnictw lub czasopism bezwzględnie miejsca mieć nie może.

Wydawnictwa, lub czasopisma nadsyłane dla robotników pod adr. Fabryki - Zakładu - Urzędu należy składać w portjerni, skąd robotnicy, przy wyjściu z pracy będą mogli je ze sobą zabierać.

Niniejsze zarządzenie należy podać robotnikom do wiadomości przez wywieszenie w miejscu dla wszystkich widocznem i dostępnem następującego obwieszczenia:

Obwieszczenie.

Wywieszanie wszelkich ogłoszeń, zawiadomień i afiszów na terytorjum Polskiego Monopoli Tytoniowego wymaga uprzedniego zezwolenia Dyrektora (Kierownika) Fabryki - Zakładu - Urzędu.

Ogłoszenia, dotyczące spraw robotników Polskiego Monopoli Tytoniowego, ich ruchu zawodowego mogą być wywieszane na osobnych na ten cel przeznaczonych tablicach.

Na tablicach tych mogą być również umieszczone zawiadomienia o teatrach amatorskich, zebrań chóru, odczytach i t. p., uroczystościach robotniczych, organizowanych w obrębie Fabryki - Zakładu - Urzędu.

Bezwzględnie zabrania się rozpowszechniania wśród robotników w czasie trwania pracy wydawnictw, lub czasopism. Nadsyłane dla robotników p. adr. Fabryki - Zakładu - Urzędu będą składane w portjerni, skąd robotnicy przy wyjściu z pracy będą je ze sobą zabierać.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4399/II/F/29.

Postępowanie z wyrobami oddanymi do pakowania.

Warszawa, dnia 9 lutego 1929 r.

OKÓLNIK.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych.

Mimo wydanych przez Dyrekcję Polskiego Monopoli Tytoniowego zarządzeń o należytem stęplowaniu wyrobów, o kontroli przy ich pakowaniu oraz o usuwaniu dawniejszych oznaczeń z opakowań zewnętrznych, zdarzają się wciąż jeszcze wypadki zamiany wyrobów w pakietach, w opakowaniach zewnętrznych, a nawet w opakowaniach bezpośrednich.

Przyczyny tych wypadków należy szukać przede wszystkim w nieprzestrzeganiu obowiązujących przepisów o dokonywaniu powyższych czynności oraz braku należytej kontroli nad wykonywaniem tych czynności w dotyczących oddziałach.

Na zaistnienie wypadków zamiany wyrobów wpłynąć może ponadto nienależyta organizacja pracy przy końcowem pakowaniu wyrobów (w pakiety i skrzynie), na co wskazywałby fakt, że nie było dotychczas wypadku, aby dotyczący oddział sam zdołał stwierdzić zaistnienie zamiany i dokonać rewizji materiału zapakowanego.

W celu usunięcia przyczyn zamiany, wynikających z wadliwego postępowania przy ich pakowaniu. Dyrekcja P. M. T. zarządza co następuje:

1) Wyroby oddane do pakietowania muszą być przez personel dozoru dokładnie przeliczone i zapisane w książeczce poborowej pakieciarki z zaznaczeniem ilości i gatunku.

W ten sposób odbywać się ma również odbiór gotowych pakietów od pakieciarki t. j. za potwierdzeniem przyjętych ilości i gatunków w jej książeczce poborowej.

Postępowanie to da możliwość stwierdzenia w każdej chwili, a w szczególności z końcem dnia roboczego, czy pakieciarka

- a) osiągnęła przepisaną dzienną wydajność,
- b) czy nie nastąpiła zamiana lub niedopakowanie wyrobów.

2) Jeżeli tylko lokalne względy na to pozwalają, należy pracę przy pakowaniu wyrobów w pakiety tak urządzić, aby poszczególne gatunki wyrobów były pakietowane na oddzielnych stołach.

3) Papiery do pakowania należy ostemplować oznaczeniem wyrobu, na przepisanej miejscy papieru i wydawać je pakieciarce w ściśle oznaczonych ilościach, zgodnych z tą ilością danego gatunku, którą pakieciarka winna w ciągu dnia zapakować,

4) Numer kontrolny własny winna pakieciarka umieszczać na pakiecie na ściance czołowej po uskutecznionem zapakowaniu,

5) do pakowania końcowego t. j. w skrzynię lub worki należy wydawać pakowaczkom wyroby w analogiczny sposób jak pakieciarkom t. j. zgóry obliczone za uwidocznieniem ilości i gatunku w książeczce poborowej; w książce tej należy również odnotować odebrane wyroby zapakowane,

6) Należy dążyć do tego, aby wyroby były pakowane do skrzyń, względnie worków oddzielnie gatunkami.

7) Napisy na opakowaniach zewnętrznych, które ponownie wzięte do użytku, winny być bezwzględnie usunięte, o ile napisy te treścią swą nie odpowiadają gatunkowi, ilości lub oznaczeniem szyfr kontrolnych, w odniesieniu do wyrobów, które mają być w opakowanie zapakowane.

8) Kontrola wydajności pakieciarek względnie pakowaczy (ek) musi być przeprowadzona codziennie, a remanent towaru niezapakowanego winien zgadzać się ze stanem wynikającym z książeczek poborowych pakieciarek, względnie pakowaczy.

9) W książeczkach kontrolnych winny być uwidocznione tylko ilości zapakowane **faktycznie** w ciągu dnia, nie zaś ilości, które wydano do zapakowania,

10) W razie stwierdzenia niezgodności między stanem faktycznym, a zapiskami w książeczkach poborowych, tak odnośnie ilości zapakowanych wyrobów, jakoteż remanentu dziennego, należy bezwarunkowo przekontrolować zapakowane ilości w celu usunięcia niedokładności, względnie skutków zamiany,

11) W razie gdyby towar zapakowany, co do którego zachodzi podejrzenie, że nastąpiła zamiana lub jakakolwiek inna niedokładność w ilości (niedopakowanie, zapakowanie większej ilości), został w ciągu

dnia wysłany z fabryki, należy **bezzwłocznie** zwrócić uwagę odbierającemu towar na tę okoliczność i wskazać na konieczność skontrolowania przez niego zawartości otrzymanych jednostek,

12) Różnice stwierdzone podczas dziennej kontroli, a nie dające się sprostować, należy zarachować w Głównym Dzienniku, jako pozycje pojedyncze na rozchód lub przychód i donieść o nich natychmiast Dyrekcji P. M. T., która każdorazowo wyda zarządzenie co do ich dalszego zarachowania.

W rejestrach i księgach kontowych należy uwidocznić ilości brutto bez różnic.

13) Wyrównywanie różnic w krótkiej drodze przez pobranie wyrobu bez zarachowania, lub zwrot nadwyżki jest wzbronione.

14) Postanowienia niniejsze w niczem nie zmieniają przepisów o kontrolowaniu opakowań przez dozór oddziału.

Zastępca Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoni.:
 _____

(—) Inż. *J. Husarski*.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 6623/II/F/29.

W sprawie odbioru, ekspertyzy i konserwacji surowców w okresie **silnych mrozów**.

Warszawa, dnia 12 lutego 1929 r.

OKÓLNIK.

Do P.P.

Dyrektorów (Kierowników) **wszystkich** Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych, Państwowych Magazynów surowców tytoniowych.

W obecnej chwili znajdują się w drodze transporty poważnych ilości surowców, zakupionych zagranicą (bułgarskie, włoskie i inne), tudzież surowców przesyłanych w ruchu między zakładami monopolowemi.

Surowce te podczas transportu w okresie silnych mrozów mogą łatwo ulec zmarznięciu, co połączony jest z sobą łamliwość i kruchość materiału tytoniowego. Już to samo wymaga specjalnej ostrożności przy odbiorze, jakoteż magazynowaniu odnośnych partij surowca.

Ostrożność ta jest tembardziej konieczna, skoro się zważy, że surowce zmarznięte w czasie transportu, w razie gwałtownej zmiany temperatury podczas ich magazynowania, mogą łatwo ulec zepsuciu lub znacznemu obniżeniu jakości i wartości użytkowej.

Mając powyższe na uwadze, Dyrekcja PMT. podaje, jako wytyczne postępowania z surowcami tytoniowemi, które były wystawione na działanie

zbyt niskiej temperatury podczas transportu lub magazynowania, następujące zalecenia:

1) Surowce, które były transportowane wzgl. odbierane podczas mrozu pod żadnym warunkiem nie mogą być bezpośrednio po odbiorze umieszczane w ciepłych magazynach; surowce odebrane wśród powyższych warunków należy złożyć w magazynie o temperaturze wprawdzie wyższej od zewnętrznej lecz nie wyższej od $+4^{\circ}\text{C}$ i to o ile możliwości tak, by różnica temperatury była początkowo nieznaczna i **wzmagala się stopniowo**. Dopiero po przetrzymaniu surowca przynajmniej przez kilka dni w temperaturze $+4^{\circ}\text{C}$ można je umieścić w ubikacjach cieplejszych jednak o temperaturze nie wyższej od $+8^{\circ}\text{C}$.

Powyższe należy mieć specjalnie na względzie przy odbiorze surowców cygarowych, przy których stopniowanie temperatury należy stosować ze specjalną ostrożnością.

2) Surowce transportowane względnie odebrane podczas mrozu należy początkowo składać w jaknajniższe stosy, ze względu na kruchość materiału. Surowce cygarowe, odbierane wśród wyżej wymienionych warunków, nie powinny być układane wyżej niż na wysokość 1 belii.

3) Surowce odebrane podczas mrozu można poddawać ekspertyzie dopiero po przetrzymaniu odnośnych partij, przynajmniej przez kilka dni w temperaturze co najmniej $+4^{\circ}\text{C}$, lub wyższej — do $+8^{\circ}\text{C}$.

4) Należy pamiętać o tem, że surowiec, który przez pewien czas był wystawiony na działanie zbyt niskiej temperatury, wykazuje nawet po zastosowaniu wskazanych wyżej zabiegów większą kruchość od surowca tego samego gatunku przechowywanego w normalnych warunkach. Wobec tego z tego rodzaju surowcami należy stale postępować z większą ostrożnością, szczególnie zaś należy przy ekspertyzie nader ostrożnie wyciągać wiązki i następnie je wkładać do belii. Przy tej sposobności Dyrekcja PMT zauważa, że przy ekspertyzach wogóle należy „ciągnięcie” uskutecznić ostrożnie, na co członkowie Komisji nie zawsze zwracają należyty uwagę.

5) Surowce, które były załadowane lub transportowane w czasie mrozów, a nadeszły lub były odbierane podczas odwilży, mogą wykazywać w mniejszym lub większym stopniu wilgotność większą od normalnej. Przy magazynowaniu tych surowców należy powyższe mieć na uwadze i stosownie do okoliczności stosować do odnośnych partij zabiegi wzgl. środki ostrożności, wskazane przy magazynowaniu surowców o większej zawartości wilgoci.

6) Niezależnie od powyższych wskazówek co do surowców nadchodzących w transportach należy mieć na uwadze stan temperatury, także w odniesieniu do surowców już zamagazynowanych, a oddawanych do przeróbki, tudzież do półwyrobów, oddawanych do dalszej przeróbki. O ile temperatura w magazynach jest niska, należy materiały te umieszczać na składach podręcznych co najmniej na 4 do 5 dni przed pobraniem ich do przeróbki, bacząc przytem, aby przeskokowi temperatury w odnośnych pomieszczeniach nie były zbyt gwałtowne.

7) P.P. Dyrektorowie (Kierownicy) zechcą

zwrócić specjalną uwagę na sprawę odbioru, ekspertyzy i konserwacji surowców, o których mowa w niniejszym zarządzeniu i stosownie do lokalnych warunków i potrzeb wydać zarządzenia uzupełniające.

Zastępca Dyrektora PMT.:

(—) J. Husarski

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 6806/VIII/29.

W sprawie kontroli białizny w żłobkach i oddziałach opieki lotnej.

Warszawa, dnia 13 lutego 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników wszystkich Fabryk Polskiego Monopolu Tytoniowego.

OKÓLNIK

Przeprowadzone lustracje żłobków wykazały, że zdarza się często, iż ilość białizny w żłobkach i oddziałach opieki lotnej nie jest zgodna z faktycznym stanem inwentarza.

W związku z tem ustala się, iż inwentarz instytucji humanitarnych winien być dokładnie spisany i oddany do użytku po uprzednim ostemplowaniu go pod odpowiedzialnością kierowniczką, lub osoby, pełniącej jej funkcje bądź w żłobku, bądź w opiece lotnej, bądź w dziecińcu, bądź w ochronce. Dopelnienie inwentarza winno następować z ekonomatu za pokwitowaniem kierowniczką lub jej zastępczyni.

Stampilje zostały już zamówione przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego i po ich wykonaniu będą przesłane do dyspozycji fabryk.

Jednocześnie ze stampilją zostaną nadesłane książki do zapisywania białizny, wydanej i przyjętej z pralni w celu umożliwienia ściślejszej kontroli.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 6805/VIII/29.

W sprawie głównej księgi robotników i bezpłatnych deputatów robotniczych.

Warszawa, dnia 13 lutego 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników Fabryk — Zakładów — Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

OKÓLNIK.

W uzupełnieniu § 402 Instrukcji Materiałowej Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca

prować główne księgi robotników oddzielnie 1) dla robotników, zatrudnionych na stałe, 2) dla robotników czasowych oraz 3) dla robotników sezonowych.

Z chwilą, gdy robotnik czasowy zostaje zatrudniony na stałe, należy, po przekreśleniu w księdze głównej robotników czasowych nazwiska i imienia atramentem czerwonym i zaznaczeniem w uwagach „przeniesiono do księgi głównej robotników zatrudnionych na stałe pod poz. . . Nr. . . .”, wpisać jego nazwisko i wszystkie dane personalne do głównej księgi robotników, zatrudnionych na stałe.

W podobny sposób należy postępować przy przenoszeniu robotników sezonowych na etat robotników, zatrudnionych czasowo, lub na stałe.

Powyższe należy wprowadzić od 1-go kwietnia 1929 r.

Jednocześnie Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wyjaśnia, że prawo do bezpłatnego deputatu tytoniowego przysługuje zarówno robotnikom, zatrudnionym na stałe, jak i robotnikom czasowym oraz sezonowym, na warunkach, określonych w §§ 177 — 187 Instrukcji Materjałowej.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

(—) Inż. *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1295/I/29

Potrącenia wkładek do Kasy Chorych od jednorazowych zasiłków.

Warszawa, dnia 15 lutego 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Nr. 1600/U/III udzielonego Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego do wiadomości i stosowania pismem Ministerstwa Skarbu z dnia 4.I.1929 r. L. D. VI. 3714/I/28 poleca się zaliczać do uposażeń funkcjonariuszów kontraktowych przy obliczaniu składek do Kasy Chorych 15%-owe dodatki do uposażeń.

Analogicznie należy postępować przy ustalaniu składek od płac robotniczych przez uwzględnianie jednorazowych zasiłków, wypłacanych robotnikom Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

(—) Inż. *J. Husarski.*

Wydziałowi VII-mu Dyrekcji

Polskiego Monopolu Tytoniowego,

do wiadomości i stosowania przy potrącaniu składek funkcjonariuszów kontraktowych Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

(—) Inż. *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4400/II/F/29.

Braki wyrobów tytoniowych w skrzynkach i opakowaniach bezpośrednich

Warszawa, dnia 18 lutego 1929 r.

OKÓLNIK.

Do

Wszystkich Izb Skarbowych, W. IV i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydz. Skarbowy w Katowicach.

Dyrekcja PMT. otrzymuje często zażalenia ze strony sprzedawców na brak wyrobów tytoniowych w oryginalnych skrzyniach, w pakietach lub nawet opakowaniach bezpośrednich, ze strony zaś konsumentów na brak zawartości całkowitej lub częściowej w opakowaniach bezpośrednich.

Dyrekcja PMT. stwierdziła w szeregu wypadków, że braki te najczęściej są następstwem karygodnych manipulacji przedsięwziętych poza obrebnem Zakładów monopolowych, wobec czego Dyrekcja PMT. nie ma obowiązku uwzględniania odnośnych reklamacji.

Dla orientacji władz i organów skarbowych, do których zgłaszane są zażalenia na braki w oryginalnych opakowaniach Dyrekcja PMT. wyjaśnia co następuje:

Braki w oryginalnych skrzyniach w większości wypadków wynikają z powodu podbierania zawartości skrzyń podczas przewozu kolejowego lub kołowego, zwłaszcza z magazynów do hurtowni. Podbieranie zawartości skrzyń dokonywane jest nieraz tak sprytnie, że skrzynia nie wykazuje śladów naruszenia ani nalepki ochronnej, ani uszkodzenia samej skrzyni lub obрэczy. ani nawet różnicy wagi. Brak towaru w tych wypadkach daje się stwierdzić dopiero podczas wypakowywania skrzyni, a sposób, w jaki dokonano kradzieży — przez bardzo szczegółowe zbadanie skrzyni. Naruszenie zawartości skrzyni, bez pozostawienia śladów jej otwierania uskuteczniane bywa w ten sposób, że albo ucinane są główki gwoździ, które po wybraniu towaru przez rozluźnioną deskę wkładane są z powrotem w dawniejsze miejsce, albo

też następuje odgięcie desek, zwłaszcza tych, na których niema nalepek i wyciągnięcie towaru przez utworzony w ten sposób mały otwór, za pomocą szczypców i t. p. instrumentów.

Ubytek wagi bywa czasem wyrównywany przez włożenie do skrzyni przedmiotów odpowiadających mniejwięcej wadze wyjętego towaru, przez co waga przy odbiorze z uwzględnieniem dopuszczalnych taryfowych różnic, często zgadza się z pierwotną lub nawet nieco ją przewyższa.

Braki w oryginalnych opakowaniach bezpośrednich są wynikiem podbierania zawartości przez odklejenie zamknięć tych opakowań (sygnetek) i następne ich zaklejenie. Manipulacje te są dokonane bądź to w koncesjonowanych placówkach sprzedaży przez personel pomocniczy, bądź też nawet przez konsumentów, którzy wybrawszy zawartość i zakleiwszy dotyczące pudełko, oddają je w miejscach sprzedaży przy okazji kupna tego samego gatunku wyrobów, pod pozorem n. p. zapomnienia pieniędzy.

Na skutek tego koncesjonowany sprzedawca — nawet w najlepszej wierze — sprzedaje następnie dalszym klientom pudełko pozbawione zawartości, lub z zawartością zmniejszoną, a nawet wypełnione innymi materiałami: jak oto ścinkami papieru etc.

W razie stwierdzenia przez odbiorców braku wyrobów tytoniowych w oryginalnych opakowaniach, reklamacje z tego tytułu winny być zgłaszane u właściwego organu Kontroli Skarbowej, którego zadaniem będzie przeprowadzić w każdym wypadku dochodzenia, celem ustalenia wszystkich okoliczności, wśród których brak ujawniono, oraz zbadać wyczerpująco wszystkie okoliczności, które mogą rzucić światło na miejsce i sposób powstania braku. Przy dochodzeniach tych organa Kontroli Skarbowej winny mieć na uwadze podane na wstępie nin. okólnika sposoby wydobywania zawartości z oryginalnych opakowań monopolowych — poza zakładami monopolowymi — i zwrócić uwagę na to, czy w konkretnym wypadku brak wyrobów nie został właśnie jedym z takich sposobów spowodowany.

Protokoły dochodzeń, oraz ostateczne wyniki tychże w postaci sprawozdania, wraz z dowodami rzeczowymi, a o ile chodzi o braki w oryginalnych skrzyniach — z dotyczącą kartką kontrolną, winny być przedstawione w drodze służbowej Dyrekcji PMT., która na tej podstawie powyższe decyduje.

Komunikując powyższe, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego prosi Izbę Skarbową (Wydział Skarbowy) o wydanie stosownych zarządzeń podległym urządzeniom i organom skarbowym.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2531/Pr/I/29.

W sprawie utworzenia w Wydziale II
dwóch Oddziałów.

Warszawa, dnia 25 lutego 1929 r.

ZARZĄDZENIE

W wydziale II Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego tworzy się dwa Oddziały:

- 1) Oddział Administracji produkcji,
- 2) Oddział ekspertyz.

Zakres działania tych Oddziałów oraz uprawnień Kierowników Oddziałów określa się jak następuje:

Ad 1) Oddział administracji produkcji.

A. Zakres czynności.

Do zakresu czynności Oddziału administracji produkcji należą następujące sprawy:

- 1) Opracowywanie wniosków, dotyczących urzędzenia, budowy i rozbudowy magazynów surowca,
- 2) opracowywanie programu zakupu surowców tytoniowych z punktu widzenia potrzeb fabrykacji,
- 3) rozmieszczenie surowców,
- 4) przepisy o magazynowaniu surowców,
- 5) zaopatrywanie fabryk w surowce potrzebne do produkcji, stosownie do rozmiarów produkcji i procedury,
- 6) opracowanie wniosków, dotyczących urzędzenia budowy i rozbudowy fabryk wyrobów tytoniowych,
- 7) program produkcji dla poszczególnych fabryk wyrobów tytoniowych oraz kontrola wykonania ustalonego programu,
- 8) ustalenie procedury mieszanek tytoniowych i wyrobów oraz schematów proceduralnych surowców,
- 9) ustalenie wymiarów wyrobów tytoniowych, opinia w sprawie opakowań bezpośrednich i zewnętrznych,
- 10) normy zużycia surowców tytoniowych i materiałów pomocniczych w fabrykacji wyrobów tytoniowych,
- 11) kontrola zużycia surowców i materiałów pomocniczych w fabrykacji wyrobów tytoniowych (wykazy gospodarcze),
- 12) ustrój wewnętrzny fabryk; podział na oddziały, określenie kompetencji kierowników poszczególnych działów,
- 13) instrukcje służbowe dla personelu magazynów surowca i fabryk wyrobów tytoniowych,

14) współdziałanie w określaniu etatów personalnych dla poszczególnych magazynów surowca i fabryk oraz w ustalaniu norm wydajności pracy maszyn i pracy ręcznej w fabrykach wyrobów tytoniowych,

15) ustalenie wymogów kwalifikacyjnych dla kandydatów na różne stanowiska w magazynach surowca i fabrykach wyrobów tytoniowych,

16) współdziałanie w wyszkoleniu fachowego personelu magazynów surowca i fabryk wyrobów tytoniowych,

17) ewidencja wyszkolenia fachowego personelu magazynów surowca i fabryk wyrobów tytoniowych oraz pod względem przydatności i użyteczności służbowej,

18) przydział wyrobów tytoniowych z fabryk do magazynów sprzedaży, kontrola wykonania odnośnych zleceń przez fabryki,

19) sprawy prób reprezentacyjnych i fabrykacyjnych; normy poboru, rozdział, dziennik i magazyn prób,

20) normy deputatów tytoniowych,

21) sprawy dotyczące zepsutych lub uszkodzonych wyrobów tytoniowych na składach monopolowych lub u sprzedawców. Ustalenie osoby ponoszącej odpowiedzialność, poddanie przeróbce, przyznanie bonifikaty,

22) orzeczenia o pochodzeniu materiałów zakwestjonowanych w toku postępowania karno-skarbowego,

23) sprawy dotyczące przeróbki w fabrykach monopolowych materiałów zakwestjonowanych lub skonfiskowanych, o ile chodzi o wyniki przeróbki.

Ad 2) Oddział ekspertyz.

A. Zakres czynności.

Oddział ekspertyz załatwia sprawy fachowo-techniczne, związane z zakupem surowca, jego magazynowaniem i użytkowaniem go w fabrykacji. Ponadto Oddział ten przeprowadza lustracje fachowo-techniczne magazynów surowca i fabryk wyrobów tytoniowych.

W szczególności do Oddziału ekspertyz należy:

1) dokonywanie ekspertyzy surowców oferowanych Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego do zakupu (ekspertyza wstępna),

2) dokonywanie ekspertyzy surowców tytoniowych dostarczanych przez firmy (ekspertyzy odbiorcze) z punktu widzenia zgodności dostawy z umową, względnie wzorami zakupowymi oraz kwalifikowanie odebranych partii do użytku fabrykacyjnego, przeznaczanie bel na grupy wyrobów,

3) opracowywanie wniosków proceduralnych na mieszanke tytoniowe oraz dotyczących schematów proceduralnych surowca,

4) ustalenie substytutów surowców proceduralnych,

5) lustracje fachowo-techniczne magazynów surowca i fabryk wyrobów tytoniowych,

6) ekspertyzy odbiorcze importowanych wyrobów tytoniowych.

B. Kierownictwo.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierowników należy bezpośrednie kierownictwo pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel, instruowanie i nadzorowanie tego personelu, prawo IV aprobaty w granicach, określonych niżej.

Aprobata.

Podział aprobaty odnośnie spraw, należących do zakresu czynności Wydziału II normuje się przy uwzględnieniu zasad, określonych w punkcie A zarządzenia z dnia 16/XI/1927 r. L. 10086/Pr/I/27 jak następuje:

Do aprobaty I należą decyzje w sprawach:

1) utworzenie nowych fabryk oraz magazynów surowca i zwijania istniejących,

2) ustanawianie wysokości opłaty monopolowej (wewnętrznej) od wyrobów Polskiego Monopoli Tytoniowego,

3) uznanie pewnych wyrobów Polskiego Monopoli Tytoniowego za wyroby pograniczne lub wogóle służące do specjalnych celów i z tego tytułu obciążone specjalną opłatą monopolową,

4) normy deputatów oraz prób reprezentacyjnych i fabrykacyjnych, uprawnienie ich poboru,

5) produkowanie pewnych marek, jako wyrobów dla specjalnych odbiorców; uprawnianie do poboru tych marek,

6) program roczny produkcji fabryk monopolowych,

7) wypuszczanie nowych marek wyrobów oraz zaniechanie produkcji pewnych marek dotychczas produkowanych,

8) normalizacja wyrobów tytoniowych (wymiały — jednostki opakowań i t. p.),

9) zniesienie lub utworzenie pewnego działu produkcji w poszczególnych fabrykach,

10) wymogi kwalifikacyjne dla personelu fabryk i magazynów surowców i zasady szkolenia tego personelu,

11) instrukcje służbowe dla fabryk i magazynów surowca, komisji ekspertów i t. p. organów fachowych Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego,

12) sprawy, których aprobatę Naczelny Dyrektor w konkretnym wypadku zastrzeże dla siebie.

Do aprobaty II. należą:

1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do I-ej aprobaty,

2) podział agend fabryk na oddziały i ustalenie ich liczby dla każdej fabryki: zmiany w tej dziedzinie,

3) ustalenie okresowych (miesięcznych) programów produkcji, zmiany tych programów, kontrola ich wykonania,

4) decyzja o substytucji proceduralnej surowców,

5) zarządzenie o przedsięwzięciu prób w zakresie metod produkcji, jakoteż procedury wyrobów,

6) wnioski na zakup surowców tytoniowych (gatunki i ilości),

7) wyznaczanie członków Komisji ekspertów (ekspertyzy zakupowe i odbiorcze) oraz komisji fachowych dla specjalnych zadań,

8) decyzje o wysyłaniu urzędników fabrykcyjnych na naukę, względnie studia zagranicę — wnioski personalne w tej dziedzinie,

9) decyzje o zarządzeniu doraźnych, względnie nadzwyczajnych lustracji fabryk i magazynów surowca,

10) decyzja o realizowaniu dodatkowych względnie nadzwyczajnych zamówień Wydziału IV/2 na wyroby tytoniowe,

11) sprawy należące do niższej aprobaty, a które sprawujący II aprobatę zastrzeżo wyjątkowo do swojej aprobaty,

Do aprobaty III-ej należą:

1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do aprobaty I i II,

2) wnioski względnie oświadczenia w sprawie etatu urzędników i niższych funkcjonariuszów dla poszczególnych fabryk i magazynów surowca,

3) wnioski, względnie oświadczenia w sprawach personalnych pracowników (awanse, przeniesienia, stawianie do dyspozycji, zwolnienia, zapomogi, delegacje) Wydziału II oraz Fabryk i Magazynów surowca,

4) wyznaczanie znawców z pośród urzędników Wydz. II, oraz fabryk i magazynów surowców do przeprowadzania ekspertyz dla celów postępowania sądowego lub administracyjnego, w sprawach karno-skarbowych w zakresie Monopolu Tytoniowego,

5) załatwianie zażaleń na jakość wyrobów tytoniowych lub braki w oryginalnych opakowaniach,

6) załatwianie sprawozdań lustracyjnych Generalnego Inspektoratu i innych delegatów Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego o ile ze względu na treść zarządzeń poszczególne sprawy nie należą do aprobaty II-ej, wzgl. I-ej,

7) kierowanie dostaw surowca tytoniowego do magazynów (centralnych i przyfabrycznych),

8) przesuwanie surowców tytoniowych z magazynów przyfabrycznych do innych fabryk,

9) załatwianie wykazów gospodarczych,

10) kierowanie do przeróbki wyrobów zepsutych lub uszkodzonych na składach monopolowych,

11) decyzja o braku osoby ponoszącej winę zepsucia się lub uszkodzenia wyrobów, o ile decyzje te leżą w kompetencji Wydziału II,

12) miesięczna repartycja wyrobów tytoniowych (na zamówienie Wydziału IV/2),

13) oświadczenia w sprawie jakości wyrobów tytoniowych zagranicznych, oferowanych Polskiemu Monopolowi Tytoniowemu do importu,

14) wnioski względnie oświadczenia w sprawie typów opakowań bezpośrednich i zewnętrznych na wyroby tytoniowe,

15) wnioski względnie oświadczenia w sprawie typów, jakości i wymiarów artykułów ekonomicznych, używanych przy fabrykacji wyrobów tytoniowych,

16) wszelkie sprawy, należące w zasadzie do IV aprobaty, które sprawujący III aprobatę zastrzeżo wyjątkowo do swej aprobaty.

W zastępstwie Naczelnika Wydziału II, Kierownicy Oddziałów posiadają prawo aprobaty w następujących, należących do zakresu czynności danego Oddziału, sprawach:

1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do I, II i III aprobaty,

2) wszelkie sprawy, niewymienione wyżej, jako należące do aprobaty I, względnie II, względnie III.

Do aprobaty Kierownika Oddziału administracji produkcji należą w szczególności następujące sprawy:

1) rozstrzyganie konkretnych kwestji z zakresu rachunkowości materiałowej, w granicach obowiązującej instrukcji, o ile to nie łączy się z pociąganiem urzędników do odpowiedzialności,

2) żądanie wyjaśnień lub uzupełnień — odnośnie wykazów gospodarczych, dotyczących produkcji tabaki i tytoniu do żucia,

3) orzeczenia odnośnie materiałów tytoniowych, zakwestjonowanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym,

4) Przydział surowców z magazynów centralnych (z wyjątkiem cygarowych) na potrzeby fabrykacji, w granicach obowiązującej procedury i ustalonych substytutów,

5) kierowanie do przeróbki fabrykatów zepsutych i uszkodzonych u sprzedawców,

6) przyznawanie sprzedawcom bonifikaty na wyroby przyjęte do przeróbki,

7) kierowanie spraw zepsucia się wyrobów lub uszkodzenia na komisję do badania przeróbek oraz orzeczeń tej komisji, ustalających brak winy do Wydziału VII dla zaksięgowania straty,

8) orzeczenia o materiałach tytoniowych zakwestjonowanych w toku postępowania sądowego lub administracyjnego,

9) uzgadnianie w Wydz. VIII schematu płac robotniczych, odstąpienia od schematu, sprawy awansów robotniczych i dodatków osobistych dla niektórych kategorii robotników,

10) żądanie od fabryk wyjaśnień lub uzupełnień, odnośnie wykazów gospodarczych dotyczących produkcji tytoni, papierosów i skrętków.

11) żądanie wyjaśnień w wypadkach niedotrzymania przez fabryki ustalonego programu produkcji odnośnie tytoni do palenia, papierosów, skrętków, tabaki do zażywania oraz tytoniu do żucia,

12) przydział surowców cygarowych z magazynów centralnych na potrzeby fabrykacji w granicach obowiązującej procedury i ustalonych substytutów,

13) żądanie od fabryk wyjaśnień lub uzupełnień, odnośnie wykazów gospodarczych dotyczących produkcji cygar,

14) żądanie wyjaśnień w wypadkach niedotrzymania przez fabryki ustalonego programem produkcji odnośnie cygar.

15) orzeczenia o materiałach tytoniowych zakwestjonowanych w toku postępowania sądowego lub administracyjnego.

Do aprobaty Kierownika Oddziału ekspertyz należą w szczególności sprawy ekspertyz odbiorczych importowanych wyrobów tytoniowych.

Kierownicy Oddziałów podpisywać będą akta z użyciem przy podpisie klauzuli „Za Naczelnika Wydziału” — a pod nazwiskiem umieszczać będą służący im tytuł urzędowy.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO.

L. 2532/Pr/I/29.

W sprawie utworzenia w Wydziale

VIII dwóch Oddziałów.

Warszawa, dnia 25 lutego 1929 r.

Z A R Z A D Z E N I E.

W Wydziale VIII Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego tworzy się dwa Oddziały:

1) Oddział administracji pracy,

2) Oddział Opieki i Ubezpieczeń społecznych robotników.

Zakres działania tych Oddziałów oraz uprawnień Kierowników Oddziałów określa się, jak następuje:

Ad 1). Oddział Administracji pracy.

A. Zakres czynności.

Do zakresu czynności Oddziału Administracji pracy należą następujące sprawy:

- a) wydawanie ogólnych przepisów, normujących stosunki pracy i czas pracy,
- b) regulacja wynagrodzeń robotniczych,
- c) przyznawanie robotnikom dodatków, zaliczek, zasiłków i nagród pieniężnych,
- d) wprowadzanie i kasowanie drugich zmian, lub pracy w godzinach nadliczbowych,
- e) szkolenie robotników, personelu dozoru i praktykantów na robotników wykwalifikowanych i rzemieślników,
- f) przyjmowanie, zwalnianie i wydalanie robotników,
- g) awansowanie personelu robotniczego,
- h) delegacje i przeniesienia robotników,
- i) sprawy mobilizacyjne robotników,
- j) rozstrzyganie odwołań w sprawach deputatów tytoniowych, urlopów wypoczynkowych, w sprawach wynikłych na tle wyborów do Wydziałów Robotniczych, w sprawach inwalidów wojennych, rezerwistów i robotników, powołanych do odbycia służby czynnej w wojsku stałym.

B. Kierownictwo.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierowników należy bezpośrednio kierownictwo pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel, instruowanie i nadzorowanie tego personelu, prawo IV aprobaty w granicach określonych niżej:

Ad 2). Oddział Opieki i Ubezpieczeń Społecznych robotników.

A. Zakres czynności.

Do zakresu czynności tego Oddziału należą następujące sprawy:

- a) ubezpieczenia społeczne na starość, na wypadek bezrobocia, choroby, inwalidztwa i od nieszczęśliwych wypadków.
- b) zakładanie i prowadzenie instytucji humanitarnych (żłóbków, dziecińców, ochronek, kolonij letnich dla dzieci i ewentualnie robotników), oświatowo - kulturalnych i sportowych,
- c) sprawy związane z uruchomieniem i prowadzeniem spółdzielni robotniczych,
- d) przyjmowanie, awansowanie, zwalnianie i wydalanie personelu fachowego Zakładów humanitarnych,

- e) delegacje i przeniesienia personelu fachowego Zakładów humanitarnych,
- f) sprawy związane z przydziałem mieszkań i ewidencja kandydatów Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
- g) opinjowanie spraw zakupu inwentarza dla Zakładów Opieki Społecznej,
- h) projektowanie wykazów statystycznych, dotyczących Opieki Społecznej.

B. Kierownictwo.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierowników należy bezpośrednio kierownictwo pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel, instruowanie i nadzorowanie tego personelu, prawo IV aprobaty w granicach określonych niżej:

Aprobata.

Podział aprobaty odnośnie spraw należących do zakresu czynności Wydziału VIII normuje się przy uwzględnieniu zasad, określonych w punkcie A zarządzenia z dnia 16 listopada 1927 r. L. 10086/Pr/I/27 jak następuje:

Do aprobaty pierwszej należą decyzje w sprawach:

- 1) ogólnej polityki robotniczej,
- 2) w sprawach organizacyjnych zasadniczego znaczenia,
- 3) ogólnej regulacji wynagrodzeń robotniczych (wyznaczanie mnożników, ustalanie norm płac zasadniczych, dodatków na dzieci, starszeństwa, osobistych i premji),
- 4) przyznawanie ogółowi robotników wszystkich lub poszczególnych fabryk dodatków, zaliczek, zasiłków i nagród pieniężnych,
- 5) wprowadzanie i kasowania drugich zmian względnie pracy w godzinach nadliczbowych w całych fabrykach lub poszczególnych Oddziałów,
- 6) wprowadzania ubezpieczeń społecznych i zakładania instytucji humanitarnych, oświatowo-kulturalnych i sportowych,
- 7) uruchomienia spółdzielni robotniczych,
- 8) wszelkie sprawy należące w zasadzie do II względnie III aprobaty, które sprawujący I aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swej aprobaty.

Do aprobaty II należą:

- 1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do I aprobaty,
- 2) decyzje w sprawach fachowego szkolenia ro-

botników, personelu dozoruącego, praktykantów na robotników wykwalifikowanych i rzemieślników,

3) udzielanie pozwoleń na przyjęcia robotników w ilości ponad 50 osób jednorazowo (po porozumieniu z zainteresowanymi Wydziałami),

4) przyznawanie robotnikom indywidualnych dodatków, zaliczek, zasiłków i nagród pieniężnych w wysokości, przekraczającej ich jednomiesięczny pełny zarobek,

5) awanse personelu robotniczego oraz personelu fachowego zakładów humanitarnych.

6) decyzje w sprawach zwolnienia robotników z równoczesną wypłatą odprawy,

7) decyzje w sprawach odwołania robotników od kary wydalenia.

B. Z zakresu działania II-go Oddziału Opieki Socj. i Ubezp. Społ.

8) Zatwierdzanie opłat z tytułu ubezpieczeń społecznych,

9) Decyzje w sprawach zasadniczych, organizacyjnych, dotyczących prowadzenia instytucji humanitarnych, oświatowo - kulturalnych i społecznych,

10) Udzielanie zaliczek, subsydjów dla spółdzielni robotniczych.

11) Decyzje w sprawach przyjęć, zwolnień i wydażeń personelu robotniczego oraz personelu fachowego zakładów humanitarnych,

12) Wytknięcia personelowi zakładów opieki socjalnej niewłaściwości w urzędowaniu lub zachowaniu się oraz niedbalstwa w służbie, o ile personel ten jest na etacie robotniczym,

13) Decyzje w sprawach przydziału mieszkań i ewidencji kandydatów Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,

14) Zatwierdzanie wydatków z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych,

15) Wszelkie sprawy, należące w zasadzie do III względnie IV aprobaty, które sprawujący II aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swej aprobaty.

Do aprobaty III należą:

- 1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do aprobaty I i II,
- 2) Projekt budżetu Wydziału,
- 3) Korespondencja przedstanowcza w sprawach fachowego szkolenia robotników, personelu dozoruącego, praktykantów na robotników wykwalifikowanych i rzemieślników,

4) Udzielanie pozwoleń na przyjęcia robotników w ilości do 50 osób jednorazowo,

5) Przyznawanie jednorazowo w ciągu roku budżetowego robotnikom oraz fachowemu personelowi zakładów humanitarnych indywidualnych dodatków, zaliczek, zasiłków i nagród pieniężnych w wysokości, nieprzekraczającej ich jednomiesięcznego zarobku,

6) Decyzje w sprawach delegacji i przeniesień robotników oraz personelu fachowego zakładów humanitarnych,

7) Udzielanie zezwoleń na zatrudnianie poszczególnych robotników w godzinach nadliczbowych,

8) Decyzje w sprawach mobilizacyjnych,

9) Odwołania w sprawach deputatów tytoniowych, urlopów wypoczynkowych, w sprawach wynikłych na tle wykazów do Wydziałów Robotniczych, w sprawach inwalidów wojennych oraz rezerwistów i robotników, powołanych do odbycia służby czynnej w wojsku stałym,

10) Przyznawanie prowizji personelowi fachowemu, pozostającemu na etacie robotniczym w Małopolskich Fabrykach Polskiego Monopoli Tytoniowego,

11) Wydawanie zarządzeń w sprawie racjonalnego funkcjonowania instytucji humanitarnych, oświatowo-kulturalnych, sportowych oraz spółdzielni robotniczych,

12) Opiniowanie wniosków fabryk w sprawie zakupu inwentarza dla Zakładów opieki socjalnej,

13) Decyzje w sprawie opłat szkolnych dla dzieci robotników Polskiego Monopoli Tytoniowego,

14) Projekty wykazów statystycznych, dotyczących opieki socjalnej,

15) Wszelkie sprawy, należące w zasadzie do IV aprobaty, które sprawujący III aprobatę zastrzeżę wyjątkowo do swej aprobaty,

W zastępstwie Naczelnika Wydziału VIII Kierownicy odnośnych Oddziałów, posiadają prawo aprobaty w następujących, wchodzących do zakresu czynności danego Oddziału sprawach:

1) przedstanowcza aprobaty (rewizja) spraw, należących do I, II i III aprobaty,

2) wszelkie sprawy, niewymienione wyżej jako należące do aprobaty I, II względnie III.

Kierownicy Oddziałów podpisywać będą akta z użyciem przy podpisaniu klauzuli:

„Za Naczelnika Wydziału (tytuł urzędowy)“.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego

(—) Dr. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO.

L. 2349/Pr/I/29.

W sprawie utworzenia w Wydziale III
dwóch Oddziałów.

Warszawa, dnia 28 lutego 1929 r.

Z A R Z A D Z E N I E.

W Wydziale III Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego tworzy się dwa Oddziały:

1) Oddział zakupu zagranicznych surowców tytoniowych,

2) Oddział wykonawczy.

Zakres działania tych oddziałów, oraz uprawnienia kierowników Oddziałów określa się, jak następuje:

Ad 1). Oddział zakupu zagranicznych surowców tytoniowych.

A. Zakres czynności:

Do zakresu czynności Oddziału zakupu zagranicznych surowców tytoniowych należą następujące sprawy:

- a) ustalanie ogólnych warunków dostaw,
- b) rozpisanie przetargów ofertowych,
- c) ewidencja nadsyłanych ofert i prób tytoniowych,
- d) zarządzenia w sprawie ekspertyzy prób tytoniowych,
- e) kalkulacja cen oferowanych tytoni.
- f) zestawienia ofert i referowanie spraw na posiedzeniach Komisji zakupów,
- g) pertraktacje z oferentami,
- h) zawieranie umów (zamówienia) i wszelkie zmiany w umowach już zawartych,
- i) korespondencja z władzami i urzędami w ogólnych sprawach polityki handlowej i z oferentami,
- j) agencje Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego za granicą,
- k) przegląd wydawnictw z działu tytoniowego i wydawnictwo biuletynu,
- l) zezwolenia celne na przywóz prób surowców i wyrobów tytoniowych,
- m) programy dostaw w porozumieniu z Wydziałem II — i obliczanie zapotrzebowania kredytu pieniężnego,
- n) prowadzenie niezbędnych ksiąg względnie zapisków pomocniczych (ofert, prób ekspertyz, firm tytoniowych, posiedzeń Komisji zakupów i t. p.).

Ad 2). Oddział wykonawczy.**A. Zakres czynności:**

Do zakresu czynności Oddziału wykonawczego należą następujące sprawy:

- a) prowadzenie szczegółowej księgi umów,
- b) przydział surowców tytoniowych z dostaw bieżących do fabryk i magazynów, stosownie do potrzeb Wydziału II,
- c) zezwolenie celne na przywóz zakontraktowanych dostaw surowców i wyrobów tytoniowych,
- d) sprawozdania fabryk i magazynów Polskiego Monopoli Tytoniowego o odbiorze dostaw,
- e) sprawozdanie wykonania dostaw (umów) pod względem ilościowym i jakościowym,
- f) zestawienia obliczeń za dostawy wykonane,
- g) zlecenia wypłat za wykonane dostawy surowców i wyrobów tytoniowych (także za próby tytoniowe),
- h) korespondencja z dostawcami, władzami i urzędami w sprawach wykonywanych umów, z wyjątkiem spraw o zasadniczym znaczeniu, które należą do kompetencji Oddziału I,
- i) wnioski na przeprowadzanie jakościowego odbioru dostaw w porozumieniu z Wydziałem II),
- k) obliczanie zapotrzebowania walut na wypłaty zagraniczne,
- l) ewidencja wydatków za dostawy surowców tytoniowych,
- m) prowadzenie zapisków pomocniczych (terminarza dostaw, zezwoleń celnych, walut zagranicznych).

B. Kierownictwo.

Do zakresu obowiązków i uprawnień Kierownika należy bezpośrednio kierownictwo pracami Oddziału, podział pracy pomiędzy personel, instruowanie i nadzorowanie tego personelu, prawo IV. aprobaty w granicach określonych niżej.

Kierownik Oddziału podlega Naczelnikowi Wydziału III.

Aprobata.

Podział aprobaty odnośnie do spraw należących do zakresu czynności Wydziału III-go, normuje się przy uwzględnieniu zasad określonych w punkcie A zarządzenia z dnia 16 listopada 1927 r. L. 10086/Pr/I/27 jak następuje:

Do aprobaty pierwszej należą decyzje w sprawach:

- 1) rozpisywanie przetargów na dostawę zagranicznych surowców tytoniowych,

- 2) umowy ramowe lub szczegółowe mające znaczenie w stosunkach międzynarodowych, względnie międzymonopolowych,

- 3) ogólne warunki dostaw surowców tytoniowych,

- 4) Przewodnictwo Komisji Zakupów surowców tytoniowych,

- 5) korespondencja z władzami centralnymi i poselstwami Rzeczypospolitej Polskiej zagranicą w sprawie polityki handlowej Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego,

- 6) wszelkie sprawy należące w zasadzie do II względnie III aprobaty, które sprawujący I aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swej aprobaty,

Do aprobaty II należą:

- 1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do I aprobaty,

- 2) zawieranie umów o dostawę surowców tytoniowych i wszelkie ewentualne zmiany tychże umów,

- 3) korespondencja w sprawie interpretacji i wykonywania umowy polsko - włoskiej z r. 1924,

- 4) zwalnianie oferentów od składania wadźów przewidzianych w art. 5 ogólnych warunków dostaw,
- 5) zlecenia wypłat za dostawę zagranicznych surowców i wyrobów tytoniowych w sumach ponad 200.000 zł.

- 6) zasadnicze zarządzenia w sprawach zwolnień celnych na import zagranicznych surowców i wyrobów tytoniowych,

- 7) zasadnicze sprawy odnośnie ubezpieczenia tytoniu na wypadek ognia, kradzieży i t. p.

- 8) decyzja w sprawie redukcji cen umownych.

- 9) decyzja w sprawie delegowania urzędników zagranicę w celu dokonywania ekspertyz tytoniu (w porozumieniu z Wydziałem II),

- 10) wszelkie sprawy, należące w zasadzie do III względnie do IV aprobaty, które sprawujący II aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swej aprobaty.

Do aprobaty III należą:

- 1) przedstanowcza aprobata (rewizja) spraw, należących do aprobaty I i II,

- 2) zawiadamianie firm o odrzuceniu w całości lub części nieodpowiednich dostaw,

- 3) zawiadamianie firm o decyzjach w sprawie wnoszonych ofert,

- 4) aprobowanie zleceń wypłat do wysokości 200.000 zł,

- 5) korespondencja bieżąca z dostawcami surowców i wyrobów tytoniowych.

- 6) zamówienia zagranicznych wyrobów tytoniowych w miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez Wy-

dział IV/2 w zakresie gatunków będących już w obrocie wewnętrznym, lub których wprowadzenie zostało aprobowane przez p. Dyrektora Polskiego Monopoli Tytoniowego.

7) zapytania kierowane do Dep. Obrotu Pieniężnego Min. Skarbu w sprawie wystarczalności listów gwarancyjnych, zabezpieczających wykonanie umów o dostawę surowców tytoniowych oraz zawiadomienia o zapotrzebowaniu walut na wypłaty zagraniczne,

8) zezwolenia udzielane dostawcom na obezwolnienie tytoniu odrzuconego względnie zakwestjonowanego,

9) korespondencja w sprawie wymaganych listów gwarancyjnych lub zwrot tychże firmom względnie bankom,

10) korespondencja w sprawie braków i uszkodzeń tytoniu w czasie transportu,

11) korespondencja z Urzędami Skarbowymi,

12) przyjmowanie do wiadomości pełnomocnictw udzielanych przez oferentów i dostawców swoim reprezentantom,

13) oświadczenie i opinie udzielane innym Wydziałom w sprawach wspólnych z Wydziałem III-im,

14) wszelkie sprawy, należące w zasadzie do IV aprobaty, które sprawujący III aprobatę zastrzeże wyjątkowo do swej aprobaty.

W zastępstwie Naczelnika Wydziału III-go Kierownicy odnośnych Oddziałów posiadają prawo aprobaty w następujących, należących do zakresu czynności danego Oddziału sprawach:

1) przedstanowcza aprobaty (rewizja) spraw, należących do I, II i III aprobaty,

2) wszelkie sprawy, niewymienione wyżej, jako należące do aprobaty I, II, względnie III.

Kierownicy Oddziałów podpisywać będą akta z użyciem przy podpisaniu klauzuli:

„Za Naczelnika Wydziału“
(tytuł urzędowy).

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2383/Pr/I/29.

W sprawie czynienia upominków
przełożonym.

Warszawa, dnia 1 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników Fabryk i Zakładów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Okólnikiem z dnia 21 grudnia 1924 r. L. 11212/Pr/I/24 Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zwróciła Panom uwagę na niewłaściwość panującego w niektórych Fabrykach i Zakładach

Polskiego Monopoli Tytoniowego zwyczaju czynienia przez personel urzędniczy i robotniczy prezentów Dyrektorom (Kierownikom) i ich zastępcom z okazji imienin lub świąt. Tymże okólnikiem polecono wydać odpowiednie pouczenie pracownikom, by zaniechano czynienia rzeczonych prezentów, jako sprzeciwiających się postanowieniom art. 26 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164).

Mimo powyższego okólnika zwyczaj udzielania prezentów przełożonym nadal istnieje w niektórych Fabrykach — Zakładach Polskiego Monopoli Tytoniowego i na tem tle zachodziły nawet wypadki poważniejszych nieporozumień.

Wobec powyższego Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego, przypominając powołany okólnik ponownie poleca Panom odpowiednio pouczyć personel urzędniczy i robotniczy za pośrednictwem ich delegatów, by bezwzględnie zaniechano czynienia prezentów wartościowych komukolwiekbaż z personelu urzędniczego. Dyrekcja Monopoli Tytoniowego zaznacza przytem, że na przyszłość w wypadku stwierdzenia przyjęcia wartościowego prezentu przez przełożonych od podwładnego personelu urzędniczego względnie robotniczego, będzie traktowała przyjęcie prezentu, jako naruszenie przepisów art. 21 i 26 wyżej powołanej ustawy i niezależnie od poleceń zwrotu prezentów ofiarodawcom pociągnie winnych do odpowiedzialności służbowej.

Niniejszy okólnik należy udzielić do wiadomości i stosowania wszystkim podwładnym urzędnikom i niższym funkcjonariuszom oraz delegatom robotniczym, którzy przyjęcie go do wiadomości winni stwierdzić swojemi podpisami

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 8991/VI/29.

Warszawa, dnia 1 marca 1929 r.

Do

Pana Dyrektora (Kierownika) Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Białymstoku, Grodnie, Kowlu, Krakowie, Łodzi, Monasterzyskach, Poznaniu — Bukowska, Poznaniu — Łazarz, Radomiu, Starogardzie, Warszawie — Ochota, Warszawie — Miasto, Wilnie i Winnikach.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego przypomina, że w obecnym roku wskutek zakupu bardzo znacznej ilości surowca krajowego Urzędy Wykupu Tytoniu w Borszczowie, Jagielnicu, Krzemieńcu, Lublinie i Zabłotowie będą potrzebowały stosunkowo dużej ilości półopakowań, naczółków, sznurów grubych i cienkich do obelowania wyfermentowanego surowca krajowego.

W tym celu zechce Pan Dyrektor (Kierownik) stosownie do § 353 Instrukcji Materiałowej i wydanych dodatkowych zarządzeń Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego zawczasu zarządzić, by przy sortowaniu i magazynowaniu odpadków jutowych i sznurów konopnych, wszelkie opakowania zwłaszcza z dużych biał surowca zagranicznego i krajowego oraz sznury, jako całe przedstawiające większą wartość, nie były mieszane wraz z odpadkami, **lecz segregowane oddzielnie,**

- a) na półopakowania duże o wym. $1,85 \times 1,10$ mtr. względnie o wym. $1,85 \times 0,90$ mtr.
  - b) na naczółki duże o wym. $1,05 \times 1,05$ mtr. względnie $0,90 \times 0,75$ mtr.,
  - c) na sznury grube długości 4 mtr.
  - d) na sznury cienkie długości 4,50 mtr.
- i odpowiednio zaprasowane w bele, przechowywane w suchych lokalach do dyspozycji Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Dla ściślej kontroli takich opakowań i sznurów ze strony Dyrekcji, należy w wykazach zapasu artykułów ekonomicznych pod poz. 78 na str. 21 **szczegółowo** podać również wymiary, nie ograniczając się jedynie do ilościowego podania, jak to dotychczas fabryki stosowały.

Za Dyrektora P. M. T.:

(—) *W. Oziemski.*

Naczelnik Wydziału.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 6622/II/F/29.

W sprawie koloru farby dla oznaczeń
na opakowania cygar.

Warszawa, dnia 2 marca 1929 r.

Do

Pana Dyrektora Państwowej Fabryki wyrobów tytoniowych w 1) Krakowie, 2) Bydgoszczy, 3) Kościanie, 4) Wodzisławiu.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego stwierdziła, że fabryki produkujące cygara używają do wyciskania stampiljami ręcznymi oznaczeń na opakowaniach bezpośrednich farby bądź to czarnej bądź też fioletowej.

W celu ujednostajnienia stosowania koloru farby do powyższego celu Dyrekcja P. M. T. zarządza, aby w przyszłości posługiwać się do wymienionego celu, t. j. do oznaczania grupy cennikowej, zawartości, koloru, a przy cygarach pakietowanych niektórych marek również do oznaczania marki, **wyłącznie farbą koloru fioletowego.**

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 10533/VI/29.

W sprawie zbijania i znaczenia
skrzyń.

Warszawa, dnia 8 marca 1929 r.

Do

P. P. Dyrektorów (Kierowników) Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych.

Podczas kontroli Magazynów Państwowych Wyrobów Tytoniowych przez delegatów Dyrekcji stwierdzono:

1) że w skrzyniach na wyroby Monopoli Tytoniowego gwoździe wbijane od zewnątrz i zaginane niedokładnie od wewnątrz uszkadzają wyroby;

2) że skrzynie, otrzymywane w Magazynach **jako przesyłka drobnicowa**, celem zabezpieczenia przed kradzieżą bywają obciążane przez środek dość grubym drutem luźnie naciągniętym — co jednak nie stanowi prawie żadnej ochrony przed kradzieżą;

3) że skrzynie, przerabiane ze starych skrzyń, bywają zbijane zbyt słabo, wskutek czego przy każdym silniejszym wstrząsie rozpadają się;

4) że skrzynie nie posiadają wbrew postanowieniom § 66 Instr. Materj. znaków (Sd, Sś, Sm), określających wielkość skrzyń, co bardzo utrudnia manipulację, nie tylko przy odbiorze towaru z kolei, lecz i w samych magazynach i może być powodem omyłek i strat.

Celem usunięcia tych niedokładności zarządza się, co następuje:

1) Fabryki wyrabiające skrzynie we własnym zakresie, winny wbijać gwoździe główkami **od wewnątrz skrzyń**, w ten sposób, bowiem uniknie się uszkadzania pudełek z wyrobami, a nadto uniemożliwi się wyciąganie gwoździ od zewnątrz w razie ewent. kradzieży podczas transportu;

2) skrzynie, wysyłane **jako przesyłka drobnicowa** winny być mocno obciążane po bokach drutem żelazno-ocynkowanym grubości 2 mm. do 2,4 mm, przymocowanym gwoździami lub taśmą blaszaną t. zw. bednarką;

3) skrzynie, przerabiane ze starych skrzyń, winny być zbijane bardziej starannie i z kompletów nie zniszczonych;

4) zgodnie zaś z § 66 Instrukcji Materiałowej, skrzynie bezwarunkowo winny być cechowane znakami, określającymi ich wielkość, a mianowicie — Sd (skrzynia duża) — Sś (średnia) — Sm (mała).

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2825/Pr/I/29.

W sprawie urlopów urzędników i
niższych funkcjonariuszy Polskiego
Monopoli Tytoniowego.

Warszawa, dnia 11 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Zakładów
Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Stwierdziłem, iż znaczny procent urzędników (pracowników kontraktowych) oraz niższych funkcjonariuszy Polskiego Monopoli Tytoniowego nie wykorzystał w roku ubiegłym należnych im urlopów wypoczynkowych, w następstwie czego Dykcja Polskiego Monopoli Tytoniowego otrzymuje obecnie prośby bądź o przyznanie za niewykorzystany urlop ekwiwalentu pieniężnego, bądź o przełożenie tego urlopu na rok bieżący. Ażeby zapobiec temu stanowi rzeczy na przyszłość oraz celem unormowania sprawy wyznaczenia i korzystania z urlopów wypoczynkowych, zarządzam co następuje:

1) Rozkład urlopów wypoczynkowych dla urzędników, pracowników kontraktowych oraz niższych funkcjonariuszy w zakładach monopolowych podlega zatwierdzeniu Dykcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Projekt takiego rozkładu urlopów Panowie Dyrektorowie (Kierownicy) poszczególnych zakładów przedkładać będą Dykcji corocznie w terminie do końca lutego.

W stosunku do pracowników, którzy zostaną przydzieleni do danego zakładu monopolowego po terminie wskazanym w ustępie poprzednim, wnioski o wyznaczenie urlopu wypoczynkowego (o ile oczywiście przydzielony pracownik ma prawo do urlopu w danym roku kalendarzowym) powinny być przedkładane bezzwłocznie po zgłoszeniu się pracownika do służby.

Projekt rozkładu urlopów powinien być zestawiony według dołączonego schematu.

2) Przedstawiając wnioski urlopowe, Panowie Dyrektorowie (Kierownicy) brać będą w miarę możliwości pod uwagę prośby interesowanych funkcjonariuszy, przede wszystkim jednak powinni się liczyć z interesami służby. Główny nacisk musi być położony na sprawę zorganizowania odpowiedniego zastępstwa za urlopowanego funkcjonariusza. Osobę zastępcy względnie zastępców należy wskazać (rubryka VII, schematu).

3) Wobec tego, że dzielenie urlopów wypoczynkowych nie odpowiada właściwemu celowi tych urlopów i w zasadzie nie jest korzystne również dla interesów służby, należy w miarę możliwości unikać takiego dzielenia.

4) Za okres, w którym urlopy wypoczynkowe powinny być wykorzystywane, uważa się w zasadzie okres od dnia 1. IV. do dnia 31. X.

Przedstawiane wnioski mogą jednak wybiegać poza ten okres, o ile byłoby to konieczne dla dobra

służby, względnie również o ileby to odpowiadało dającym się pogodzić z interesami służby prośbom samych funkcjonariuszy.

Personelowi fabryk, magazynów surowców oraz urzędów wykupu tytoniu nie mogą wszakże być wyznaczone urlopy wypoczynkowe w okresie wykupu tytoniu krajowego, t. j. w ciągu miesięcy grudnia i stycznia.

5) Po zatwierdzeniu przez Dykcję Polskiego Monopoli Tytoniowego rozkładu urlopów żadne zmiany w terminach tych urlopów bez zezwolenia Dykcji nie mogą być czynione.

Zastrzega się w szczególności do decyzji Dykcji Polskiego Monopoli Tytoniowego rozstrzygnięcie o tym, co zresztą w wyjątkowych tylko wypadkach może mieć miejsce, czy istotnie zachodzą okoliczności, powodujące konieczność przesunięcia na dalsze miesiące ewentualnie nawet cofnięcia pracownikowi wyznaczonego mu urlopu wypoczynkowego.

W wypadkach nagłych Panowie Dyrektorowie (Kierownicy) zakładów mogą wstrzymać tymczasowo rozpoczęcie przez pracownika wyznaczonego mu urlopu, nie dłużej jednak, niż na przeciąg jednego tygodnia, przyczem obowiązani będą powiadomić o tem równocześnie Dykcję Polskiego Monopoli Tytoniowego i wyjednać stosowną decyzję.

6) Dobrowolne zrzekanie się przez pracowników urlopu wypoczynkowego dla uzyskania ekwiwalentu pieniężnego nie będzie przez Dykcję Polskiego Monopoli Tytoniowego uwzględniane.

7) Wnioski względnie prośby o przyznanie pracownikowi w jakiegokolwiek formie bonifikaty za niewykorzystany urlop Dykcja Polskiego Monopoli Tytoniowego będzie rozważać na przyszłość tylko w tych wypadkach, gdy niewykorzystanie urlopu nastąpiło na skutek decyzji Dykcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Projekt rozkładu urlopów na rok bieżący należy przedłożyć Dykcji Polskiego Monopoli Tytoniowego w terminie do dnia 1 kwietnia r. b.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) Dr Kreutz

J. Burzyński — 8. 8.

Panom Naczelnikom (Kierownikom) Wydziałów Panom Generalnemu Inspektorowi Polskiego Monopoli Tytoniowego i Panu Kierownikowi Kancelarii Dykcji Polskiego Monopoli Tytoniowego do wiadomości i analogicznego zastosowania się udzielam.

W Wydziałach dzielących się na Oddziały rozkład urlopów należy opracowywać według Oddziałów.

Projekt rozkładu urlopów dla pracowników Dykcji Polskiego Monopoli Tytoniowego należy nadesłać do Wydziału 1-go do dnia 25 marca r. b. Załącznik.

Zastępca dyrektora P. M. T.:

(—) J. Huzarski.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 11523/VI/2/29.

Warszawa, dnia 12 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) **wszystkich** Państwowych Fabryk Wyróbów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Wyróbów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Surowców Tytoniowych, Państw. Magaz. Surowców i Wyróbów Tytoniowych, Urzędów Wykupu Tytoniu, Urzędów Wykupu Tytoniu i Państw. Magaz. Wyr. Tyt. w Jagielnicy i Grudziądzu, Fabryki Opakowań i Etykiet — w Poznaniu — Jeżyce, Państw. Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tytoniu w Piadkach, oraz Magazynu Polskiego Monopolu Tytoniowego w Sofji — ul. Wranja 80.

W związku z utworzeniem Oddziału Transportowego przy Wydziale VI, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zarządza nadesłanie w terminie do 2 tygodni od daty otrzymania niniejszego okólnika danych, związanych z przewozami Zakładu-Urzędu według poniżej zaznaczonych punktów:

I. Bocznicą.

1) Podać, czy Zakład-Urząd posiada u siebie na przechowaniu odpis lub oryginał umowy na bocznicę z koleją lub właścicielem bocznicy.

2) Czy od punktu styczego z linią kolejową przetok wagonów odbywa się parowozami, czy innymi środkami (ręcznie, końmi).

3) Czy Zakład-Urząd korzysta z rachunku otwartego, jeżeli tak, to na jaką sumę, czy też opłaca należności za frachty gotówką.

4) Podać numer rachunku gotówkowego lub kredytowego.

5) Uwagi.

II. Samochody.

1) Wykaz posiadanych samochodów osobowych i ciężarowych z uwzględnieniem marki i obecnego stanu samochodów (w ruchu, czy zepsuty).

III. Szoferzy.

1) Szoferzy i pomocnicy na etatach kontraktowych.

2) Nazwisko i imię.

3) Numer prawa jazdy.

4) Od kiedy pracuje w P. M. T.

5) Od kiedy pracuje w Zakładzie-Urzędzie.

6) Ile wynosi jego płaca zasadnicza i w jakich okresach jest wypłacana (miesięcznie, dwutygodniowo i t. d.).

7) Jakie i w jakiej wysokości pobiera dodatki (punkt ten omówić b. szczegółowo, wymienić nazwę i wysokość dodatku).

8) Jakie normy stosowane są za godziny nadliczbowe (ile za pierwszą godz., drugą, trzecią i t. d.).

9) Czy pobiera umundurowanie w naturze (wymienić co dostaje i na jaki okres).

10) Uwagi.

11) Te same dane co do szoferów i ich pomocników, będących na etatach robotniczych. Szczegółowo wymienić płacę zasadniczą normy, wysokości i nazwę dodatków oraz w jakich okresach wynagrodzenie jest wypłacane.

IV. Tabor konny własny.

Ilość koni, wozów ciężarowych, woźniców.

2) Miesięczny koszt utrzymania: woźnicy, wozowni, stajni, koni.

3) Punkty, do których przewożone są towary.

4) Odległość w kilometrach od Zakładu-Urzędu do punktów wymienionych pod 3).

V. Inne środki lokomocji.

Wymienić inne środki lokomocji ręcznej lub napędowej, jak wózki ręczne lub motorowe.

Zast. Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 6945/I/29.

W sprawie normalizacji i zaopatrywania w przybory pisarskie i artykuły kancelaryjne.

Warszawa, dnia 12 marca 1929 r.

Do

Wszystkich Panów Dyrektorów i Kierowników Państwowych Fabryk wyróbów tytoniowych, Państwowych Magazynów wyróbów tytoniowych, Państwowych Magazynów surowców i wyr. tyt., Urzędów Wykupu Tytoniu, oraz Państwowego Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tytoniu w Piadkach.

W celu racjonalnego zaopatrzenia Fabryk i Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego w potrzebne im materiały pisarskie zarządza się, co następuje:

Poczynając od dnia 1 kwietnia r. b. Fabryki i Urzędy Polskiego Monopolu Tytoniowego będą zaopatrywane w potrzebne im materiały pisarskie przez D. P. M. T. (Oddział Administracyjny) każdorazowo na okres roczny z tem, że materiały potrzebne na każdy następny rok budżetowy będą im dostarczone przed upływem roku budżetowego.

Z chwilą wprowadzenia w życie nowego sposobu zaopatrywania, t. j. z dn. 1 kwietnia r. b. bezpośrednie zakupno przez Fabryki i Urzędy materiałów pisarskich jest zasadniczo wzbronione.

Wyjątek stanowić będzie atrament, guma arabska do klejenia, tusze do pieczęci i do kreśleń, oraz

inne materiały nieodzownie potrzebne, a w wykazie niewymienione, na co Fabryka i Urzędy otrzymają ryczałt roczny do wyliczenia się z końcem każdego okresu budżetowego (zamknięcia roczne). Wysokość ryczałtu tego zostanie ustalona przez Dyрекcję Polskiego Monopoli Tytoniowego dla każdej Fabryki i Urzędu oddzielnie.

Zaopatrzenie fabryk i urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego w materiały pisarskie uskuteczniane będzie na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań rocznych.

Zaopatrzenia te winny być sporządzane w 2-ech egzemplarzach i winny być przesłane do Dyrekcji P. M. T. (Oddz. Adm.) na każdy rok następny nie później, jak na trzy miesiące przed końcem danego okresu budżetowego.

Na rok budżetowy 1929/30 zapotrzebowanie winno być zgłoszone natychmiast po otrzymaniu niniejszego polecenia z takim wyrachowaniem, aby wpłynęło do Oddziału Administracyjnego nie później, niż do dnia 1 kwietnia r. b.

Zapotrzebowanie może być zgłoszone tylko na materiały pisarskie wymienione w załączonym wykazie i w ilościach nieprzekraczających norm, ustalonych rozp. Min. Skarbu (Biuro Prezyd. Wyzd. Gosp.) z dn. 3. III. 1922 r. Nr. 485/9.

Normy te wynoszą dla każdego urzędnika rocznie: stałówek 60 sztuk, obsadek 2 szt., ołówków czarnych zwykłych 3 szt., ołówków kopijowych 3 szt., ołówków kolorowych 2 szt., bibuły do suszek 12 paczek po 10 ark., gumy do ołówka 1 szt., gumy do atramentu 1 szt.

W celach kontroli w zapotrzebowaniu winna być wymieniona liczba urzędników zatrudnionych w każdej Fabryce, czy Urzędzie.

Ewentualne przekroczenia powyższych norm mogą być uwzględnione jedynie w drodze wyjątku przy odpowiednim uzasadnieniu.

Materiały nieobjęte normami mogą być zapotrzebowane wyjątkowo w ilościach uwzględniających jaknajdalej posuniętą oszczędność.

Jednocześnie Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zaleca Panom Dyrektorom i Kierownikom zastosować jak najdalej idące ograniczenia i oszczędności w zużyciu w urzędowaniu wszelkich druków urzędowych i papieru kancelaryjnego. Dyrekcja P. M. T. zaznacza, że będzie prowadzić ewidencję wysłanych druków i papieru kancelaryjnego i w ten sposób będzie śledzić zużycie tych materiałów, oraz sprawdzać oszczędne gospodarowanie tymi materiałami.

Oдноśnie zakupna przez Fabrykę i Urzędy atramentu, tuszu do pieczęci i kresleń, oraz gumy arabskiej do klejenia, tudzież innych przyborów kancelaryjnych, nieodzownie potrzebnych, a nie objętych załączonym wykazem, Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zaleca kupować materiały te, o ile możliwości w większych ilościach na dłuższy czas, a nawet na cały rok i tylko w hurtowych źródłach zakupu, co oczywiście musi wpłynąć na obniżenie ceny, oraz tylko takich przyborów, które są

niezbędnie potrzebne. Niedopuszczalne jest zakupywanie zamiast gumy arabskiej „syndetikonów”, drogich atramentów i tuszów zagranicznych i t. p. materiałów zbytkowych.

Jednocześnie z przedłożeniem zapotrzebowania łącznie z wykazem liczby urzędników w terminie wyżej określonym, t. j. do dnia 1 kwietnia r. b. Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego poleca przedłożyć wykaz wydatków uskuteczniionych przez Fabrykę, Urząd w bieżącym okresie budżetowym 1928/29, wyłącznie na atrament, gumę arabską, tusze i inne materiały kancelaryjne nieobjęte załączonym wykazem.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr Kreutz*

1 załącznik.

Do

Pana Generalnego Inspektora D. P. M. T. i wszystkich Panów Naczelników (Kierowników) Wydziałów D. P. M. T. oraz P. Kierownika Kancelarii D. P. M. T.

udzielam do wiadomości, przyczem przypominając Panom postanowienia okólników z dn. 20 października 1927 r. L. 3660/III/B/27 i z dn. 6 marca 1928 r. L. 8276/VI/28 zaznaczam, że wyżej oznaczone normy na artykuły pisarskie i kancelaryjne muszą być bezwzględnie przestrzegane, począwszy od dn. 1-go kwietnia r. b. przez wszystkich pracowników D. P. M. T.

Zapotrzebowanie w artykuły pisarskie będzie uskuteczniane przez Wyzd. I (Oddz. Admin.) jednorazowo na okresy kwartalne, na podstawie zgłoszonych przez Generalny Inspektorat, Wydziały i Kancelarię D. P. M. T. zapotrzebowań kwartalnych, obejmujących wykazy liczbowe urzędników, które winny być przesyłane do Wyzd. I Oddz. Admin. na każdy kwartał następny, na dwa tygodnie przed upływem każdego kwartału.

Zapotrzebowania mogą opiewać tylko na gatunki materiałów pisarskich i artykułów kancelaryjnych, oznaczonych w załączonym wykazie.

Artykuły nieobjęte wykazem, jak atrament, guma do klejenia, tusze do stempli i do kresleń i t. p. artykuły nieodzownej potrzeby należy aż do czasu ich znormalizowania zapotrzebowywać za pomocą specjalnych zezwoleń tylko w ilości odpowiadającej istotnym potrzebom Wydziału i tylko takiej, jaka jest niezbędna na dany kwartał.

Zapotrzebowania na te artykuły winny być należycie umotywowane i sporządzane oddzielnie.

Zapotrzebowania zgłoszone w terminach nieodpowiadających niniejszemu zarządzeniu będą mogły być uwzględniane dopiero z początkiem nowego okresu gospodarczego. Wyjątek stanowić mogą wypadki powiększenia się personelu Wydziału w ciągu kwartału gospodarczego. W takim wypadku należy zgłaszać dodatkowe zapotrzebowanie z podaniem nazwisk i funkcji nowoprzyjętych urzędników.

Jednocześnie zalecam Pp. urzędnikom Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego zastosować jak

najdalej idące oszczędności w zużyciu wszelkich druków i papierów kancelaryjnych,
1 załącznik.

Zast. Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

Załącznik do okólnika L. 6945/I/29.

Wykaz materiałów pisarskich, w jakie mogą być zaopatrywane Fabryki i Urzędy P. M. T.

Ołówki czarne fabr. Majewskiego „Polonia

Nr. 2.

Ołówki kopjowe fabr. Majewskiego „Polonia“

Nr. 200 (średnie).

Ołówki kolorowe fabr. Majewskiego czerwono-niebieskie Nr. 2400.

Obsadki drewniane.

Stalówki Wasilewskiego (4 gatunki) Nr. 2281, 3401, 510, 516.

Gumy do ołówka „Kotwica“ Nr. 30 fabr. E. Hajne i Ska.

Gumy do atramentu „Kotwica“.

Gumy do maszyn okrągłe „Kotwica“ fabr. E. Hajne i Ska.

Spinacze fabr. Wasilewskiego Nr. 2.

Pineski fabr. Wasilewskiego Nr. 2.

Linje stalowe Wasilewskiego 40 cm. z bibułą.

Bibuła do suszek cięta po 10 ark. w paczce.

Poduszki do tuszu „Durable“ Nr. 1.

Taśma do maszyn fabr. Leszczyńskiego czarna.

Kalka do maszyn fabr. Leszczyńskiego czarna.

Kalka niebieska do ołówka Leszczyńskiego.

Papier kancelaryjny Mirkowski gładki K. 5.

Papier kancelaryjny Mirkowski w kratkę K. 7/37.

Papier kancelaryjny Mirkowski pelur na kopje do maszyn.

Pędzelki do gumy arabskiej.

Kontrolki do zapisywania i kwitowania odbioru aktów.

Segregatory ew. teczek tekturowe zwyczajne, wzgl. do wiązania.

Karton na teczek.

Korytka do piór i ołówków.

Bibuła zielona na biurka.

wych Magazynów Surowców Tytoniowych, Państw. Mag. Surowców i Wyróbów Tytoniowych, Urzędów Wykupu Tytoniu, Urzędu Wykupu Tytoniu i Państwowych Mag. Wyr. Tyt., w Jagielnicy i Grudziądzu, oraz Magazynu Polskiego Monopolu Tytoniowego w Sofji — ul. Wranja 80.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zawiadamia, że nowy adres Państwowego Magazynu Wyróbów Tytoniowych we Lwowie, Targi Wschodnie, opiewa:

Dla posyłek wagonowych i półwagonowych:

Adres: Państwowy Magazyn Wyróbów Tytoniowych Lwów, Plac Targów Wschodnich.

Stacja przeznaczenia: Persenkówka, bocznicza Targów Wschodnich.

Dla drobnicy: Lwów, Dworzec Główny.

Towary mogą być wysyłane pod powyższym adresem (Targi Wschodnie) tylko na specjalne zlecenie Dyrekcji P. M. T.

Korespondencję pocztową należy kierować jak dotychczas pod adresem: Państwowy Magazyn Wyróbów Tytoniowych Lwów, Plac Cłowy 1.

Powyższą zmianę należy uwidocznic w załączniku do rozp. z dnia 6. XII. 1928 r. L. 42469/II/F/28.

Za Dyrektora P. M. T.

Naczelnik Wydziału:

A. Lewicki.

**DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO**

L. 15399/Pr/I/29.

W sprawie ustalenia składu osobowego komisji kolaudacyjnej.

Warszawa, dnia 18 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników), Fabryk Zakładów-Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zarządzenie.

W związku z zarządzeniem z dn. 15. I. 1929 r. L. 592/Pr/I/29 o utworzeniu Oddziału Administracyjnego, do kompetencji tegoż Oddziału należą sprawy normalnych remontów konserwacyjnych i instalacyjnych gmachu Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, jak również wszystkich innych budynków i nieruchomości P. M. T.

W wypadkach przeprowadzenia przez Oddział Administracyjny wspomnianych robót remontowych w budynkach i pomieszczeniach Polskiego Monopolu Tytoniowego własnych lub dzierżawionych odbiór tych robót nastąpi przez komisję kolaudacyjną, której skład osobowy ustalam w sposób następujący:

**DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO**

L. 8053/II/F/29.

Zmiana adresu dla posyłek kolejowych do P. M. W. T. Lwów (Targi Wschodnie)3.

Warszawa, dnia 13 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Państwowych Fabryk Wyróbów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Wyróbów Tytoniowych, Państwo-

1) Kierownik Oddziału Administracyjnego — F. Żebrowski, względnie jego zastępca — L. Sączewski.

2) Inż. M. Zalewski.

3) Inżynier okręgowy tego rejonu, w którym znajduje się dany budynek.

4) Dyrektor (Kierownik) Zakładu.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12049/651/IX/1/29.

W sprawie oznaczenia gatunków tytoniu, dopuszczonych w r. 1929 do uprawy w poszczególnych okręgach uprawy tytoniu.

Warszawa, dnia 19 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Urzędu Wykupu Tytoniu w **Borszczowie, Krzemieńcu, Zabłotowie** i na lubelski okręg uprawy z czasową siedzibą w **Warszawie,**

Urzędu Wykupu Tytoniu i Państwowego Magazynu wyr. tyt. w **Jagielnicy, Grudziądzu,** Państwowej Fabryki wyr. tyt. w **Monasterzyskach, Grodnie, Wodzisławiu,**

Pana Kierownika Państwowego Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tytoniu w **Piadykach.**

Stosownie do postanowień § 19 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 31 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 878) w przedmiocie uprawy tytoniu w r. 1929, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego oznacza na r. 1929 następujące gatunki tytoniu, dopuszczone do uprawy w poszczególnych okręgach uprawy tytoniu:

1) w małopolskich okręgach uprawy tytoniu a w szczególności: borszczowskim, jagielnickim, monasterzyskim i zabłotowskim okręgu — tytoń czerwono-kwitnący („węgiersko-ogrodowy“).

2) w okręgach uprawy tytoniu: wołyńskim, grodzieńskim i lubelskim — tytoń „machorka“ (odmiana pomorska i „Brasile Selvaggio“).

3) w pomorskim okręgu uprawy tytoniu — tytoń „machorka“ (odmiana „pomorska“).

4) w okręgu śląskim uprawy tytoniu — tytoń czerwono-kwitnący.

Ze względu na zamierzone przejście w okręgu zabłotowskim z uprawy tytoni czerwono-kwitnących (I kategorii) do uprawy tytoni machorkowych, dopuszcza się w tym okręgu w b. r. do uprawy obok tytoniu węgiersko-ogrodowego również tytoń „machorka“ (odmiana „pomorska“ i „Brasile Selvaggio“). Wybór gatunku tytoniu należy w tym okręgu do zgłaszających się plantatorów.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy doświadczalnych plantacji tytoniowych, pozostających pod kierownictwem Państwowego Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tytoniu w Piadykach lub też prowadzonych przez zakłady doświadczalno-rolnicze za specjalnem zezwoleniem Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zaznacza się, że w myśl § 19 wspomnianego wyżej rozporządzenia Ministra Skarbu w przedmiocie uprawy tytoniu w r. 1929 uprawa innych gatunków tytoniu, aniżeli oznaczonych przez Dykcję Polskiego Monopolu Tytoniowego uważana jest za niedozwoloną uprawę tytoniu.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 3106/Pr/I/29.

Warszawa, dnia 20 marca 1929 r.

Zarządzenie.

Przekazuję Wydziałowi I-mu (Oddział Osobowy) załatwianie należących dotychczas do zakresu czynności Wydziału VII-go spraw przyznawania i wymierzania zaopatrzeń emerytalnych dla urzędników i niższych funkcjonariuszów Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz wdów i sierot po nich.

W związku z powyższem przenoszę starszego kontrolera rachunkowego Zygmunta Pajora z Wydziału VII do Wydziału I (Oddział Osobowy).

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 22 marca r. b.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12704/IV/1/29.

W sprawie udzielania zezwoleń na sprzedaż wyrobów tytoniowych specjalnych i importowanych.

Warszawa, dnia 23 marca 1929 r.

Okólnik.

Do

Izby Skarbowej — Wydział IV — wszystkie i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Skarbowy w Katowicach.

W związku z postanowieniami rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1929 r. w powyższej sprawie, ogłoszonego w Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 111/29, wchodzącymi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r. Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zarządza, co następuje:

Wniesione do Izb Skarbowych (Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego) w I kwartale 1929 r., jak również i w późniejszym czasokresie prośby koncesjonariuszów o nadanie zezwoleń na sprzedaż specjalnych wyrobów rozpatrzają już Izby Skarbowe (Śl. Urząd Wojew.) i załatwią we własnym zakresie działania, o ile zachodzą warunki przewidziane w wyż. powołanym rozporządzeniu.

Przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych posiadające zezwolenia na sprzedaż wyrobów specjalnych (ewent. i importowanych) zechcą Izby skarbowe (Śl. Urząd Wojewódzki) — o ile tego dotąd nie zaprowadzono — utrzymywać w należytej ewidencji.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 9468/VII/29.

W sprawie zarachowywania w rej.
VII r. wyrobów obcych.

Warszawa, dnia 28 marca 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników wszystkich Zakładów i Urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Niektóre Urzędy Polskiego Monopoli Tytoniowego zwróciły się do Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego z zapytaniem, na jakim wzorze należy przyjmować zamówienia hurtowników na wyroby Monopoli Gdańskiego, oraz w jakim rejestrze należy zarachowywać te wyroby z powodu braku miejsca w rej. VII r. odnośnie do zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego L. 748/IV/I/29 z dnia 21 lutego 1929 r. Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego wyjaśnia w sprawie tej co następuje:

Zamówienia na wyroby Monopoli Gdańskiego należy wypełniać na druku Nr. VIII — 3, jak i na wyroby zagraniczne.

Powyższe należy podać do wiadomości hurtownikom.

Zarazem Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zarządza:

Zarachowanie zamówień na wyroby obce (importowane i wyroby Monopoli Gdańskiego) przeprowadzać w oddzielnym rej. VII r., który należy zatytułować „Rej. VII r. („Sprzedaż wyrobów obcych)”. Zakłady sprzedaży Polskiego Monopoli Tytoniowego będą wobec tego prowadzić 2 rejestry VII r.: jeden dla wyrobów własnych Polskiego Monopoli Tytoniowego, drugi zaś dla wyrobów Monopoli Gdańskiego i zagranicznych.

Przy sporządzaniu rejestru VII r. („Sprzedaż wyrobów obcych”) należy przestrzegać ostatni punkt Zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego L. 34088/II/Ks/28 z dn. 22 września 1928 r.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 14593/IV/2/29.

Zawiadomienie o wprowadzeniu do handlu innych wyrobów Gdańskiego Monopoli Tytoniowego.

Warszawa, dnia 29 marca 1929 r.

Do

wszystkich Izb Skarbowych oraz Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 30.VIII. 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r.; Nr: 84, poz: 740) dopuszczono do sprzedaży w Polsce niektóre wyroby tytoniowe Gdańskiego Monopoli Tytoniowego.

W dalszym ciągu Polski Monopol Tytoniowy sprowadził inne wyroby tytoniowe Gdańskiego Monopoli Tytoniowego, które ukażą się w sprzedaży w najbliższych dniach, są to:

I. Cygara.

1. Mercado	za pudełko (50 szt.)	zł. 75,00
"	" " (25 ")	" 37,50
"	" sztukę	" 1,50
2. Descanso	" pudełko (50 ")	" 70,00
"	" " (25 ")	" 35,00
"	" sztukę	" 1,40
3. Borneo Sandblatt	" pudełko (50 ")	" 30,00
"	" " (25 ")	" 15,00
"	" sztukę	" 0,60
4. Goldona	" pudełko (50 ")	" 25,00
"	" " (25 ")	" 12,50
"	" sztukę	" 0,50

II. Tytonie do fajki.

1. Sorte nr. 0	za 50 gr.	zł. 0,75
2. Sorte nr. 3	" 50 " "	" 0,90
3. Aromatische Holändischer Shag	" 100 " "	" 3,00
4. Yacht Club	" 50 " "	" 2,00
5. Merkur	" 50 " "	" 1,00
6. Atlantic	" 50 " "	" 1,40
7. Feiner Rippenkanaster	" 100 " "	" 1,10
8. Förster Tabak	" 100 " "	" 1,50

Wyszczególnione wyżej wyroby, jak i poprzednie, zaopatrzone są również w banderolę Polskiego Monopoli Tytoniowego i sprzedawane mogą być (z wyjątkiem Województwa Śląskiego) we wszystkich miejscach sprzedaży wyrobów tytoniowych po ustalonej cenie.

Sprzedaż odbywać się będzie w miarę zapasów.

Oddzielny cennik drukowany nie będzie.

Uprasza się o wydanie stosownych zarządzeń.

Zastępca Dyrektora Pol. Mon. Tyt.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12759/IV/I/29.

W sprawie poboru wyrobów tytoniowych przez zastępców detali-
stów w hurtowniach skarbowych.

Warszawa, dnia 29 marca 1929 r.

Do

Odpis.

Pana Dyrektora Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w Starogardzie.

Uwzględniając motywy sprawozdania z dnia 20 marca b. r. L. F. 1019/29, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zmienia postanowienia swego okólnika z dnia 20 lipca 1928 r. L. 25163/IV/I/28 w ten sposób, że przewidziane w tym okólniku legitymowanie się osób, pobierających wyroby tytoniowe w skarbowych hurtowniach w zastępstwie koncesjonariuszy ogranicza do tych wypadków, gdy hurtownia ma wątpliwości co do pełnomocnictwa osoby zgłaszającej się po towar w zastępstwie koncesjonariusza.

Jako zasadę natomiast należy przyjąć, że legitymacją upoważniającą do poboru towaru w skarbowej hurtowni jest książeczka poborowa detalisty, przydzielonego tam z poborem.

Zastępca Dyrektora Pol. Mon. Tyt.:

(—) *K. Chwalibóg.*

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 3689/Pr/I/29.

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1929 r.

Zarządzenie.

Zarządzeniem z dn. 18 marca b. r. L. 3040/Pr/I/29 utworzony został w Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dniem 20-go marca b. r. referat uzgadniania zarządzeń administracyjnych, wydawanych przez poszczególne Wydziały Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W związku z utworzeniem wspomnianego referatu obowiązane są wszystkie Wydziały Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego przysyłać temu referatowi do uzgodnienia projekty rozporządzeń Ministra Skarbu, jak również projekty wszystkich zarządzeń administracyjnych ogólnej i zasadniczej natury, wydawanych w formie okólników tak do podległych Zakładów i Urzędów monopolowych jak i do władz skarbowych (Izb Skarbowych).

Referaty, zawierające projekty omówionych zarządzeń należy przysyłać referatowi uzgadniania zarządzeń administracyjnych przed uzyskaniem II i I aprobaty.

Referatowi powyższemu przysyłać będą Wydziały po jednej odbitce wyżej wymienionych zarządzeń (rozporządzeń i okólników) po uzyskaniu na nich ostatecznej aprobaty.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 15081/Pr/I/29.

W sprawie opłat za mieszkania służbowe w budynkach P. M. T.

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1929 r.

Do

wszystkich Panów Dyrektorów (Kierowników) Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Wyrobów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Surowców i Wyrobów Tytoniowych, Państwowych Magazynów Surowców Tytoniowych i Urzędów Wykupu Tytoniu, oraz Państwowe-
go Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tytoniu w Piadykach.

Okólnik.

W myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 1. X. 24 r. (Dz. Ust. 90 ex. 24 poz. 849) wojskowi i funkcjonariusze państwowi opłacają za mieszkania służbowe komorne w wysokości dodatku na mieszkanie, przysługującego im na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 30 lipca 1924 r. w sprawie dodatku na mieszkania (Dz. Ust. 69 poz. 673).

Urzednicy kontraktowi natomiast, mający przydzielone mieszkania służbowe, opłacają zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu L. 821/DB/5 z 19. VIII. 27 r. komorne w wysokości dodatku mieszkaniowego, jaki przysługiwałby odnośnemu pracownikowi kontraktowemu, gdyby był funkcjonariuszem państwowym w rozumieniu ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojskowych z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. Ust. 116 poz. 924), względnie w wypadku określenia wynagrodzenia ryczałtowo, w wysokości dodatku na mieszkanie ustalonego w myśl obowiązujących przepisów dla tej grupy uposażenia, z jaką da się porównać odnośne wynagrodzenie ryczałtowe.

Przypominając przepisy, obowiązujące w sprawie opłat za mieszkania służbowe, D. P. M. T. zaznacza, że stawki dodatku na mieszkanie, ustalone w art. 1 Ust. z 22. XII. 25 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. Ust. 129 poz. 918), podwyższone zostały od dnia 1. I. 29 r. Rozp. M. Skarbu L. D. III. 3954/I z 22. XII. 28 r., podanem do wiadomości przez D. P. M. T. pismem L. 12258/Pr/I/28 z 17. I. 29 r.

Wobec licznych zapytań D. P. M. T. wyjaśnia, że opłaty za zajmowane mieszkania służbowe winny

być potrącone urzędnikom z poborów w wysokości pełnego obecnie przysługującego dodatku mieszkaniowego.

Powyższe dotyczy analogicznie urzędników kontraktowych, co do których obowiązują przepisy wyżej powołanego zarządzenia M. Skar. L. 821/DB/5 z 19. III. 27 r.

W razie błędnej i niezgodnej z powyższymi wskazaniami interpretacji obowiązujących przepisów, należy poczynić odpowiednie sprostowania wymiaru opłaty mieszkaniowej z dniem 1. I r. b., t. j. od chwili podwyższenia dodatku na mieszkanie.

Sprawa unormowania zasad obliczenia i wysokości opłat za mieszkania służbowe, zajmowane przez robotników, będzie wkrótce, po uzgodnieniu z M. Skarbu, uregulowana przez Dyрекcję Polskiego Monopoli Tytoniowego, do tego zaś czasu należy stosować dotychczas obowiązujące przepisy.

Zast. Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. HusarSKI.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12917/VIII/29.

W sprawie urlopów wypoczynkowych
dla robotników.

Warszawa, dnia 9 kwietnia 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników wszystkich Fabryk, Zakładów, Urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Okólnik.

Wobec niejednokrotnie stwierdzonego mylnego interpretowania ustawy z dnia 16-go maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 40/22, poz. 334), jak również szeregu okólników, wydanych w sprawie urlopów wypoczynkowych, Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zreasumowała wszystkie dotychczasowe przepisy z tego zakresu i ujęła w zarządzeniu generalnym, które w 3-ch egzemplarzach załącza się.

Jeden egzemplarz zarządzenia należy doręczyć Wydziałowi Robotniczemu, drugi zaś wywiesić w miejscu dla wszystkich robotników widocznym i dostępnym.

O ile na rok bieżący nie zostały dotychczas ułożone listy kolejności urlopów w sposób, wskazany w zarządzeniu, należy to skutecznie jaknajprędzej.

Przed przystąpieniem przez Wydziały Robotnicze, lub upoważnionych delegatów do układania list kolejności, należy uprzednio podać im w ogólnych liczbach, ilu robotników i z jakich oddziałów może być zwolnionych na urlop w każdym miesiącu oddzielnie.

Procentową ilość ogółu robotników, która powinna być wykorzystać urlopy w miesiącach styczniu, lutym i marcu r. b, należy przenieść całkowicie na miesiąc kwiecień i maj r. b. przy uwzględnieniu tej liczby robotników, którym urlopy udzielono dotychczas.

Jednocześnie Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego przypomina, że wobec wprowadzenia urlopów wypoczynkowych w rozmiarach większych, niż obowiązuje ustawa, wszelkie przyznawania urlopów bądź płatnych, bądź bezpłatnych jest wzbronione. Tylko w wyjątkowych razach, wywołanych chorobą, lub nieszczęśliwym wypadkiem w rodzinie, może być udzielony bezpłatny urlop krótkoterminowy.

Zaznacza się, że z racji zwalniania na urlopy nie powinni być przyjmowani robotnicy czasowi. Praca osób urlopowanych powinna być rozłożona proporcjonalnie na pozostających w pracy. Wnioski na powiększenie stanu ilościowego robotników będą uwzględniane tylko w tych wypadkach, jeżeli znajdują uzasadnienie w powiększonym programie fabrykacyjnym.

Zast. Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. HusarSKI.*

D. P. M. T. L. 12917/VIII/29.

Zarządzenie.

w sprawie urlopów wypoczynkowych dla robotników
Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Na podstawie § 13-go „Przepisów, normujących prawa i obowiązki robotników Polskiego Monopoli Tytoniowego”, zarządza się, co następuje:

1) Wszyscy robotnicy, zatrudnieni w charakterze pracowników fizycznych w Fabrykach, Zakładach i Urzędach Polskiego Monopoli Tytoniowego na mocy umowy o pracę nabywają praw do korzystania w każdym roku kalendarzowym z płatnych urlopów, według poniżej przytoczonej skali:

po 1 roku pracy urlop trwa 8 dni

„ 3-ch latach — 15 dni

„ 10-ciu — 18 dni

„ 15-tu — 20 dni

„ 20-tu — 22 dni

„ 25-ciu — 25 dni.

Pracownikom młodocianym w wieku do lat 18, po roku pracy przysługuje urlop 14-to dniowy. Po ukończeniu 18 lat otrzymają oni urlop normalny, t. j. 8-mio dniowy jak wszyscy robotnicy, chyba, że ukończą 3-letni okres służby i nabydą uprawnienia do urlopów dłuższych, według skali wyżej podanej.

Robotnik młodociany, przyjęty w wieku lat 16, po jednym roku pracy, mając ukończonych lat 17, otrzyma 14 dni urlopu, po drugim roku pracy, mając skończonych lat 18, otrzyma również 14-dniowy urlop, gdyż uprawnienie to nabył w tym roku, w którym nie miał jeszcze ukończonych lat 18-tu, a po 3-im roku otrzyma 15 dni urlopu na podstawie skali urlopowej, przyznanej wszystkim robotnikom Polskiego Monopoli Tytoniowego.

II. Okres czasu, uprawniający do urlopu oblicza się od chwili przyjęcia robotnika do pracy w Fabryce, Zakładzie, Urzędzie Polskiego Monopolu Tytoniowego. Narówni z efektywną pracą traktuje się pozostawanie w stosunku służbowym, jakkolwiek robotnik, np.: z powodu choroby, urlopu, ćwiczeń wojskowych, nieszczęśliwego wypadku nie był wówczas faktycznie zatrudniony. Natomiast podlegają potrąceniu z ogólnego czasu pracy wszelkie przerwy (patrz pkt. V), podczas których robotnik nie pozostawał w stosunku służbowym, np.: o ile robotnik był zwolniony z powodu braku pracy na przeciąg 2-ech miesięcy.

Do okresu pracy w Polskim Monopolu Tytoniowym, uprawniającym do urlopu może być doliczony czas efektywnej pracy:

- 1) w austr. monopolu tytoniowym,
- 2) w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych, o ile przerwa w pracy między zwolnieniem z fabryki prywatnej, na skutek jej likwidacji, a przyjęciem do Polskiego Monopolu Tytoniowego nie przekraczała 3-ech miesięcy.

W obu tych wypadkach czas pracy poprzedniej należy obliczać w ten sam sposób, jak czas służy w Polskim Monopolu Tytoniowym.

Robotnik sezonowy (patrz zarządzenie L. 37257/VIII/28) nabywa prawa do urlopu wypoczynkowego na ogólnych zasadach tylko w tym roku kalendarzowym, w którym był zatrudniony dłużej, niż przez 10 miesięcy. Dla określenia długości urlopu należy obliczać razem czas zatrudnienia robotnika sezonowego w roku ostatnim i w latach poprzednich.

Przykład pierwszy. Robotnik sezonowy w roku 1926 pracował 10 miesięcy, w roku 1927 — 11 miesięcy, w roku 1928 — 10 miesięcy; razem pracował miesiące 31, czyli 2 lata i 7 miesięcy, posiada zatem prawo do urlopu 8-mio dniowego w roku 1928.

Przykład drugi. Robotnik sezonowy pracował w roku 1927 9 miesięcy, a w roku 1928 — 8 miesięcy. Choć łącznie przepracował 1 rok i 5 miesięcy, to jednak ze względu na krótki okres pracy w obydwu latach (nie pracował dłużej, niż 10 miesięcy w jednym roku) urlop mu nie przysługuje.

III. Czas urlopów wypoczynkowych winien być obliczany kalendarzowo, według dni po sobie następujących. Do dni urlopowych zaliczają się kolejno przypadające w tym czasie dni pracy oraz dni niedzielne i świąteczne.

IV. Wynagrodzenie urlopowe wypłaca się za wszystkie dni urlopu. Za podstawę do obliczenia wynagrodzenia urlopowego należy przyjmować normalny dzienny zarobek robotnika, jaki przypadałby mu, gdyby w tym czasie pracował, uwzględniając zmiany w płacy, jakie zaszły w okresie urlopu.

Przy systemie płacy premjowej wynagrodzenie urlopowe powinno odpowiadać normalnemu pełnemu zarobkowi dniówkowemu, z doliczeniem przeciętnego dodatku premjowego. Dodatek premjowy oblicza się przez pomnożenie ilości wykonanej pracy ponad minimum w okresie 3-ech miesięcznym bezpośrednio poprzedzającym urlop przez normę premji, obowiązującą w czasie urlopu. Iloczyn stąd powstały dzieli się przez ilość dni roboczych, przypadających w tym

3-miesięcznym okresie, a otrzymany iloraz mnoży się przez ilość dni urlopu.

Wynagrodzenie za czas urlopu wypłaca się z góry. Jeżeli zostanie ujawnione, że robotnik w czasie urlopu zarabował, jako najemca, to wypłacone mu wynagrodzenie podlega potrąceniu z zarobków bieżących na zasadach ogólnych, przewidzianych w art. 38 p. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1928 o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324).

V. Robotnik traci prawo do zaliczenia poprzednio przepracowanego czasu, o ile przerwa w stosunku służbowym trwała dłużej, niż 3 (trzy) miesiące.

Robotnik traci prawo do urlopu w danym roku kalendarzowym, jeżeli:

- 1) został wydalony w drodze karnej bez wypowiedzenia,
- 2) zrezygnował dobrowolnie z dalszej pracy,
- 3) stosunek służbowy automatycznie wygasł np. z powodu śmierci robotnika, lub z powodu powołania do służby czynnej w wojsku stałym. W tym ostatnim wypadku zwraca się uwagę na zarządzenie z dnia 7-go marca 1928 r. L. 8333/VIII/28, dotyczące ponownego przyjmowania robotników Polskiego Monopolu Tytoniowego po odbyciu służby wojskowej, którzy z powodu przerwy w pracy nie tracą praw, nabytych na podstawie poprzedniej służby w Polskim Monopolu Tytoniowym. Również powołanie robotnika do pełnienia 5-cio miesięcznego okresu czynnej służby wojskowej (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458 z 1928 r), nie wpływa na uszczuplenie praw robotnika do urlopu, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał co najmniej jeden rok.

4) nie wykorzystał urlopu w czasie, wyznaczonym mu w liście kolejności z wyjątkiem niewykorzystania z urlopu z powodu choroby (patrz punkt VII).

Korzystanie z urlopu wypoczynkowego jest przywilejem robotnika, a nie jego obowiązkiem, wobec czego robotnikowi przysługuje prawo zrzeczenia się urlopu wypoczynkowego, jednakże nie może on żądać za to żadnego wynagrodzenia dodatkowego. Intencją bowiem ustawodawcy jest, żeby każdy pracownik miał możliwość wypocząć po całorocznej pracy, a więc przejawia się w tem dbałość o zdrowie pracownika. Nieudzielenie natomiast urlopu, a wypłacanie wzamian odszkodowania jest skażeniem zasady o urloпах.

Również z tytułu zrzeczenia się urlopu w jednym roku nie przysługuje mu prawo do korzystania z dłuższego urlopu w roku następnym.

VI. Na podstawie upoważnienia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20-go marca 1928 r. L. 730/P. I. ustala się następujący rozkład urlopów w każdym roku kalendarzowym:

W styczniu korzysta z urlopów 6% ogółu robotników, w lutym — 6%, w marcu — 8%, w kwietniu — 10%, w maju — 10%, w czerwcu — 6%, w lipcu — 7%, w sierpniu — 10%, we wrześniu — 12%, w październiku — 10%, w listopadzie — 9%, w grudniu — 6%. Razem 100%.

VII. Listy kolejności urlopów na każdy miesiąc oddzielnie układane są w terminie do dnia

10-go grudnia każdego roku według udzielonych ze strony kierownictwa Fabryki, Zakładu, Urzędu Polskiego Monopoli Tytoniowego ogólnych wskazówek technicznych przez Wydziały Robotnicze, a tam, gdzie one nie istnieją, przez dwóch delegatów, wyłonionych na zebraniu poza godzinami pracy przez ogół robotników drogą wyborów tajnych i proporcjonalnych. Do wskazanego terminu robotnicy mogą wzajemnie porozumieć się co do kolejności urlopów i żądać wprowadzenia do list kolejności proponowanych zmian.

Robotnikom przysługuje prawo domagania się, aby urlopy wypoczynkowe były im wyznaczone po upływie terminu, w którym mają uzyskać prawo do dłuższego urlopu. Jeżeli natomiast za zgodą robotnika urlop został mu wyznaczony przed upływem tego terminu, w takim razie nie przysługuje mu prawo w tym samym roku kalendarzowym do żadnego urlopu uzupełniającego.

Kolejność urlopów powinna być ustalana w ten sposób, żeby mogli otrzymać urlopy w okresie letnim przede wszystkim ci robotnicy, którzy w roku poprzednim nie korzystali z urlopów w tej porze roku, oraz ci, którym zalecono przez lekarza przeprowadzenie kuracji specjalnej w okresie letnim.

Kwestji, czy robotnikowi przysługuje prawo do korzystania z urlopu bez przerwy, ustawa nie przewiduje. Wynika stąd, że robotnik może urlop odbywać w kilku częściach (z przerwami). W praktyce jest jednak pożądanym, żeby robotnicy wykorzystywali swe urlopy bez przerwy.

W żadnym razie urlop wypoczynkowy nie powinien być wyznaczony tylko na kolejno po sobie następujące niedziele, lub dni świąteczne, za które robotnik nie jest płatny, a w razie przyznania mu urlopu na takie dni, byłby uprawniony do poboru wynagrodzenia.

Urlop wypoczynkowy powinien robotnik wykorzystywać w tym samym roku kalendarzowym, w którym nabył prawo do tego urlopu. Jeżeli okres pracy uprawniający robotnika do urlopu kończy się w ciągu roku kalendarzowego, to urlop powinien być wyznaczony po upływie tego okresu, jednak przed końcem danego roku kalendarzowego.

Listy kolejności, po uzgodnieniu z Kierownictwem Fabryki, Zakładu, Urzędu wywiesza się w terminie do dnia 31-go grudnia do wiadomości robotników, jako obowiązujące.

Zmiany kolejności urlopów w ułożonych już i przyjętych listach osób, uprawnionych do korzystania z urlopu, mogą być wprowadzone tylko wtedy, o ile nastąpi na to zgoda Kierownictwa Fabryki, Zakładu, Urzędu Polskiego Monopoli Tytoniowego i zainteresowanych robotników. Jedynie w razie udowodnionej świadectwem lekarskim choroby robotnika, która uniemożliwia mu rozpoczęcie korzystania z przyznanego urlopu, urlop ten na prośbę chorego może mu być przesunięty na jeden z następnych 3-ch miesięcy. Po upływie tego okresu robotnik chory traci prawo do urlopu.

Układanie list kolejności nie obowiązuje w stosunku do robotników sezonowych, którym, o ile nabyli prawo do urlopu, urlop wypoczynkowy winien być z reguły udzielany po ukończeniu pracy.

VIII. Urlopu wypoczynkowego nie należy wliczać do okresu wypowiedzenia, choroby, ćwiczeń wojskowych rezerwy, jak również pełnienia obowiązków obywatelskich, których obowiązkowe pełnienie jest na robotnika nałożone przez przepisy ustawowe.

Wynagrodzenie za urlop może być robotnikowi wypłacone tylko w tym wypadku, kiedy robotnika, który uzyskał prawo do urlopu, zwalnia się przed terminem wyznaczonego mu urlopu. Skoro ponownie przyjęty robotnik nie podjął wynagrodzenia za urlop przy rozwiązaniu stosunku służbowego i upomina się o nie dopiero po ponownym przyjęciu do pracy, to o ile przerwa w pracy nie była dłuższa, niż 3 miesiące, zamiast żadanego wynagrodzenia, należy mu wyznaczyć urlop.

IX. Powyższe przepisy wyczerpują w głównych zarysach wszystkie kwestje, mogące powstać na tle przyznawania robotnikowi urlopów wypoczynkowych. W wypadkach, nieprzewidzianych niniejszym należy odwoływać się do ustawy z dnia 16-go maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 334) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 11-go czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 464). W razie wątpliwości co do wykładni przepisów należy zwracać się do Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego o wyjaśnienia.

Jednocześnie tracą moc obowiązująca dotychczasowe zarządzenia w sprawach, objętych niniejszym, a w szczególności okólniki z dnia 7-go czerwca 1922 r. L. 1621/Pr/22, z dnia 26-go lipca 1922 r. L. 2333/Pr/22, z dnia 9 stycznia 1923 r. L. 132/Pr/23, z dnia 28-go kwietnia 1925 r. L. 4236/Pr/25, z dnia 8-go czerwca 1925 r. L. 5280/Pr/25, z dnia 29-go grudnia 1926 r. L. 43835/VIII/26, z dnia 3-go marca 1927 r. L. 6612/VIII/27 i z dn. 12 marca 1928 r. L. 7410/VIII/28.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) J. HusarSKI.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 15653/Pr/I/29

W sprawie normalizacji urzędzeń biurowych P. M. T.

Warszawa, dn. 18 kwietnia 1929 r.

Do

P. Generalnego Inspektora, wszystkich PP. Naczelników i Kierowników Wydziałów, P. Kierownika Kancelarii D. P. M. T. oraz P. Dyrektorów (Kierowników wszystkich podległych Zakładów D. P. M. T.)

Ponieważ biura Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, jak również podległych Urzędów i Zakładów P. M. T. urządzone są różnorodnie i często niedostatecznie, lub w sposób nieodpowiadający wymogom celowości, wygody i higieny, względnie także potrzebom reprezentacyjnym, bądź też znacznie odbiegają od ogólnie przyjętych norm, przeto mając po-

wyższe na uwadze z jednej strony, z drugiej zaś strony, że P. M. T. jest instytucją o charakterze handlowym i z tego względu biura P. M. T. winny być poniekąd reprezentacyjnie urządzone, ustalam następujące normy urządzeń biur P. M. T.

Gabinety Naczelników i Kierowników Wydziałów D. P. M. T. oraz Dyrektorów (Kierowników) P. F. W. T.:

1 biurko szafkowe,
3 fotele miękkie przed biurko,
do 4 krzesła miękkich,
1 stolik okrągły,
1 szafka żaluzjowa,
1 wieszak stojący na ubrania,
1 etażerka,
chodniki,
lambrekiny nad oknami i drzwiami,
portrety osób urzędowych,
mapy, tablice orientacyjne i fotografie zakładów w miarę potrzeby,
podstawki szklane pod przybory pisarskie i pod kałamarze.

Pokoje Kierowników Oddziałów D. P. M. T. oraz Kierowników Urzędów Wykupu Tytoniu,

1 biurko szafkowe,
3 półfotele typu wiedeńskiego,
4 krzesła typu wiedeńskiego,
1 szafka żaluzjowa,
1 wieszak stojący,
1 etażerka,
chodnik,
portrety osób urzędowych,
mapy i tablice orientacyjne w miarę potrzeby,
podstawki szklane pod kałamarze i pod przybory pisarskie.

Pokoje Referentów samodzielnych i Kierowników Magazynów wyrobów i surowców tytoniowych.

1 biurko szafkowe,
1 krzesło (półfotelik) przed biurko,
3 krzesła typu wiedeńskiego,
1 wieszak stojący,
1 zwykła szafa na akta,
1 etażerka,
portrety osób urzędowych,
mapy i tablice orientacyjne w miarę potrzeby,

Pokoje oddzielne Referentów:

1 biurko typu amerykańskiego (bez wierzchniej żaluzji),
1 fotel twarde przed biurko,
2 krzesła,
1 etażerka,
1 szafa na akta,
1 szafa w miarę uzasadnionej potrzeby,
1 wieszak stojący,
Pomocnikom Referentów, Urzędnikom rachunkowym i gospodarczym, oraz Urzędnikom kancela-

ryjnym przysługują stoliki biurkowe z dwoma szufladami, zwyczajne krzesła, poza tem w miarę uzasadnionej potrzeby wspólne szafy, etażerki i wieszaki. Ponadto w każdym pokoju winien być umieszczony jeden koszyk na papiery oraz jedna spluwaczka.

Poszczególne wyżej wymienione przedmioty urządzenia biurowego winny być jednakowego typu i koloru, tak aby stanowiły komplety, przyczem należy zwracać uwagę na względy estetyczne i praktyczności oraz celowości umeblowania.

Normy wyżej ustalone winny być bezwzględnie przestrzegane. O ile urządzenia poszczególnych biur wykazują braki i odchylenia od powyższych norm, wówczas będą stopniowo kompletowane przez Wydział I (Oddział Administracyjny), na podstawie zgłaszanych indywidualnych zapotrzebowań.

Przekroczenie powyższych norm może być dopuszczalne jedynie za specjalnem indywidualnem zezwoleniem D. P. M. T., na podstawie szczegółowo umotywowanych i uzasadnionych wniosków i **może dotyczyć li tylko przedmiotów umeblowania niezbędnych do celów urzędowych, jak szaf, etażerek i stolików, przyborów technicznych, rysunkowych i pisarskich,**

Zarządzeniem niniejszem nie są objęte pokoje maszynistek, pokoje dla rachujących na maszynach rachunkowych oraz kreślarnie.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) *Dr. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 13231/I/29.

Warszawa, dn. 22 kwietnia 1929 r.

Zarządzenie.

Do

PP. Dyrektorów i Kierowników Zakładów P. M. T.

Znajdujące się przy Zakładach P. M. T. pokoje gościnne przeznaczone są z reguły dla urzędników, przyjeżdżających służbowo na ograniczony okres czasu. Pomimo to notowano już kilkakrotnie wypadki, w których przeniesieni lub nowoprzyjęci urzędnicy, zajmując pokój rzekomo chwilowo, korzystają zeń następnie przez szereg miesięcy.

W ten sposób przybywający służbowo urzędnicy narażeni są bądź na niewygodę lokowania się po kilku w jednym pomieszczeniu, bądź na koszty mieszkania w hotelu.

Uważając tego rodzaju odchylenia od przyjętej zasady za niedopuszczalne, Dykcja poleca:

1) Zarządzić niezwłoczne zwolnienie pokoi gościnnych, zajętych przez osoby nieuprawnione,

2) Przestrzegać, by pokoje gościnne oddawane były do dyspozycji urzędników, przybywających służbowo, ściśle na czas, przewidziany w delegacji lub odpowiedniemu poleceniu Dykcji.

O ile zajdzie konieczność odstąpienia pokoju na czasowy użytek pracownika Zakładu, lub w innym wypadku, należy o tem zawiadomić Dyрекcję, dla uzyskania aprobaty.

Za Dyrektora P. M. T.

(—) *Dutkowski,*

Generalny Inspektor.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 17377/II/F/29.

Ochrona wyrobów przed uszkodzeniem gwoździ.

Warszawa, dnia 22 kwietnia 1929 r.

OKÓLNIK.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) **wszystkich** Państwowych fabryk wyrobów tytoniowych Państwowych Magazynów wyr. tyt. Państwowych Magazynów surowców i wyr. tyt.

W ostatnich miesiącach napływają do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego liczne zażalenia hurtowni tytoniowych na uszkodzenie wyrobów wzgl. opakowań, wskutek wadliwego wbijania gwoździ, czy to przy sporządzaniu ścian skrzyń, czy też przy umocowywaniu wieka, po napełnieniu skrzyń wyrobami tytoniowymi.

Powyższe potwierdzają również liczne sprawozdania fabryk i magazynów, które konstatują opłane uszkodzenia, przy sposobności pobierania wyrobów na skład podręczny.

Niezależnie od strat powstających dla Skarbu Państwa, mnoży się z tego powodu korespondencja, absorbująca wiele czasu tak urzędników Dyrekcji jak i Urzędów oraz Zakładów.

Celem uniknięcia tych usterek należy:

1) zwrócić uwagę skrzyniarzy na konieczność prawidłowego sporządzania skrzyń, w szczególności dokładnego zaginania gwoździ (o ile fabryka sporządza skrzynie w warsztatach własnych);

2) przy zbijaniu kompletów należy baczyć, aby gwoździe nie wystawały wewnątrz skrzyń; jeżeli gwoździe zboczy, należy jego ostry koniec zagiąć i dobrze przyklepać;

3) przy odbiorze kompletów od firm należy baczyć, aby gwoździe były dokładnie pozaginane;

4) do zabijania wieka skrzyń napełnionych wyrobami, należy używać robotników, posiadających dostateczną wprawę do tego rodzaju pracy. Robotnikom dotyczącym należy zwrócić uwagę, że w wypadku zauważenia, że gwoździe wszedł wolno bez stawienia odpowiedniego oporu przez materiał drzewny, winni oni gwoździe ten zpowrotem wyciągnąć, i zbadać, czy nie zdołał on już uszkodzić opako-

wania wzgl. wyrobu; uszkodzony wyrób należy zastąpić niewykazującym braków i dopiero wówczas przystąpić do definitywnego zabicia wieka;

5) szczególnie troskliwie należy postępować przy formowaniu posyłek zbiorowych zapakowanych do jednej skrzyni, co w głównej mierze dotyczy cygar. Wolne miejsca należy dokładnie wypełniać odpadkami papieru lub tektury falistej, aby wstrząsy podczas transportu przy załadunku i wyładunku, nie mogły wpłynąć ujemnie na stan wyrobów.

Podając powyższe wskazówki i nawiązując do swego zarządzenia z dnia 8 marca 1929 L. 10533/VI/29 (skierowane tylko do fabryk), w sprawie zbijania i znaczenia skrzyń, Dyrekcja PMT, oznajmia, że począwszy od 1 maja b. r. przypisywać będzie do zwrotu, winnym i współwinnym straty powstałe na skutek wadliwego zbijania skrzyń wzgl. wbijania gwoździ przy zamykaniu skrzyń. Jednocześnie karani będą dotyczący robotnicy z tem, że za tego rodzaju niedokładności, będą oni zwalniani z pracy.

Dla umożliwienia Dyrekcji PMT, ustalenia osoby ponoszącej winę, Dyrekcja PMT, poleca, aby w wypadku stwierdzenia uszkodzenia wyrobów gwoździ wskazywano w odnośnych sprawozdaniach dokładnie położenie, w którym znaleziono wyrób uszkodzony, podając przy której ścianie leżały dotyczące opakowania, a w szczególności, czy przyczyną uszkodzenia było wadliwe zbiecie skrzyni, czy też nieodpowiednie wbicie gwoździ, przy zamykaniu skrzyni.

Do odnośnych sprawozdań względnie reklamacyj należy dołączać kartki kontrolne, znajdujące się w skrzyniach, w których stwierdzono uszkodzenie wyrobów.

Zastępca Dyrektora PMT.:

(—) *J. Husarski.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4394/Pr/I/29.

Warszawa, dn. 24 kwietnia 1929 r.

Zarządzenie.

Zmieniając częściowo zarządzenie z dnia 15 stycznia 1929 r. L. 592/Pr./I./29, postanawiam odnośnie do organizacji utworzonego powyższem zarządzeniem Oddziału Osobowego co następuje:

1. Oddział Osobowy zostaje wyłączony z Wydziału I-go i stanowić będzie odtąd pod względem organizacyjnym oddzielną jednostkę składową Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Kierownik Oddziału Osobowego, radca ministerjalny Ernest Zaremba podlegać będzie bezpośrednio Zastępcy Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego Inż. Julianowi Husarskiemu.

2. Do zakresu czynności Oddziału Osobowego włączam, oprócz spraw przekazanych temu Oddziałowi zarządzeniem z dn. 15 stycznia 1929 r. L. 592/Pr/29;

a) sprawy związane z wykonywaniem w stosunku do personelu Polskiego Monopoli Tytoniowego ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165),

b) sprawy przyznawania i wymierzania zaopatrzeń emerytalnych dla urzędników i niższych funkcjonariuszów Polskiego Monopoli Tytoniowego oraz wdów i sierot po nich (zarządzenie P. M. T. z dn. 20 marca 1929 r. L. 3106/Pr/I/29),

c) sprawdzanie i asygnowanie kosztów podróży i diet, należnych pracownikom Polskiego Monopoli Tytoniowego z tytułu wyjazdów służbowych (podróże, delegacje, przeniesienia służbowe, objazdy instruktorów uprawy tytoniu).

Te ostatnie sprawy wydziela się niniejszym zarządzeniem z zakresu działania Wydziału VII i przekazuje się Oddziałowi Osobowemu.

3. Powierzam kierownikowi Oddziału Osobowego, radcy ministerjalnemu Ernestowi Zarembie, III aprobatę należących do kompetencji tego Oddziału spraw, w zakresie ustalonym w myśl zarządzenia z dnia 15 stycznia 1929 r. L. 592/Pr/I/29 dla Naczelnika Wydziału I-go.

Kierownik Oddziału Osobowego podpisywać będzie akta z użyciem przy podpisie klauzuli: „Kierownik Oddziału” oraz zaznaczeniem swego tytułu urzędowego.

4. Oddział Osobowy posiadać będzie odrębną kancelarię oddziałową z osobnym personelem kancelaryjnym oraz oddzielnymi, wyznaczonymi dla tego Oddziału maszynistkami.

Akta wychodzące z Oddziału Osobowego oznaczone będą znakiem O. P.

5. Do Oddziału Osobowego przydzielam poza kierownikiem następujących pracowników:

referendarza Eugenję Marcównę;

„ Stanisława Kosibę;

starszego kontrolera rachunkowego Zygmunta Pajora;

urzędnika kontraktowego Piotra Kijaka;

„ „ Stefana Chęcińskiego,

pracownika kontraktowego Edwarda Mikoleitę;

urzędnika kontraktowego Włodzimierza Dziel-skiego;

urzędnika kontraktowego Stefana Grosickiego;

urzędniczkę kontr. Stefanję Cholewicką;

„ „ Marję Pawlakównę;

pracowniczkę kontr. Celinę Olizarównę;

pracownika kontr. Kazimierza Rozumskiego;

rejestratora Irenę Seyfertównę;

urzędnika kontr. Henryka Juty.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) Dr. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 12840/I/29.

Sprawa udzielania wyjaśnień Okręgowym Izbowi Kontroli przez kontrolowane fabryki i Zakłady Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Warszawa, dnia 25 kwietnia 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników Fabryk i Zakładów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Wobec niejednolitego trybu postępowania, panującego w fabrykach i Zakładach, w kwestii udzielania wyjaśnień co do wyników kontroli, przeprowadzanych przez Okręgowe Izby Kontroli, Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego na podstawie porozumienia z Najwyższą Izbą Kontroli zarządza co następuje:

W czasie przeprowadzania kontroli przez delegatów Okręgowych Izb Kontroli należy udzielać na miejscu wszelkich żądanych wyjaśnień i w razie potrzeby oraz możliwości, wyjaśnienia odpowiednio dokumentować. Również do protokołów z wyników kontroli należy składać w analogiczny sposób wyjaśnienia na podnoszone usterki.

Wyjaśnienia z reguły winien składać dyrektor wzgl. kierownik kontrolowanej Fabryki (Zakładu). Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne tylko w drodze wyjątku, jak np. w wypadkach nieobecności w służbie. W razie potrzeby zasięgnięcia informacji od personelu urzędniczego Dyrektor (Kierownik) uzyskiwać je winien sam i następnie udzielać wyjaśnień delegatowi Okręgowej Izby Kontroli; w żadnym natomiast wypadku nie może odsyłać delegata do urzędników. Urzędnicy sami mogą składać delegatom Okręgowych Izb Kontroli informacje w sprawach natury czysto porządkowej, j. np. ilości pracujących maszyn, liczebności nabywców wyrobów tytoniowych, ilości wykupionego surowca krajowego w ciągu danego czasu, przedmiotów inwentarza i drobnych kwestyj, powstających w toku kontroli. Informacje te winni składać kierownicy oddziałów fabrycznych, względnie najstarsi urzędnicy danego działu pracy.

O ile po przeprowadzeniu kontroli — niezależnie od kwestyj wyjaśnionych w protokole kontroli — Okręgowa Izba Kontroli uzna za potrzebne uzyskać dodatkowych wyjaśnień i w tym celu odniesie się do Fabryki (Zakładu) z zapytaniami, zawartymi w oddzielnym piśmie — PP. Dyrektorowie (Kierownicy) winni udzielać odpowiedzi Okr. Izb. Kontr. w sprawach dotyczących stanu faktycznego, jak np. dowodów kasowych, uskutecznianych wypłat, stanu inwentarza, wykonania umowy, zawartej przez Fabrykę (Zakład) na dostawę przedmiotów zakupów własnych i t. p. spraw, za które PP. ponoszą bezpośrednio odpowiedzialność, jako za należące do ich zakresu działania. Natomiast na zapytania, dotyczące ogólnej polityki gospodarczej, jak np. celowości

utworzenia wzgl. zwinięcia pewnego działu, należy odpowiadać, iż informacji właściwej może udzielić Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przy ewent. powołaniu jej stosownego zarządzenia. O każdorazowej kontroli należy zawiadamiać Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego przy przedłożeniu odpisu protokołu kontroli, jak również przysyłać jej odpisy pism Okręgowych Izb Kontroli oraz odpowiedzi na nie w sprawach natury ogólnego - gospodarczej.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego.

(—) *Dr. Kreutz.*

**DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO**

L. 18358/VIII/29.

W sprawie 15%-wych dodatków do wynagrodzeń robotniczych.

Warszawa, dnia 27 kwietnia 1929 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników wszystkich Fabryk, Zakładów, Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Okólnik.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 22-go marca 1929 r. L. D. III. 671/1 Dyrek-

cja Polskiego Monopolu Tytoniowego uznaje od dnia 1-go maja 1929 r. na rok budż. 1929/30 15% zasiłki do płac robotniczych za wypłaty periodyczne, uskuteczniane przy wypłatach dekadowych.

W związku z tem unieważnia się postanowienia okólnika z dnia 19-go marca 1929 r. L. 12233/VIII 29 odnośnie wypłaty 15%-wych zasiłków miesięcznych za maj i czerwiec w dniu 2-im każdego z tych miesięcy.

15%-we dodatki należy obliczać w stosunku do normalnego zarobku robotnika za daną dekadę.

Przez normalne wynagrodzenie rozumie się płacę zasadniczą wraz z dodatkami: na dzieci, starszeństwa, osobistym i wyrównawczym.

Dla robotnic, płatnych premjowo, 15%-wy dodatek wymierza się od płacy zasadniczej z dodatkami starszeństwa i na dzieci, bez doliczenia premji.

Pierwsza wypłata 15%-wego dodatku na zasadach wyżej wskazanych nastąpi w dniu 12-ym maja 1929 r., t. j. przy wypłacie zarobku za I-ą dekadę maja b. r.

Podatek dochodowy należy obliczać od sumy łącznej zarobku wraz z 15%-wym dodatkiem.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) *J. Husarski.*

